

APOCALIPSIS, NDUUDU CHÍ CH'Iⁿ'I NDYUŪS YEⁿ'E JESUCRISTO

Yeⁿ'e chi Jesucristo ch'íⁿ'i yā

¹ Na libro 'cūū canéé nguūⁿ chuū chi ch'iⁿ'i Jesucristo. Ní Ndyuūs ch'íⁿ'i yā Jesucristo chuū caati 'cuuⁿmíⁿ yā 'iiⁿ'yāⁿ chi dichíí'vē Ndyuūs dendú'ū chi 'āā ntéé 'nááⁿ chi ndaa yeⁿ'ē. Ní Jesucristo ch'íⁿ'i yā chuū Juan chi dichíí'vē Ndyuūs cáávā 'áámá ángel chi dichó'o yā nanáaⁿ yā. ² Juan miiⁿ caⁿ'a cuaacú yā nduudu cuaacu yeⁿ'e tanducuéⁿ'ē chi n'diichí yā. Chuū ní nduudu cuaacu yeⁿ'e Ndyuūs. Ní chuū ní nduudu cuaacu chí Jesucristo ch'íⁿ'i yā Juan miiⁿ.

³ De'ε chúúcā yeenú 'iiⁿ'yāⁿ chi n'geen yā libro 'cūū chi yeⁿ'é Ndyuūs. Ní de'ε chúúcā yeenú 'iiⁿ'yāⁿ s'uuuⁿ chi n'giindiveéⁿ yā nduudu yeⁿ'e libro 'cūū ní i'téenu yā yeⁿ'e chí ngaⁿ'ā, ti ngaⁿ'ā yeⁿ'e dendu'ū chí cuchíi ti tiempo miiⁿ chi canee chi chó'ōo 'āā snee niiⁿnuúⁿ.

Juan idingúuⁿ yā yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e ndu'u ndéεchē yaācū.

⁴ 'Úú Juan idingúuⁿ cartas yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e ndéεchē yaācū chí snéé na yáⁿ'āa Asia. Neⁿ'é chi Ndyuūs téé yā ndís'tiī dendú'ū chí n'dai yeⁿ'é yā ndúúcū vaādī 'diiíⁿ yeⁿ'é yā. Ní Ndyuūs ní 'áámá canee yā tiempo chí chó'ōo, ní maaⁿ ní 'tíica yā, ní caⁿ'á yā ndaa yā. Maaⁿ ní neⁿ'é chí yeⁿ'e ndu'u

ndεēchē espíritus chi snée yā nanááⁿ trono yeⁿé Ndyuūs, espíritus téé yā ndís'tiī vaadī n'dai yeⁿe Ndyuūs. ⁵ Ní 'tiicá ntúūⁿ neⁿé chi Cristo téé yā ndís'tiī vaadī n'dai yeⁿé yā, Jesucristo chi cuéⁿé daāⁿmaⁿ ngaⁿ'a cuaacú yā. Ní Cristo miiⁿ ní daiyá Ndyuūs ní 'iiⁿyāⁿ chi vmnááⁿ vmnaaⁿ nacueeⁿ yā yeⁿe nguaaⁿ tináⁿā. Ní ngaⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yā yeⁿe nducyáácá reyes chi véé iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Ní Cristo dinéⁿe yā s'uuúⁿ ní nadεēvé yā s'uuúⁿ yeⁿe nuuⁿndi yeⁿe yú ndúúⁿcū yuuúⁿ yeⁿe maáⁿ yā. ⁶ Ní Cristo díⁿ yā chi s'uuúⁿ reyes s'uuúⁿ ní chiiduú s'uuúⁿ chi dichiiⁿ'vε yú Ndyuūs chi chiidá yā. Maaⁿ ní vaadī dεεvε ngii ní yeⁿé yā ndúúⁿcū nducuéⁿē poder chi yeⁿé yā cuuvi yeⁿé yā cueⁿe daāⁿmaⁿ. 'Tíicā.

⁷ Cuin'diichí nī. Cristo miiⁿ cuchii yā nguááⁿ meēeⁿ ní nducyáácá 'iiⁿyāⁿ cuuvi snaaⁿ yā ndúúⁿcū 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi dichó'ōo tíicuā Cristo ndúúⁿcū machete chi 'uūvī lados 'caāⁿ. Ní nducyaaca 'iiⁿyāⁿ yeⁿe nducyaaca yáāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū cuεεcú yā taachi n'diichí yā Cristo. 'Tíica rā va. Cuaacu níⁿnyúⁿ chí 'tíicā.

⁸ Señor Ndyuūs chi véé tanducuéⁿē poder dendu'ū yeⁿé yā chi 'áámá caneé yā tiempo chi chó'ōo, ní maaⁿ ní 'tíica yā, ní caⁿ'á yā ndaa yā, Señor miiⁿ ngaⁿ'a yā: 'Úú chí 'iiⁿyāⁿ vmnááⁿ vmnaaⁿ 'úú, ní 'úú ndíⁿ cuááⁿ naachí 'cuiinu 'úú. Tan'dúúⁿcā letras A ndii Z yeⁿe alfabeto 'tíicā 'úú.

Yeⁿe chi Juan n'diichí yā Cristo chi dεεvε n'dai taavi yā ndii túúⁿnúⁿ ngii 'yáⁿ'a yā

⁹ 'Úú apóstol Juan 'úú ní hermano yeⁿe ndís'tiī. Ní caati 'úú ní yeⁿe Jesús 'úú, 'úú dáámá ch'eenú

chii ndúúcū ndis'tiī ní dáámá nduucú nī yeⁿ'é naachi Ndyuūs ngaⁿ'a ntiⁿnyúⁿ yā, ní dáámá nduucú nī yeⁿ'e vaadī 'diiⁿ chi Jesucristo itée yā s'uuúⁿ. 'Úú canée preso 'úú na isla Patmos cáávā chi candéé nduudu cuaacu yeⁿ'é Ndyuūs ní ngaⁿ'á nduudu cuaacu yeⁿ'é Jesucristo. ¹⁰ Ní taachi 'úú canée miiⁿ 'áámá domingo chó'ōo chi 'úú ní canée maaⁿ poder yeⁿ'e Espíritu N'dai yeⁿ'e Ndyuūs. Ní ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu ch'εεε cuaaⁿ daamí tan'dúúcā chi n'gεεcú 'áámá trompeta. ¹¹ Ní 'tíicā ngaⁿ'ā ngī 'úú: 'Úú 'iiⁿ'yāⁿ chi vmnááⁿ vmnaaⁿ 'úú, 'úú ndí cuááⁿ naachí 'cuiinu 'úú. Tan'dúúcā letras A ndii Z yeⁿ'e alfabeto 'tíicā 'úú. Dii, Juan, idingúuⁿ di na 'áámá libro cosa chi inaaⁿ di ní dichó'o di libro miiⁿ nanááⁿ 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e ndu'u ndεēchē yaācū chi sneē na yáⁿ'āa Asia. Yāacū s'eeⁿ ní yeⁿ'e yāāⁿ Efeso, ní yeⁿ'e yāāⁿ Esmirna, ní yeⁿ'e yāāⁿ Pérgamo, ní yeⁿ'e yāāⁿ Tiatira, ní yeⁿ'e yāāⁿ Sardis, ní yeⁿ'e yāāⁿ Filadelfia, ndúúcū yeⁿ'e yāāⁿ Laodicea.

¹² Tuu'mi ní 'úú nan'guaacúndí ní n'diichí du'ū chi yaā'vi 'úú. Taachi n'diichi cuaaⁿ daamí n'diichí ndεēchē candeleros yeⁿ'e 'díⁿ'nguāⁿ. ¹³ Ní náávtaⁿ'a yeⁿ'e ndu'u candeleros miiⁿ 'áámá yā cheendii yā tan'dúúcā 'aama saⁿ'ā daiyá 'iiⁿ'yāⁿ iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Canúuⁿ yā 'áámá catecai chi ngeε yā chi ndaa ndii ná daandu ca'a yā. Ní ndéé chiichí 'áámá cinta yeⁿ'e 'díⁿ'nguāⁿ cuaaⁿ 'níⁿ'núⁿ yā. ¹⁴ Ní tiíⁿ yā ndúúcū yundutiíⁿ yā ní cuéε tan'dúúcā duudū 'iiti cuūchī cuéé, ní 'tiicā ntúūⁿ cuéε tan'dúúcā yaāⁿ. Ní nduutináaⁿ yā tan'dúúcā 'áámá nguuchi yaⁿ'ā. ¹⁵ Ní ca'a yā tan'dúúcā cūū cuááⁿ chi ndís'tiī 'āā ngiichí nī cheeti 'áámá horno ní dεεvé diiⁿ nī. Ní nduudu yeⁿ'é yā ní tan'dúúcā

chí n'gεεcú 'yaa n'dái yíícú. ¹⁶ Ní ndεε yā na ta'a cuaacú yā ndεēchē 'íí'nyúⁿ. Ní na cheendí yā miiⁿ canéé 'áámá machete chí 'caāiⁿ nduu 'uuví lados. Ní núú'máⁿ naaⁿ yā ngí n'gāi tan'dúúcā chí n'gāi 'yáⁿā taachi nééné íniguaaⁿ nááⁿ.

¹⁷ Ní taachi 'úú snaáⁿ 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ sndεεvé na ca'a yā tan'dúúcā chí ch'íí. Ní 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ s'neén yā ta'ā cuaacú yā vmnaaⁿ yeⁿ'ē 'úú ní caⁿ'a yā chīi yā 'úú: Nguéé 'va'a di. 'Úú chí vmnááⁿ vmnaaⁿ, 'úú ndíí cuaaⁿ naachí 'cuiinu 'úú. ¹⁸ 'Úú 'áámá canduuchí. Cuáácú ch'íi naati cuin'diichí nī maaⁿ ní 'úú canduuchí cueⁿ'e daāⁿmaⁿ 'tíícā. 'Úú ní ndεé llaves yeⁿ'e vaadī n'gii chí yeⁿ'e lugar naachi snéé 'iiⁿ'yāⁿ chí n'díí ní nguéé chí'téenu yā Ndyuūs. ¹⁹ Maaⁿ ní dii dingúuⁿ di dendu'ū chí 'túúcā chí n'diichi di ndúúcū dendu'ū chí 'tíícā ndúúcū dendu'ū chí ndaa cuayiivi. ²⁰ Maaⁿ ní 'úú n'gí'í dii de'ε neⁿ'e caaⁿ'maⁿ ndεēchē 'iiⁿ'nyúⁿ miiⁿ chí n'diichi di na ta'ā cuaacú ní yeⁿ'e chí ndεēchē candeleros yeⁿ'e 'diiⁿnguāáⁿ miiⁿ. Ndu'u ndεeché 'iiⁿ'nyúⁿ miiⁿ chíiⁿ chí du'ū ndεēchē 'iiⁿ'yāⁿ chí ndíí tíiⁿ yeⁿ'e ndu'ū ndεēchē yaācū miiⁿ. Ní ndu'ū ndεēchē candeleros chí n'diichí di chííⁿ chí ndεēchē yáacū miiⁿ.

2

Juan idingúuⁿ yā carta 'cūū yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e yáāⁿ Efeso

¹ Díí, Juan idingúuⁿ di chuū yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chí ndíí tíiⁿ yeⁿ'e yáacū yeⁿ'e yáāⁿ Efeso. 'Iiⁿ'yāⁿ chí ndεé yā ndu'ū ndεēchē 'íí'nyúⁿ na tá'ā cuaacú yā ní chiicá yā nguaaⁿ ndεēchē candeleros yeⁿ'e 'díí'nguāaⁿ, 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ngaⁿ'á yā dendu'ū chí 'túúcā: ² 'Úú ní deenú ntiiⁿ'nyuⁿ chí diiⁿ di. Deenú chí díítūu n'dái

diiⁿ dí ntiiⁿnyuⁿ ní véeⁿ paciencia nanáaⁿ di. Ní deenú chi ichéε di yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi nguεε n'daācā idiíⁿ yā. Ní deenú ntúūⁿ chi ndεē di cuidado yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi ngaⁿ'a chi apóstoles ní nguéeⁿ 'tiicá yā. Ní dii deenu di chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéeⁿ apóstoles 'iiⁿ'yāⁿ. Ní deenu di chí yaadi yā. ³ Ní dii véeⁿ paciencia nanáaⁿ di ní n'geenu di ngii. Ní diiⁿ di n'deee n'dáí ntiiⁿnyuⁿ cáávā 'úú. Ní nguéeⁿ chicúuⁿnuⁿ di yeⁿ'e dendu'ū. ⁴ Naati véeⁿ 'téé contra yeⁿ'ē di. Nguéeⁿ dineⁿ'e di 'úú tan'dúúⁿcā chi vmnááⁿ vmnaaⁿ dineⁿ'e ca di. ⁵ Ní cáávā chuū nn'gáácú dí yeⁿ'e chi diiⁿ di chi nguéeⁿ dineⁿ'e ca di 'úú ní ndaacadaami di yeⁿ'ē. Ní dineⁿ'e ca di 'úú tan'dúúⁿcā chí diíⁿ di vmnááⁿ vmnaaⁿ. Ní nduuti chi nguéeⁿ 'túúⁿcā diiⁿ di, 'úú ní ndāa niiⁿnuúⁿ ní divií candelero yeⁿ'e di yeⁿ'e naachi snéeⁿ. ⁶ Ní chuū chi véeⁿ favor yeⁿ'e di. Nguéeⁿ inee yiinu di ntiiⁿnyuⁿ chi diiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e grupo yeⁿ'e Nicolaitas. Ní 'úú ntúūⁿ nguεε neⁿ'é chi diíⁿ yā. ⁷ 'Iiⁿ'yāⁿ chi véeⁿ veéⁿ yā 'caandiveéⁿ yā chi ngaⁿ'ā Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs ngii 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e yáacū s'eeⁿ. 'Úú ngaⁿ'á chi 'iiⁿ'yāⁿ chi cuchéε yā yeⁿ'e dendu'ū, 'úú ca'á 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi che'é yā n'gui'i yeⁿ'e yáⁿ'á yeⁿ'e vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ chí cánéeⁿ naavtaⁿ'ā yeⁿ'e paraíso chi jardín yeⁿ'e Ndyuūs.

Juan idingúuⁿ yā carta 'cūū yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e yāāⁿ Esmirna

⁸ Díí, Juan, idingúuⁿ di yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi ndíí tiiíⁿ yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e yáacū yeⁿ'e yāāⁿ Esmirna. Dendu'u chí 'túúⁿcā ngaⁿ'á 'iiⁿ'yāⁿ chí vmnááⁿ vmnaaⁿ ndii chí 'cuiinu, 'iiⁿ'yāⁿ chí 'āā n'dií yā ní maaⁿ ní 'āā canduuchi ntuúⁿ yā. ⁹ 'Úú deenú ntiiⁿnyuⁿ

chi diiⁿ di. Deenú chi n'geenu di ngii ndúú^{cū} dendu'ū chi chεεchí n'dai ye^{n'e} di. Deenú chi nguéé dε'ē vεε ye^{n'e} di naati cuaacu níⁿnyúⁿ chi 'cuiica di. 'Úú deenú ye^{n'ē} chi 'iiⁿ'yāⁿ chi nga^{n'}á yā chi judíos yā chi Israel ya ní nguéé díⁿ yā tan'dúú^{cā} chi 'iiⁿ'yāⁿ judíos yā. Ní deenú chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéé n'daacā nga^{n'}á yā ye^{n'e} di. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní ye^{n'e} yááⁿ'guiinūⁿ. ¹⁰ Nguéé 'va'a di ye^{n'ē} dendú'ū chi canee chi 'cueenu di cuuvi. 'Caandiveeⁿ di ye^{n'ē}. Yááⁿ'guiinūⁿ cutá'a sa ná^{n'}ā ndís'tiī ní cu'nuuⁿ sa 'iiⁿ'yāⁿ vácūū caati n'diichineeⁿ sa nducyaaca ndís'tiī. Ní canee chi 'cueenú nī cuuvi ndiichí nguuvi. Naati 'áámá canee nī ndúú^{cū} chi i'téenu nī ndii chi 'cuūvi nī ní 'úú teé ndís'tiī 'áámá corona chí vida cue^{n'e} daáⁿmaⁿ. ¹¹ 'Iiⁿ'yāⁿ chí véé veéⁿ yā 'caandiveéⁿ yā chí nga^{n'}ā Espíritu N'dai ye^{n'ē} Ndyuūs ngii 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ye^{n'e} yáacū s'eeⁿ. 'Iiⁿ'yāⁿ chí cuchéε yā ye^{n'e} tanducué^{n'ē} dendu'ū nguéé cuuvi 'cueenú yā cuuvi ye^{n'ē} ndii 'úúví vaadī n'gii chí infierno.

Juan idingúuⁿ yā carta 'cūū ye^{n'e} 'iiⁿ'yāⁿ ye^{n'e} yááⁿ Pérgamo

¹² Díí, Juan, idingúuⁿ di ntúūⁿ 'iiⁿ'yāⁿ ndíí tiīⁿ chí ye^{n'e} 'iiⁿ'yāⁿ ye^{n'e} yáacū ye^{n'e} yáāⁿ Pérgamo: Chuū nga^{n'}á 'iiⁿ'yāⁿ chí véé machete chí 'uūví lados 'caāiⁿ. ¹³ Chuū nga^{n'}a yā. 'Úú ní deenú tanducué^{n'ē} chí diiⁿ di. Deenú chí canee di naachi yááⁿ'guiinūⁿ nga^{n'}a ntiiⁿnyuⁿ sa. Ní 'áará chí 'tíicā 'áámá canee di lado ye^{n'ē} nguéé ndaacádaami di ye^{n'e} chí i'téenu di 'úú. Ní 'tiicá ntúūⁿ diiⁿ di nguuvi chí chó'ōo taachi nguaaⁿ ndís'tiī 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ch'iiⁿ'núⁿ yā sa^{n'}ā Antipas chí 'áámá ca^{n'}ā sa nduudu cuaacu ye^{n'ē}

na yáāⁿ naachi canee yááⁿn'giinūⁿ. 14 Naati véé n'duuvi dendu'ū yeⁿe chi contra yeⁿ'ē di. Na yáāⁿ Pérgamo chi yáāⁿ yeⁿ'e di véé nguaaⁿ ndís'tiī náⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé neⁿ'é yā s'neéⁿ yā yeⁿ'e chi i'téenu yā chi 'cueeⁿ Balaam. Ní Balaam miiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chí chi'cueéⁿ yā saⁿ'ā Balac táácā cuuvi diiⁿ sa chi 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e Israel dinuuⁿndí yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'e Israel dinuuⁿndí yā taachi che'é yā dendu'ū yeⁿ'e chi 'iiⁿ'yāⁿ cáávā ofrenda ca'a yā nátai yeⁿ'e santos chi ídolos, ní taachi caⁿ'á yā ndúúcu 'aama n'daataá o 'aama isáⁿ'ā chi nguéé yeⁿ'é yā. 15 Ní 'ti-icá ntúūⁿ véé nguaaⁿ ndís'tiī 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé neⁿ'é yā s'neeⁿ yā yeⁿ'e chi i'téenu yā chi ca'cueeⁿ yā yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e grupo yeⁿ'e nicolaítas. Ní 'úú nguéé inee yiinú yeⁿ'e chuū. 16 Ndaacadáámí dí yeⁿ'e nducuéⁿ'ē chuū. Nduuti chi nguéé diiⁿ di 'túúcā ndaa nuún naachi canee di ní 'cuuⁿ'máⁿ ndúúcu 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ndúúcu machete chi 'uūví lados 'caāiⁿ chi canéé cheendí. 17 'Iiⁿ'yāⁿ chi véé veéⁿ yā 'caan-diveéⁿ yā chi ngaⁿ'ā Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs ngii 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'e yáacū s'eeⁿ. 'Iiⁿ'yāⁿ chi cuchεε yā yeⁿ'e tanducuéⁿ'ē 'úú ní ca'á 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ pan chi duuchi maná chi canúúⁿ n'de'ei. Ní ca'á 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ 'áámá tuūu cuéē naachi canéé nguūⁿ 'áámá chi duuchi chi ngai. Mar 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ nguéé deenú yā chi duuchi miiⁿ, dámaaⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi cuta'á yā tuūu cuéē miiⁿ deenú yā chi duuchi miiⁿ.

Juan idingúúⁿ yā carta 'cūū yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e yáāⁿ Tiatira

18 Díí, Juan, idingúúⁿ di yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ ndíí tiīⁿ yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e yáacū yeⁿ'e yáāⁿ Tiatira: Daiyá Ndyuūs chí véé nduutinááⁿ yā tan'dúúcā nguuchi yaⁿ'ā ni

ca'a yā tan'dúúca cūū cuaaaⁿ chi δεενέ n'dai nga^{'á} yā 'tíicā. ¹⁹ 'Uú deenú nducué^{'ē} chi diiⁿ di. Deenú chi dine^{'e} di 'úú, chi i'téenu di 'úú, ní dichii^{'vε} di 'úú. Ní véé paciencia nanáaⁿ di. Deenú chi maaⁿ diiⁿ nī ntiiⁿnyuⁿ chi n'deee n'dái nguée^{'ē} ti ntiiⁿnyuⁿ ye^{'é} nī chi vmnaaⁿ. ²⁰ Naati véé duū^{'vī} dendú'ū contra ye^{'ē} di. Ndís'tiī ní 'cuaáⁿ nī tá^{'ā} Jezabel chi nga^{'a} tá chi chíiⁿ chi nga^{'a} tá ní nduudu cuaacu ye^{'é} Ndyuūs. Nginnche^{'ei} tá 'ii^{'yā} chi dichí^{'vē} 'úú ndúúcu chí ngi^{'cueeⁿ} tá. Ní nga^{'a} tá chí 'ii^{'yā} cuuvi ca^{'á} yā ndúúcu n'daataá o isa^{'ā} chi nguée^{'ē} ye^{'é} yā ní cuuvi ché^{'e} yā dendu'ū chi 'ii^{'yā} s'eeⁿ cáávā ofrenda ca'a yā nátai ye^{'e} santos chi ídolos. ²¹ 'Uú ní ca^{'á} lugar tá^{'ā} miiⁿ chi ndaacadaami tá ye^{'e} chi diiⁿ tá chí nguée^{'ē} n'daacā naati nguée^{'ē} 'cuūⁿ ta ndaacadaami tá ye^{'e} nducué^{'ē} chí diiⁿ tá chi nguée^{'ē} n'daacā. Ní ne^{'e} tá chi taná^{'ā} 'ii^{'yā} dinuu^{'ndí} yā ndúúcu tá. ²² Maaⁿ ní 'úú diiⁿ chi néené ngiitā tá miiⁿ ní nducyáácá isa^{'ā} chi diiⁿ yā tan'dúúca chi ngi^{'cueeⁿ} tá neené 'cueenu yā cuuvi. 'Tíicā maaⁿ ní diiⁿ ndúúcu nducyáácá yā nduuti chi nguée^{'ē} ndaacadáámí yā ye^{'e} chi ngi^{'cueeⁿ} n'daataá míⁿ. ²³ 'Tiicá ntúūⁿ 'úú ní 'caā^{'núⁿ} nducyaaca 'ii^{'yā} chi diiⁿ yā tan'dúúca chi chí^{'cueeⁿ} tá. Ní nducyaaca 'ii^{'yā} ye^{'e} nducyáácá yaācū ca^{'á} yā cadíinu^{'n} yā chi 'úú chi n'diichí de^{'ε} vεε chi 'ii^{'yā} nadicadíinu^{'n} yā ndii na staava ye^{'é} yā. Ní 'úú nadii^{'vé} ndís'tiī tuunu tuunu ca dendu'ū chi diiⁿ nī. ²⁴ Chuū nga^{'á} ngī ndís'tiī ndúúcu taná^{'ā} 'ii^{'yā} chi i'téenu yā Ndyuūs ní chi snée yā na yáāⁿ Tiatira chi nguée^{'ē} diiⁿ yā tan'dúúca chi ngi^{'cueeⁿ} tá^{'ā} miiⁿ. Ní nguée^{'ē} déenu nī de^{'ε} chi nuu^{'ndi} s'eeⁿ chi ch'εεε chí ye^{'e} yáá^{'n}guiinūⁿ. Tan'dúúca chi

ngaⁿa náⁿā 'iiⁿyāⁿ 'úú ngaⁿá chi nguéé cuⁿneéⁿ táámá dendú'ū chi díitūu nanááⁿ ndís'tiī. ²⁵ Naati chííⁿ chi 'āā véé yeⁿé nī cundéé nī cuidado yeⁿē ndii 'úú nindaá nanáaⁿ nī. ²⁶ 'Iiⁿyāⁿ chi cuchéé yā yeⁿe tanducuéⁿē dendu'ū ní nguuvi nguuvi dííⁿ yā tan'dúúⁿcā 'úú neⁿé ndíí cuaaⁿ ná n'giinu, 'úú ní ca'á ntiiⁿnyuⁿ 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi 'iiⁿntyéⁿē yeⁿe nducuéⁿē naciones. ²⁷ Ní caⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yā yeⁿe 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ tan'dúúⁿcā chiidá tee yā poder 'úú chi 'úú ngaⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yeⁿe nducuéⁿē naciones ndúúⁿcū 'áámá nduucu cūū yeⁿé. Ní ndúúⁿcū nduucu cūū miiⁿ 'cueⁿé naciones chí chícheiyei tan'dúúⁿcā chí naciones ní 'aama vaso yeⁿe yáⁿāa chí 'cueēⁿ. ²⁸ Ní 'iiⁿyāⁿ chí cuchéé yā yeⁿe tanducuéⁿē 'úú ní ca'á 'iiⁿyāⁿ miiⁿ 'ííⁿnyúⁿ yeⁿe nguéétiyaaⁿ. ²⁹ 'Iiⁿyāⁿ chí véé veéⁿ yā 'caandiveéⁿ yā chí ngaⁿ'ā Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs ngii 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ yeⁿe yaācū s'eeⁿ.

3

Juan idingúuⁿ yā carta 'cūū yeⁿe 'iiⁿyāⁿ yeⁿe yáāⁿ Sardis

¹ Díí Juan, idingúuⁿ di yeⁿe 'iiⁿyāⁿ ndíí tíiⁿ yeⁿe 'iiⁿyāⁿ yeⁿe yáacū yeⁿe yáāⁿ Sardis: Chuū ngaⁿ'a Cristo chí véé ndéēchē espíritus yeⁿe Ndyuūs ndúúⁿcū ndéēchē 'ííⁿnyúⁿ s'eeⁿ. 'Úú deenú chíiⁿ chí diiⁿ di. Ní deenú chí 'áará chí 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ deenú yā dii cáávā cosas chí diiⁿ di tí cánduuchi di naati nanááⁿ 'úú dii canéé dí tan'dúúⁿcā chí n'díí di cucáávā nuuⁿndi yeⁿe di. ² Nandúúⁿchí dí. Cunéé díitū di ní cu'téénu ca di yeⁿe cosas chí véé caati vmnááⁿ vmnaaⁿ nguéé diiⁿ di cuidado yeⁿe nducuéⁿē. Cu'téénu ca di ní nguéé cuuvi cho'ōo yeⁿē

chi véé chi yeⁿe di. Ní 'úú n'diichí ntiiⁿnyuⁿ chi diiⁿ di. Ní nguéé n'daacā ca nanááⁿ Ndyuūs. ³ N'gaacú di yeⁿe chi n'giindiveeⁿ di chi 'iiⁿyāⁿ chi'cueeⁿ yā dii. Maaⁿ ní diiⁿ di tan'dúúcā chi 'cueeⁿ di ní ndaacadaami di yeⁿe chi diiⁿ di chi nguéé n'daacā. Ní nduuti chi nguéé diiⁿ di cuidado tuu'mi ní 'úú ndaá tan'dúúcā 'áámá chi duucu ní nguéé cadíínuuⁿ di hora chí ndaá nanááⁿ dii. ⁴ Véé duu'vi 'iiⁿyāⁿ nguaaⁿ ndís'tiī chi snée yā na yāāⁿ Sardis, 'iiⁿyāⁿ chi nguéé dinuuⁿndí yā tan'dúúcā tanáⁿ'ā 'iiⁿyāⁿ chi dinuuⁿndí yā. 'Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ caⁿ'á yā nduucú ndúúcū catecai cuéé yā ti 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní n'dai taavi yā chí cuuvi 'túícā ndúúcu yā. ⁵ 'Iiⁿyāⁿ chi cuchéé yā yeⁿe tanducuéⁿ'ē nndaāca yā catecai cuéé yā. Ní 'úú nguéé nadatuūví chi duuchi yā naachi canéé nguūⁿ na libro yeⁿe vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ. Ní 'úú ní caaⁿ'máⁿ chi duuchí yā nanááⁿ chiidá ní nanááⁿ ángeles dendú'ū. ⁶ 'Iiⁿyāⁿ chi véé veéⁿ yā 'caandi-veéⁿ yā chíⁿ chi ngaⁿ'ā Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs ngii 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ yeⁿe yaācū s'eeⁿ.

Juan idingúuⁿ yā carta 'cūū yeⁿ'e 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e yāāⁿ Filadelfia

⁷ Díí, Juan, idingúuⁿ ntúūⁿ di yeⁿ'e 'iiⁿyāⁿ ndii tiīⁿ yeⁿ'e 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e yaācū yeⁿ'e yāāⁿ Filadelfia. Dendu'ū chi 'túúcā ngaⁿ'á 'iiⁿyāⁿ chi dεεε taavi ca yā ní cuaacu yā. 'Iiⁿyāⁿ miiⁿ chi ndéε yā llave yeⁿ'e David, 'iiⁿyāⁿ miiⁿ taachi nn'guaaⁿ yā puerta mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ nguéé cuuvi nn'gaadí yā. Ní taachi nn'gaadí yā 'tiicá ntúūⁿ mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ nguéé cuuvi nn'guaaⁿ yā. ⁸ 'Úú n'diichí tandu- cuéⁿ'ē chi diiⁿ di. 'Úú n'neéⁿ cucáávā di 'áámá cheendi va'āī chi maaⁿ ní cánda'āī ní mar 'áámá

'iiⁿyāⁿ nguéé cuuvi nn'gaadí yā cheendi va'āī miiⁿ. 'Áará chi véé duu'vi fuerzas yeⁿ'e di ch'iindiveeⁿ di nduudu cuaacu yeⁿ'é ní nguéé ndaacadaami di yeⁿ'é. ⁹ 'Caandiveeⁿ di yeⁿ'é. 'Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní yeⁿ'e yááⁿn'guiinūⁿ ti ngaⁿ'á yā nduudu yaadi. Ngaⁿ'á yā chi 'iiⁿyāⁿ judíos yā chi Israel yā ní nguéé 'túúcā dííⁿ yā tan'dúúcā 'iiⁿyāⁿ judíos yā. Cuin'diichi di. 'Úú idiíⁿ chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní ndaá yā nanaaⁿ di ní caantii'yá yā nanááⁿ ca'a di ní cu'téénu yā dii. Ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ cuuvi cadíínuuⁿ yā chi 'úú ní neⁿ'é dii. ¹⁰ Dii ní ndéε di cuidado yeⁿ'e nuuⁿndi chi ngaⁿ'á yeⁿ'e chi cuchéε di, ní cuchéε di. Ní cáávā chuū 'úú ndéé cuidado yeⁿ'e dii yeⁿ'e tiempo chi cuchii chi caaⁿmaⁿ ndaá cosas chi n'diichineeⁿ yā dii. Ní cosas miiⁿ ndaa yeⁿ'e 'iiⁿyāⁿ chi snée yā núúⁿmáⁿ iⁿ'yeeⁿdí. Ní n'diichineeⁿ nducyaaca 'iiⁿyāⁿ chi s'néeⁿ yā na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. ¹¹ Cuin'diichi di. Niiⁿnuⁿ ndaá nanááⁿ dii. Cundéε ca di cuidado yeⁿ'e chi véé yeⁿ'e di ní mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ cuuvi cuta'á yā corona chi cuuvi yeⁿ'e di. ¹² 'Iiⁿyāⁿ chi cuchéé yā yeⁿ'e tanducuéⁿ'é, 'úú idiíⁿ chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ 'áámá caneé yā na yaācū yeⁿ'é tan'dúúcā 'áámá pilar yeⁿ'e yaācū yeⁿ'e Ndyuūs, 'tíica yā. Ní 'āā ntéé can'daa yā yeⁿ'e yaācū miiⁿ. Ní 'úú idinguúⁿ nchéεté yā chi dúúchí Ndyuūs yeⁿ'é ndúúcū chi duuchi yeⁿ'e yáāⁿ yeⁿ'e Ndyuūs yeⁿ'é. Ní yáāⁿ miiⁿ nguuvi Jerusalén chí ngai chi ndaā yeⁿ'e va'ai chéεti nguuvi ní yeⁿ'e Ndyuūs yeⁿ'é. ¹³ 'Iiⁿyāⁿ chi véé veéⁿ yā 'caandiveeⁿ yā chi ngaⁿ'á Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs ngii 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'e yaācū s'eeⁿ.

Juan idinguúⁿ yā carta 'cūū yeⁿ'e 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e yáāⁿ Laodicea

14 Díí, Juan, idingúuⁿ di yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ ndii tiíⁿ yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿe yaācū yeⁿe yāāⁿ Laodicea: Nduudú 'cūū ní yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuví yā Amén chi neⁿe caaⁿ'maⁿ chí cuaacu yā. 'Iiⁿ'yāⁿ miiⁿ chi testigo yā ní ngaⁿ'a cuaacu yā cueⁿ'e daāⁿ'maⁿ. 'Iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ní yeⁿ'é yā tanducuén^{'ē} chi Ndyuūs din'dái yā. 15 'Úú deenú tanducuén^{'ē} chi diiⁿ di. Ní díí canee di tan'dúú^{cā} chi nguéé ndúú 'iiⁿ'nūⁿ di ndíí nguéé ndúú 'iiche di. De'ε chúú^{cā} n'daacā cáávā dii ndúú^{tī} chí 'iiⁿ'nūⁿ di o 'iiche di. 16 Cáávā chi dii ní cuūtū di, ní nguéé 'iiⁿ'nūⁿ di, ndíí nguéé ndúú 'iichē di, 'úú ní dííⁿ ndúú^{cū} di tan'dúú^{cā} chi caachí dii yeⁿ'ē na cheendí ti dii tan'dúú^{cā} chi nuūⁿnīⁿ daaíⁿ dii, ní 'tíicā diíⁿ. 17 Díí ní 'túú^{cā} ngaⁿ'a di chi 'cuiica di ní nguéé de'ē vεε neⁿ'e di ti neené n'deēe dendú'ū yeⁿ'e di vée. Naati díí nguéé deenu di chi nguéé de'ē vεε yeⁿ'e di. Ní ndaachí canée di caati canée di tan'dúú^{cā} chi díí ní pobre di ní nguéé catecai di, ní ngeenáⁿ di. 'Tíicā canée di. 18 'Úú ní teé consejo dii. Cuai di yeⁿ'e 'úú 'dííⁿnguāⁿ chi 'iiⁿ'yāⁿ din'dái yā cáávā nguuchi yaⁿ'ā ní 'íicú cuuvi cuaacu chi 'cuiica di. Ní cuai di catecai cuéē chi cu'nuuⁿ di cuerpo yeⁿ'e maaⁿ di ní nguéé cuuvi 'cuiináⁿ di caavā chi nguéé catecai di. Ní cuai di yīcū ní cu'neeⁿ di na nduutináⁿ di ní 'íicú cuuvi snaaⁿ di. 19 'Úú yaa'vineé nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi idine^{'é} ní dííⁿ castigar 'iiⁿ'yāⁿ s'een. Maaⁿ ní canée chi nndaácadáámí dí yeⁿ'e chi diiⁿ di chi nguéé n'daacā. Ní serio canee di ndii staava yeⁿ'e di. 20 Cuin'diichi di. 'Úú ní canée cheendi va'āī ní 'cuaí 'iiⁿ'yāⁿ. Nduuti chi 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ 'caandiveéⁿ yā nduudu yeⁿ'é ní nn'guaaⁿ yā cheendi va'āī caavā 'úú, tuu'mi ní 'úú cho'ó cuaaⁿ cheeti va'āī ní n'diichí

'iiⁿyāⁿ miiⁿ. Ní che'é ndúúcu yā ní 'iiⁿyāⁿ miiⁿ che'é yā nduucú. ²¹ 'Iiⁿyāⁿ chi cuchεε yā yeⁿe tanducuéⁿē dendu'ū 'úú ní ca'á lugar yeⁿe yā chi 'cuūndí yā ndúúcū 'úú na trono yeⁿé tan'dúúcā chí 'úú chichεé yeⁿe tanducuéⁿē dendu'ū ní ch'iindí ndúúcū chiidá na trono yeⁿé yā. ²² 'Iiⁿyāⁿ chi véé veéⁿ yā 'caandiveéⁿ yā chi ngaⁿā Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs ngii nducyaaca 'iiⁿyāⁿ yeⁿe yaācū s'eeⁿ.

4

Nducyáácá yā chi snée yā na va'ai chεeti nguuvi dich'εté yā Ndyuūs

¹ Chó'ōo dendu'ū chi 'túúcā ní cuayiivi ní 'úú n'diichí cuaaⁿ 'níⁿnúⁿ ní miiⁿ canéé 'áámá cheendi va'āi yeⁿe va'ai chεeti nguuvi chí canéé candá'āi. Ní ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu chí tan'dúúcā chí n'gεεcu trompeta. Ní nduudu miiⁿ dáámá ndúúcū nduudu chí ch'iindiveéⁿ vmnááⁿ vmmaaⁿ. Ní nduudu miiⁿ ní caⁿ'a nduucú 'tíicā: Dii cūchεε dí 'múúⁿ ní 'úú ní 'cuuⁿmíⁿ dii dendu'ū chí cuchii cuayiivi.

² Hora míⁿ nūuⁿ 'úú caneé maaⁿ poder Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs ní n'diichí 'áámá trono na va'ai chεeti nguuvi. Ní Ndyuūs véε yā na trono miiⁿ. ³ 'Iiⁿyāⁿ chí véé yā na trono miiⁿ ní núúⁿmáⁿ cuerpo yeⁿé yā naán yā tan'dúúcā 'áámá tuūu chí 'áámá ngíí n'gai tan'dúúcā tuūu jaspe ndúúcū tuūu sardio. 'Tíicā cuerpo yeⁿé yā. Ní nuuⁿmaⁿ ndiivií cuaaⁿ 'diituú trono miiⁿ canee 'áámá cun'gúúⁿn'dí tan'dúúcā color yeⁿe tuūu esmeralda. ⁴ Ní nuuⁿmaⁿ ndiivií cuááⁿ 'diituú trono miiⁿ n'diichí ndiicu cuūuⁿ tronos yeⁿe 'iiⁿntyéⁿē s'eeⁿ naachi véε yā. Ní nducyáácá yā véé catecaí yā chí cuéē. Ní nducyáácá yā snúúⁿ tííⁿ yā

'áámá corona yeⁿe 'díⁿnguā^an. ⁵ Ní yeⁿe trono chi naavtaⁿ'ā can'dāā 'cuaī ndúú^cū dεε^ve ndúú^cū ndu-udu. Ní nanááⁿ trono miiⁿ canéé ndúú^cū ndεē^{ch}ē yaⁿ'ā ngiichi chi ndεē^{ch}ē espíritus yeⁿe Ndyuūs.

⁶ Ní canéé ntúūⁿ nanááⁿ trono miiⁿ 'áámá cosa tan'dúú^cā nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā tan'dúú^cā 'áámá vidrio chi ngiī dεε^ve n'dai. Ní naavtaⁿ'ā yeⁿe trono miiⁿ ní nuuⁿmaⁿ ndiivii cuaaⁿ 'diituú yeⁿe trono miiⁿ snéé cuūⁿ 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'ē va'ai chε^εti nguuvī chi snéé 'yaaⁿ n'dái nduutináaⁿ yā ndii cuááⁿ vmnaaⁿ yā ndii cuááⁿ daamí yā. Ní ndiituú nduutinaáⁿ yā núúⁿmáⁿ ch'εε^ε cuerpo yeⁿ'é yā.

⁷ 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿe va'ai chε^εti nguuvī chi vmnááⁿ vmnaaⁿ tan'dúú^cā 'áámá 'yáⁿ'yāⁿ cuáⁿ'aá 'tiicá yā. Ndiī chíⁿ ndii 'uuví yā tan'dúú^cā 'áámá itiindu 'líⁿ 'tiicá yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ ndii chíⁿ ndii 'iinū miiⁿ vεε naáⁿ yā tan'dúú^cā naáⁿ 'iiⁿ'yāⁿ 'tíca yā. Ní ndii chíⁿ ndii cuūⁿ 'iiⁿ'yāⁿ ní tan'dúú^cā í'yāa chi nge'e tī na 'yúúné 'tiicá yā.

⁸ Ní nduu cuūⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní véé niyaaⁿ ngεε^{ch}i yā 'áámá 'aamá yā ní núúⁿmáⁿ cuááⁿ 'diituú yā ní cuaaⁿ nááⁿ ngεε^{ch}i yā ní ndiitūú nduuti náaⁿ yā. Nguéé intaavi'tuunuúⁿ yā ndíⁿ nguéé ndúú nguuvī ndíⁿ nguéé ndúú n'gaaⁿ chi caⁿ'a yā:

Dε'ē chúú^cā dεε^ve yā, dε'ē chúú^cā dεε^ve yā, dε'ē chúú^cā dεε^ve yā, Señor Ndyuūs, chi véé tanducuén'ē poder yeⁿ'é yā. 'Iiⁿ'yāⁿ chi canéé ndii vmnááⁿ vmnaaⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi maaⁿ canéé yā, ní 'iiⁿ'yāⁿ chí canéé chí ndaa yā.

⁹ Ní ca'áámá ca'áámá vmnéⁿ'ēe chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ dich'εé^te yā 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ chi véε yā na trono miiⁿ ní díⁿ yā honrar 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ní ca'á yā gracias 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ chi candúú^{ch}i yā cueⁿ'e daāⁿmaⁿ 'tíca diiⁿ yā. ¹⁰ Ndu'u ndiicú cuūⁿ 'iiⁿntyéⁿ'ē candiitín'dí

yā nanáán 'iiⁿyāⁿ miiⁿ chi véε yā na trono miiⁿ ní dich'εεté yā 'iiⁿyāⁿ chi 'áámá canée yā cuen'e daāⁿmaⁿ. Ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ s'neeⁿ yā coronas yeⁿ'e yā nanáán trono miiⁿ ní caⁿ'a yā 'túúcā:

¹¹ Díí Señor chi Ndyuūs yeⁿ'e yú, díí ní n'dai taavi di chi dich'εεté yā dii, ní dííⁿ yā honrar dii, ní ngaⁿ'á yā chi tanducuéⁿ'ē poder ní yeⁿ'e di caati dii ní din'dái di tanducuéⁿ'ē dendu'ū chi véé. Ní cáávā chi maaⁿ di neⁿ'e di din'dái di tanducuéⁿ'ē dendu'ū, 'tíicā diiⁿ di.

5

Libro ndúúccū 'iiti cuūchī

¹ Ní n'diichí na ta'a cuaacú yā 'iiⁿyāⁿ chi véε yā na trono miiⁿ 'áámá libro chi tan'dúúccā 'áámá rolo caaca naachi canée nguūⁿ cuáán cheeti ndii cuaaⁿ dáámí. Ní libro miiⁿ nduudi ndúúccū ndεεchē sellos. ² Ní n'diichí 'áámá ángel chi véé poder yeⁿ'é yā. Ní yuudu n'dái 'cai yā ní caⁿ'a yā 'túúcā. ¿Dú'ū chi n'dai taavi ca chi cuuvi nn'guaaⁿ libro 'cūū ní ndivī sellos chi nduudí?

³ Naati mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e va'ai cheeti ngu- uvi ndíí nguée mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ndíí nguée ndúú mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ chi canúúⁿ maaⁿ yáⁿ'āa cuuvi nan'guaaⁿ yā libro miiⁿ ndíí nguée ndúú cuuvi n'diichí yā libro miiⁿ. ⁴ Ní 'úú Juan neené cheεcu taaví ti nguée ndaaca yā mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ chi n'dai taavi cá yā chi cuuvi nan'guaaⁿ yā libro miiⁿ ní 'cueeⁿ yā yeⁿ'ē. Ndíí nguée ndúú cuuvi snaaⁿ yā libro miiⁿ. ⁵ Tuu'mi ní 'áámá 'iiⁿntyéⁿ'ē caⁿ'a yā chii yā 'úú: Díí nguée cuεεcu di. Cuin'díichí dí. Jesucristo chi duuchi 'yáiⁿyāaⁿ cuá'aá, chi yeⁿ'e ndaata yeⁿ'e 'iiⁿyāⁿ Judá chi yeⁿ'e

'ii'yān yeⁿe ndaata David, 'ii'yān miiⁿ chicheé yā yeⁿe tanducuéⁿē ní cuuví nan'guaán yā libro miiⁿ ní cuuvi cáánteén yā ndu'u ndēēchē sellos.

6 Tuu'mi ní n'diichí chi naavtaⁿā yeⁿe trono miiⁿ ní naavtaⁿā yeⁿe ndu'u cuūuⁿ 'ii'yān miiⁿ ní naavtaⁿā yeⁿe 'ii'ntyéⁿē s'eeⁿ n'diichí 'áámá 'ii'yān chi nguuvi 'iiti cuūchī chi chééndii yā. Ní n'diichí chi véé seña na cuerpo yeⁿe yā chi 'ii'yān ch'ii'núⁿ yā 'yā. Ní 'ii'yān chi nguuvi 'iiti cuūchī miiⁿ véé ndēēchē duuⁿnúⁿínⁿ yā ní ndēēchē nduutináaⁿ yā chi ndēēchē espíritus yeⁿé Ndyuūs chi Ndyuūs dicho'ó yā núúⁿmán 'ín'yeēⁿdī. 7 'Ii'yān miiⁿ ní cueⁿé yā ní ndaá yā ní sta'á yā libro miiⁿ yeⁿe ta'ā cuaácú yā 'ii'yān chi véé yā na trono miiⁿ. 8 Ní taachi sta'á yā libro miiⁿ ní ndúú cuūuⁿ 'ii'yān miiⁿ ndúúcū ndiicú cuūuⁿ 'ii'ntyéⁿē chintii'yá yā nanáán 'ii'yān chi nguuvi 'iiti cuūchī miiⁿ. Ní ca'áámá ca'áámá 'ii'ntyéⁿē s'eeⁿ candεε yā arpas yeⁿe yā. Ní ndεé yā chiite yeⁿe 'dí'nguāⁿ ndiituú ndúúcū cúⁿúyaa. Ní 'yaaⁿmiⁿ yeⁿe cúⁿúyaa miiⁿ chíⁿ chi ngaⁿ'anguá'āa 'ii'yān na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū, 'ii'yān chí yeⁿe Ndyuūs. 9 Ní chiitá yā 'áámá canto chí ngai chí 'tíicā:

Díí ní n'dai taavi di chi cuta'a di libro miiⁿ ní cáánteēⁿ di sellos yeⁿē caati 'ii'yān ch'ii'núⁿ yā dii. Ní dii cáávā yuūúⁿ yeⁿe di cáí di nús'ūū chi cuuví 'nū yeⁿe Ndyuūs nús'uu. Ní nús'uu ní yeⁿe nducyáácá raza yeⁿe 'ii'yān, ní yeⁿē tanducuéⁿē idioma ní yeⁿē tanducuéⁿē yāāⁿ, ní yeⁿe tanducuéⁿē nación. 'Tíicā nús'uu.

10 Ní dii ní dín'dái di nús'uu ní diiⁿ di chi reyes nús'uu, ní diiⁿ di chi chiiduú nús'uu cucáávā

Ndyuūs yeⁿe yú. Ní 'iicú cuuvi caaⁿmaⁿ ntiⁿnyuⁿ 'nū nanááⁿ 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿe iⁿ'yeedí 'cū.

11 Ní cuaaⁿ 'niiⁿ'núⁿ n'diichí ní ch'iindiveéⁿ nduudu yeⁿ'ē 'yaaⁿ n'dái ángeles chí snée yā cuaaⁿ 'diituú yeⁿ'e trono miiⁿ ní yeⁿ'e nduu cuūⁿ 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ, ní yeⁿ'e 'iiⁿ'ntyéⁿ'ē s'eeⁿ. Ní ángeles ní n'dee n'dái yā chí ngii yā ndiichi millares ndii chíⁿ cuuvi millares ndúú^{cū} millares ndúú^{cū} millares. 12 Ní yuudu n'dai caⁿ'a nducyaaca s'eeⁿ:

'Iiⁿ'yāⁿ chí nguuvi 'iiti cuūchī chí 'iiⁿ'yāⁿ ch'iⁿ'núⁿ yā ní n'dai taavi cá yā chí nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ dich'εε^{té} yā. 'Iiⁿ'yāⁿ miiⁿ sta'á yā tanducuéⁿ'ē dendu'ū poder ndúú^{cū} tanducuéⁿ'ē vaadī 'cuiica ndúú^{cū} tanducuéⁿ'ē vaadī deenu ndúú^{cū} tanducuéⁿ'ē fuerzas ndúú^{cū} tanducuéⁿ'ē honra ndúú^{cū} tanducuéⁿ'ē vaadī δεε^{vε} ngii ndúú^{cū} chí nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ dich'εε^{té} yā 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ.

13 Ní ch'iindiveéⁿ ntuúⁿ nduudu yeⁿ'e nducyaaca chí snée na va'ai chεε^{ti} nguuvi ndúú^{cū} nducyaaca chí snée vmaⁿ yáⁿ'āa 'cū ndúú^{cū} nducyaaca chí snée maⁿ yáⁿ'āa ndúú^{cū} nducyaaca chí snée ná nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā, nducyaaca chí véé yeⁿ'e nducueⁿ'ē chí véé ní ngiita yā 'tíicā:

Cueⁿ'e daāⁿmaⁿ cueⁿ'e daāⁿmaⁿ dich'εε^{té} 'nū dii ní diiⁿ 'nū honrar dii. Ní caⁿ'a 'nū chí vaadī δεε^{vε} ngii ndúú^{cū} poder ní yeⁿ'é 'iiⁿ'yāⁿ chí véε yā na trono miiⁿ ní yeⁿ'é 'iiⁿ'yāⁿ chí nguuvi 'iiti cuūchī.

14 Ní ndu'u cuūⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní caⁿ'a yā: Tíicā cuuvi. Ní ndu'u ndiichi cuūⁿ 'iiⁿ'ntyéⁿ'ē chintii'yá yā ní s'téenu yā 'iiⁿ'yāⁿ chí 'áamá canéé yā cueⁿ'e daāⁿmaⁿ.

6

Yeⁿ'e ndeēchē sellos

¹ Cuayiivi ní n'diichí taachi 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī nan'guáaⁿ yā 'áámá chéé sello yeⁿ'e chi naachi ndeēchē sello yeⁿ'e libro miiⁿ. Ní ch'iindiveéⁿ nduudu yeⁿ'e 'áámá chéé 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e chi cuuúⁿ yā chi canduuchi. Ní neené diitūu n'gai yā tan'dúúcā daavi ní caⁿ'a yā: Cuchí di ní n'diichi di.

² 'Úú ní n'diichí ní mííⁿ cánéé 'yúudūu cuéē ndúúcū 'áámá saⁿ'ā candúu sa 'iiti miiⁿ. Ní ndeε sa 'áámá arco na ta'a sa. Ní ca'a yā 'áámá corona saⁿ'ā miiⁿ ní can'daā sa chi 'cuuⁿ'miⁿ sa. Ní diiⁿ sa chí cuchεε sa yeⁿ'e enemigo yeⁿ'e sa.

³ Ní taachi 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī nan'guaaⁿ yā ndii chííⁿ ndii 'úúví sello yeⁿ'e libro miiⁿ ch'iindiveéⁿ nduudu yeⁿ'e ndii chííⁿ ndii 'uuvi 'iiⁿ'yāⁿ chí naachi cuuúⁿ yā, ní caⁿ'a yā: Cuchí di ní n'diichi di.

⁴ Tuu'mi ní n'diichí. Can'daā táámá 'yúúdūu chi cuá'a tī ndúúcū 'áámá saⁿ'ā candúu sa 'iiti miiⁿ. Ní saⁿ'ā miiⁿ sta'a sa 'áámá machete chí ch'εεε chí 'uūví lados 'caāiⁿ chí táámá yā ca'a sa. Ní saⁿ'ā miiⁿ ndeε sa poder chi diitūú miiⁿ chí diví sa vaadī 'diiíⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ní 'íícú 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū caⁿ'á yā 'caaⁿ'núⁿ yā 'áámá yā taama yā.

⁵ Ní taachi 'iiⁿ'yāⁿ chí nguuvi 'iiti cuūchī nan'guaaⁿ yā ndii chííⁿ ndii 'íínú sello ch'iindiveéⁿ nduudu yeⁿ'e ndii chííⁿ ndii 'íínú 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ chí caⁿ'a yā 'túúcā: Cuchí di ní n'diichi di. Ní n'diichí 'áámá 'yuūdūu cuáíⁿ. Ní saⁿ'ā chí candúu sa 'yuūdūu miiⁿ ndeε sa 'áámá cūū caadi na ta'a sa.

6 Ní ch'iindiveén nduudu naavtán'ā yeⁿ'e na cuūuⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí caⁿ'a 'tíicā: 'Áámá kilo yeⁿ'e trigo ní nditiiⁿ'yuⁿ caadi, ní 'iiⁿnū kilos yeⁿ'e cebada ní nditiiⁿ'yuⁿ caadi. Nguéé diiⁿ di daño yeⁿ'e aceite, ndíi nguéé ndúú yeⁿ'e vino ti nduu 'uuvi naaⁿ ní nduuví n'deeⁿ n'dái.

7 Ní taachi 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī miiⁿ nan'guaaⁿ yā ndii chíiⁿ ndíi cúūuⁿ sello miiⁿ ch'iindiveén nduudu yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi ndii chíiⁿ ndíi cuūuⁿ 'iiti miiⁿ chi caⁿ'a 'túúcā: Cuchíi di ní n'diichi di.

8 N'diichí ní snaán 'áámá 'yúúdūu cuaaaⁿ δεεvé ndúúcū saⁿ'ā chi cundúu sa 'yúudūu miiⁿ. Saⁿ'ā miiⁿ ní nguuvi sa vaadī n'gii. Ní cuaaⁿ daami sa cuchíi taama saⁿ'ā chi mensajero yeⁿ'e vaadī n'gíi chí tá'āa ní nguain'dai almas yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi n'díi. Tuu'mi ní 'iiⁿ'yāⁿ ca'á yā poder saⁿ'ā s'eeⁿ yeⁿ'e 'áámá cuarto parte yeⁿ'e yáⁿ'āa yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū chi saⁿ'ā s'eeⁿ diiⁿ sa caandaá s'eeⁿ. Ní 'íicú ch'iīⁿ'nūⁿ sa 'iiⁿ'yāⁿ ndúúcū machete chi 'uūvī lados 'caāiⁿ ní ndúúcū 'áámá vaadī cuiicu ní ndúúcū ca'ai ní ndúúcū 'iiti taaⁿ. Ní 'tíicā saⁿ'ā s'eeⁿ ch'iīⁿ'nūⁿ sa 'iiⁿ'yāⁿ.

9 Ní taachi 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī nan'guaaⁿ yā ndii chíiⁿ ndii nyuⁿ'u sello miiⁿ, n'diichí mááⁿ nátaī ní n'diichí almas yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi n'díi. Ní 'iiⁿ'yāⁿ ch'iīⁿ'núⁿ yā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ cáávā chi ngaⁿ'á yā nduudu cuaacu yeⁿ'é Ndyuūs ní cáávā chi ngaⁿ'a cuaacú yā yeⁿ'e Ndyuūs. 10 Ní almas yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ yuudu n'dái 'caí yā ní caⁿ'a yā: N'dii Señor chi véé tanducuéⁿ'ē poder yeⁿ'e nī, n'dii chi δεεεε nī ní cuaacú nī, ¿ndíi de'ē tiempo caⁿ'á nī n'diichí nī nuuⁿndi yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi snée yā

iⁿ'yee^{ndí} 'cūū ní diíⁿ nī castigar 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ cáávā
chí ch'iiⁿ'núⁿ yā nú'suu?

11 Ní 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ca'á yā 'áámá 'áámá yā catecai
cuéε yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ngaⁿ'á yā 'tíicā: Ndís'tiī
ní ntaavi'tuunúúⁿ nī 'tεε 'téé cá ndíí taachi 'iiⁿ'yāⁿ
yeⁿ'e iⁿ'yee^{ndí} 'cūū 'caaⁿ'núⁿ yā tanáⁿ'ā ca 'iiⁿ'yāⁿ
chí diiⁿ ntiiⁿ'nyúⁿ yeⁿ'e Cristo, 'iiⁿ'yāⁿ chí hermanos
yeⁿ'é nī. Ní canéé chí 'cuūvi yā tan'dúúccā ndís'tiī
ch'íí nī.

12 Ní n'diichí 'iiⁿ'yāⁿ chí nguuví 'iiti cuūchī taachi
nan'guaaⁿ yā ndii chííⁿ ndii niyaaⁿ sello miiⁿ. Ní
n'diichí chí díitūu n'dái nuⁿ'u yáⁿ'āa yeⁿ'ē iⁿ'yee^{ndí}
'cūū. N'diichí 'yáⁿ'ā miiⁿ chíí tan'dúúccā chí cuáíⁿ
catecai yā chí cuáíⁿ yeⁿ'e luto. Ní 'iiyū miiⁿ ní ndu-
uví cua'āa tan'dúúccā yuūúⁿ. 13 Ní 'ííⁿ'nyúⁿ s'eeⁿ yeⁿ'e
nanguuvi ní sn'daā ndii na yáⁿ'āa. Ní tan'dúúccā chí
ingéē tá'ā n'gui'i yáⁿ'á yeⁿ'e n'guíidī taachi ndaā
'áámá 'yúúné tááⁿ 'tíicā sn'daā 'ííⁿ'nyúⁿ s'eeⁿ. 14 Ní
nanguuvi ní ch'iinu yeⁿ'ē ní nduuví 'lííⁿ tan'dúúccā
chí n'gεεcu yú 'áámá caaca. Ní 'áámá 'áámá yiicū
ndúúccū 'áámá 'áámá isla ní nuⁿ'u yeⁿ'e na lugar
yeⁿ'ē. 15 Ní 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yee^{ndí} 'cūū, reyes ndúúccū
'iiⁿ'yāⁿ chí ch'εεtε ndúúccū 'iiⁿ'yāⁿ 'cuiica ndúúccū
'iiⁿ'yāⁿ comandantes ndúúccū 'iiⁿ'yāⁿ chí véé poder
yeⁿ'é yā ndúúccū 'iiⁿ'yāⁿ chí 'áámá diíⁿ yā ntiiⁿ'nyuⁿ
yeⁿ'e 'iiví yā ndúúccū 'iiⁿ'yāⁿ chí libre yā, nducyáácá
yā chεeti núúⁿ n'de'ei yā na yiivi yáává ní nguááⁿ
na tuūu yeⁿ'e yiicū. 16 Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ caⁿ'a yā chíi yā
icyáⁿ'ā ndúúccū tuūu: Ndís'tiī icyáⁿ'ā ndúúccū tuūu,
cun'dáá nduú nī vmnaaⁿ yeⁿ'e nús'uu ní cunūūⁿ
n'dé'ei nī nús'uu yeⁿ'ē nanááⁿ Ndyuūs chí véε yā na
trono miiⁿ ní yeⁿ'e castigo chí neené díitūu n'dai
chí Jesucristo chí nguuví 'iiti cuūchī téε yā nús'uu.

17 Caati 'aā ndaā nguuvi ch'εεεε miiⁿ taachi Ndyuūs ca'a yā castigo 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní ¿Du'ū cuuvi cuchéé castigo 'cūū?

7

Yeⁿ'é 'iiⁿyāⁿ chi señalado yā yeⁿ'e tribus yeⁿ'e 'iiⁿyāⁿ Israel

¹ N'diichí dendú'ū chi 'túúcā, ní cuayiivi 'úú n'diichí cuūuⁿ ángeles chi chééndii yā ndu'u cuuúⁿ esquinas yeⁿ'ē iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Ní ángeles s'eeⁿ índεεnee yā ndii chííⁿ ndii cuuúⁿ 'yúúné yeⁿ'e yáⁿ'āa 'cūū. Ní 'íícú 'yúúné s'eeⁿ nguéé chéenū diituú na yáⁿ'āa ndíí nguéé ndúú vmnaaⁿ mar 'áámá nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā, ndíí nguéé ndúú vmnaaⁿ mar 'áámá yáⁿ'á. ² Ní n'diichí ntuúⁿ táámá ángel chi cuchii yā naachi can'daa 'yáⁿ'ā. Ní ndεε yā na ta'a yā 'áámá sello yeⁿ'é Ndyuūs chí canduuchi. Ní ángel miiⁿ yúúdu n'dái ngaⁿ'a yā ndu'u cuūuⁿ ángeles chi sta'á yā poder chi ditiínú yā chi dííⁿ yā daño na yáⁿ'āa 'cūū ndúúcū ná nuuⁿnīⁿ'yáⁿ'ā.

³ Ní ángel miiⁿ ngaⁿ'á yā 'túúcā: Ndís'tiī ángeles, nguéé dííⁿ nī daño yeⁿ'e yáⁿ'āa 'cūū, ndíí nguéé ndúú yeⁿ'e nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā, ndíí nguéé ndúú yeⁿ'e yáⁿ'á ndíí taachi s'nuúⁿ 'nū 'áámá sello yeⁿ'e Ndyuūs na nchéεtē 'iiⁿyāⁿ chi dichíí'vē Ndyuūs yeⁿ'e yú.

⁴ Ní ch'iindiveéⁿ chi duuchi 'iiⁿyāⁿ chi chiī sellado yā ní ngii yā 'áámá ciento 'uūvī ngεεcú cuūuⁿ mil 'iiⁿyāⁿ chi 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e nducuéⁿ'ē tribus yeⁿ'e ndaata yeⁿ'e 'iiⁿyāⁿ Israel. ⁵ 'Iiⁿyāⁿ yeⁿ'e tribu yeⁿ'e ndaata saⁿ'ā Judá ní ndíí yā sellado yā ndiichúúví mil. 'Iiⁿyāⁿ yeⁿ'e tribu yeⁿ'e ndaata saⁿ'ā Rubén ní ndíí yā sellado yā ndiichúúví mil. 'Iiⁿyāⁿ yeⁿ'e

tribu yeⁿe ndaata saⁿā Gad ní ndií yā sellado yā ndiichúúví mil. ⁶ 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tribu yeⁿe ndaata saⁿā Aser ní ndií yā sellado yā ndiichúúví mil. 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tribu yeⁿe ndaata saⁿā Neftalí ní ndií yā sellado yā ndiichúúví mil. 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tribu yeⁿe ndaata saⁿā Manasés ní ndií yā sellado yā ndiichúúví mil. ⁷ 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tribu yeⁿe ndaata saⁿā Simeón ní ndií yā sellado yā ndiichúúví mil. 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tribu yeⁿe ndaata saⁿā Leví ní ndií yā sellado yā ndiichúúví mil. 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tribu yeⁿe ndaata saⁿā Isacar ní ndií yā sellado yā ndiichúúví mil. ⁸ 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tribu yeⁿe ndaata saⁿā Zabulón ní ndií yā sellado yā ndiichúúví mil. 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tribu yeⁿe ndaata saⁿā José ní ndií yā sellado yā ndiichúúví mil. 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tribu yeⁿe ndaata saⁿā Benjamín ní ndií yā sellado yā ndiichúúví mil.

Nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ chi véé catecai cuéε yā

⁹ Cuayiivi ní n'diichí n'dee n'dái 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tanducuénⁿē nación, yeⁿe tanducuénⁿē raza, yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tanducuénⁿē daveedi ndúúcū tanducuénⁿē davaacu chi n'dáán, yeⁿe tanducuénⁿē yáán yeⁿe tanducuénⁿē 'iiⁿ'yāⁿ chi véé na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Ní nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chééndii yā nanáán trono miiⁿ ní nanáán 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī. Ní mar 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ nguéé cuuvi didúúché yā. Nducyáácá yā véé catecai yā cuéε ní ndéε yā yiiⁿnyúⁿ na ta'á yā. ¹⁰ Ní nducyaáácá yā 'cai yā yiicú yā ní caⁿ'a yā 'tíicā:

Ndyuūs chi véε yā na trono miiⁿ ndúúcū Cristo chi nguuvi 'iiti cuūchī nadanguáⁿ'ai yā s'uuúⁿ.

¹¹ Ní nducyaaca ángeles s'eeⁿ ní ch'εεε yā

núúⁿ máⁿ 'diituú yeⁿ'e trono miiⁿ ndúúⁿcū ndu'ū ndiicú cuūⁿ 'iiⁿ'ntyéⁿ'ē ndúúⁿcū ndu'u cuūⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. Ní nducyaaca yā candiitín'dii yā nanááⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi véε yā na trono miiⁿ ní dich'εεté yā Ndyuūs. ¹² Ní 'tíicā caⁿ'a yā:

'Tíicā va. Di'chεεte yú Ndyuūs chi dεεve ngii yā chí deenu yā tanducuéⁿ'ē dendu'ū chi véé. Caⁿ'a yú gracias Ndyuūs. Ní diiⁿ yú honrar 'iiⁿ'yāⁿ. Ní nducuéⁿ'ē poder ndúúⁿcū nducuéⁿ'ē fuerzas ní yeⁿ'e yā. Ní 'tíicā canéé Ndyuūs yeⁿ'e yú cueⁿ'e daāⁿmaⁿ cueⁿ'e daāⁿmaⁿ. 'Tíicā.

¹³ Cuayivi ní 'áámá 'iiⁿ'ntyéⁿ'ē nan'guεεcútaⁿ'a yā ní itiinguuneéⁿ yā 'úú: ¿Dú'u rá 'iiⁿ'yāⁿ chi véé catecai cuéε yā ní tíi chiicá yā?

¹⁴ Ní 'úú ní ngaⁿ'á: N'dii, Señor, deenú nī yeⁿ'e yā. Tuu'mi ní 'iiⁿ'ntyéⁿ'ē miiⁿ caⁿ'a yā: 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní chiica yā yeⁿ'e chi ch'eenu taaví yā chií ní 'āā dεεvé yā catecai yā ndúúⁿcū yuuúⁿ yeⁿ'e Cristo chi nguuvi 'iiti cuūchī. ¹⁵ Ní cáávā chuū 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ snée yā nanááⁿ Ndyuūs chi véε yā na trono yeⁿ'é yā. Ní dichí'vé yā Ndyuūs ndii nguuvi ndii n'gaaⁿ na yáacū yeⁿ'e yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ chi véε yā na trono miiⁿ ní canéé yā miiⁿ ní candεé yā cuidado nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. ¹⁶ Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ 'āā ntéé cuuvi cuiicú yā, ní 'āā ntéé cuuvi yaācá yā. Ní 'āā ntéé cundāā yaⁿ'ā vmaāⁿ yeⁿ'e yā ndíí nguéé ndúú cuuvi cuucu 'iiⁿ'yāⁿ ndúúⁿcū yaⁿ'ā. ¹⁷ Caati 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī chi véε yā na trono miiⁿ ní diíⁿ yā cuidado 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ tan'dúúⁿcā chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní 'iiti cuūchī yeⁿ'é yā. 'Tíicā diíⁿ yā. Ní can'dáá naaⁿ yā ní 'cuuⁿ'mín yā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ naachí candaā nuūⁿnīⁿ

yeⁿe vida cueⁿe daāⁿmaⁿ. Ní Ndyuūs nadidεεvé yā tanducuéⁿē nuūⁿnīⁿ nduutináaⁿ yā.

8

Sello chi ndii chíⁿ ndí ndεēchē ndúúcu incensario yeⁿe 'díⁿnguāⁿ

¹ Ní taachi 'iiⁿyāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī nan'guaaⁿ yā ní divíi yā ndii chíⁿ ndí ndεēchē sellos miiⁿ yeⁿe libro miiⁿ tuu'mi ní chó'ōo tan'dúúca maⁿ'a hora chí chíi 'diiⁿ canéé na va'ai chεeti nguuvi. ² Tuu'mi ní n'diichí chi ndu'u ndεēchē ángeles chi chééndii yā nanááⁿ Ndyuūs. Ní ángeles sta'á yā 'áamá trompeta 'áamá 'aamá yā yeⁿe 'iiⁿyāⁿ miiⁿ chi ca'á yā trompetas. ³ Ní cuayivi táamá ángel chi ndεε yā 'áamá incensario yeⁿe 'díⁿnguāⁿ ní ndaa yā nanááⁿ nátai yeⁿe 'díⁿnguāⁿ ní chééndii yā miiⁿ. Ní ángel miiⁿ ní sta'á yā n'dee n'dái cúⁿ'úyaa. Ní ca'á yā cáávā ofrenda dáamá ndúúcu chi ngaⁿ'angua'á yā 'iiⁿyāⁿ chi yeⁿé Ndyuūs. Ní s'néⁿ yā incienso nanááⁿ nátai yeⁿe 'díⁿnguāⁿ chi canéé nanááⁿ trono miiⁿ. ⁴ Ní 'yááⁿ'míⁿ yeⁿé cúⁿ'úyaa chí canéé na ta'a ángel miiⁿ ndúúcu yeⁿe chi ngaⁿ'angua'a 'iiⁿyāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū chi yeⁿe Ndyuūs ní dáamá cuchεε nanááⁿ Ndyuūs. ⁵ Tuu'mi ní ángel miiⁿ sta'á yā incensario yeⁿe 'díⁿnguāⁿ chiitú yā ndúúcu nduucyaⁿā yeⁿe nátai miiⁿ. Ní chingée yā vmaaaⁿ yáⁿ'āa yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Ní ndaa daavi chi diituu n'gεεcūū ndúúcu dεεve yeⁿe 'cuai ndúúcu chi 'nuⁿ'u yáⁿ'āa.

Yeⁿe trompetas

6 Ní ndu'u ndeēchē ángeles chi ndée yā trompetas ch'εetinée yaáⁿ yā chi di'cuεεcú yā trompetas yeⁿ'é yā.

7 Ní ángel chi vmnááⁿ vmnaaⁿ di'cuεεcú yā trompeta yeⁿ'e yā ní chingéē vmnaaⁿ yáⁿ'āa yuūuⁿ ndúúcū nguuchi yaⁿ'ā ndístáⁿ'ā ndúúcū yuūúⁿ. Ní chiichi 'iinū parte yeⁿ'e yáⁿ'āa yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ndúúcū 'iinū parte yeⁿ'e yáⁿ'á chi véé. Dáámá chiichi ndúúcū 'iinū parte yeⁿ'e yáⁿ'á ndúúcū ndu-cuéⁿ'ē yaātā cueēe yéⁿ'ē.

8 Tuu'mi ní ndii chííⁿ ndii 'úúví ángel di'cuεεcú yā trompeta yeⁿ'e yā ní n'diichí 'áámá cosa tan'dúúcā 'áámá yīcū ch'εεtē chí ngiichi chí 'áámá 'iⁿ'yāⁿ chεεcú yā yeⁿ'e va'ai chεεti nguūvi. Ní sndaā vmnaaⁿ yeⁿ'e nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā. Ní yeⁿ'ē iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ná 'iinū parte yeⁿ'e nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā nduuvi yuuúⁿ.
9 Ní ch'iī 'áámá 'iinū parte yeⁿ'e 'iiti chí véé chεεti nuuⁿniⁿ'yáⁿ'ā miiⁿ ndúúcū 'iinū parte yeⁿ'e ndu-cuéⁿ'ē barcos chí chiica vmnaaⁿ nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā ní ntuūví.

10 Tuu'mi ní ángel ndii chííⁿ ndii 'iinū miiⁿ di'cuεεcú yā trompeta yeⁿ'e yā ní sn'daā 'áámá 'íínyúⁿ ch'εεtε ca yeⁿ'ē nanguuvi tan'dúúcā 'áámá tááⁿ yáácá chí ngiichi. Ní sn'daā vmnaaⁿ yeⁿ'e 'iinū parte yeⁿ'ē yíícú s'eeⁿ ndúúcū nuūⁿnīⁿ chí can'daā chí véé na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. 11 Ní 'íínyúⁿ ch'εεtε ca miiⁿ ní chí duuchi Ajenjo chí neⁿ'e caaⁿ'maⁿ chí yaaá. Ní 'iinū parte yeⁿ'e nuūⁿnīⁿ yeⁿ'e yīcū ndúúcū nuūⁿnīⁿ chí can'daā ní nduūví Ajenjo chí yaaá. Ní neené 'yaaⁿ 'iⁿ'yāⁿ ch'iī yā chí chí'i yā nuūⁿnīⁿ miiⁿ ti neené yaaá nuūⁿnīⁿ miiⁿ.

12 Tuu'mi ní ángel ndii chííⁿ ndii cuūuⁿ di'cuεεcú yā trompeta yeⁿ'e yā ní 'iinū parte yeⁿ'e 'yáⁿ'ā

nca'ái ndúúcū 'iinū parte ye^{n'}ē 'iīyū ndúúcū 'iinū parte ye^{n'}e 'í'nyúⁿ. Ní 'íícú 'iinū parte ye^{n'}e dendu'ū chi 'túucā ní chii maāⁿ. Ní nguéé canuuⁿ δεεεε ye^{n'}ē na 'iinū parte ye^{n'}e nguuvi. 'Tiicá ntúūⁿ n'gaaⁿ.

¹³ Tuu'mi ní n'diichí 'áámá ángel tan'dúúcā 'í'yāa ní n'giindiveéⁿ chi n'gaí yā naachi cue^{n'}e yā naavta^{n'}ā nanguuvi. Ní nga^{n'}a yuudú yā 'tíicā: Δε'ē chúúcā ya'āī, δε'ē chúúcā ya'āī, δε'ē chúúcā ya'āī ye^{n'}é 'ii^{n'}yāⁿ chi snée yā na yá^{n'}āa ye^{n'}e chi cuuvi taachi tá'iinū ángeles ca^{n'}á yā di'cuεεcú yā trompetas ye^{n'}é yā.

9

¹ Cuayiiwi ní n'diichí ndíi nyu^{n'}u ángel miiⁿ di'cuεεcú yā trompeta ye^{n'}e yā ní n'diichí 'áámá 'í'nyúⁿ chi chiicā nanguuvi ní chiiya na yá^{n'}āa. Ní 'áámá 'ii^{n'}yāⁿ ndée yā llave ye^{n'}e abismo chi 'áámá yiiνε yá^{n'}āa ch'εεté chí nan'guāāⁿ yáa^{n'}nūuⁿ n'dáí. Ní 'áámá ángel chi nguéé n'daacā ca'a yā llave miiⁿ na ta'a 'í'nyúⁿ miiⁿ. ² Ní ángel miiⁿ n'guaaⁿ yā yiiνε yá^{n'}āa ní can'dáá 'yaa^{n'}miⁿ ye^{n'}ē tan'dúúcā 'yaa^{n'}miⁿ chi can'daā ye^{n'}ē 'áámá horno ch'εεε. Ní 'yaa^{n'}miⁿ miiⁿ chi can'daā ye^{n'}ē yiiνé miiⁿ ní diiⁿ chi nduuvi maāⁿ na 'yá^{n'}ā ndúúcū 'yúúné. ³ Ní ye^{n'}e 'yaa^{n'}miⁿ miiⁿ can'daā langostas na yá^{n'}āa. Ní 'iiti s'een ní taáⁿ tī, ní chingaá tī. Ní tan'dúúcā 'iiti dá^{n'}āi diiⁿ tī, 'tíicā cuuvi diiⁿ tī. ⁴ Ní 'ii^{n'}yāⁿ dichó'o yā langostas chi nguéé diiⁿ tī daño ye^{n'}e yaātā chi véé na yá^{n'}āa ndúúcū mar 'áámá naaⁿ chi yaātā cueeé ndíi mar 'áámá yá^{n'}á, naati dámaāⁿ cuuvi diiⁿ tī daño 'ii^{n'}yāⁿ chi nguéé ndεε yā sello ye^{n'}e Ndyuūs ná nchεεté yā. ⁵ Naati ca^{n'}á yā chii yā langostas chi

nguéeé cuuvi 'caan'núⁿ tī 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ naati cuuvi diíⁿ tī chí 'cueenu yā cuuvi chí ya'ai cá yā chεeti nyúⁿ'ú 'íyú. Ní diíⁿ tī chí ya'ai cá yā tan'dúúcā chí ya'ai ca 'iiⁿ'yāⁿ taachi cá'a 'iiti daⁿ'āī 'iiⁿ'yāⁿ. ⁶ Ní nguuvi s'eeⁿ ní 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū in'nuúⁿ yā taacā chí cuuvi 'cuūví yā ti neⁿ'e yā chí 'cuūví yā, naati nguéeé cuuvi 'cuūví yā.

⁷ Ní langostas miiⁿ ní tan'dúúcā 'aama 'yúúdūu chí canee listo tī chí 'cuuⁿ'máⁿ tī 'tíicā langostas miiⁿ. Na tíⁿ tī cánduūu cosa tan'dúúcā corona yeⁿ'e 'dííⁿnguāⁿ. Ní naáⁿ tī ní tan'dúúcā nááⁿ 'iiⁿ'yāⁿ. ⁸ Ní yuūdūu tíⁿ tī tan'dúúcā yuūdūu tiiⁿ n'daataá. Ní 'diiⁿ'yuⁿ tī tan'dúúcā 'diiⁿ'yuⁿ 'yáíⁿ'yāⁿ cuá'aá. ⁹ Ní snúⁿ cuerpo yeⁿ'é tī catecai tan'dúúcā catecai cūū chí armadura cūū yeⁿ'e soldado. Ní n'géeécú ngεεchi tī tan'dúúcā chí n'gεecu 'yaaⁿ n'dái carros ndúúcū 'yaaⁿ n'dái 'yúúdūu chí ngéenu tī ndεε tī carro yeⁿ'e tī tan'dúúcā chí ngéenu tī cueⁿ'e tī neⁿ'e chí 'cuuⁿ'máⁿ yā. ¹⁰ Ní véé nduucudaⁿ'ai tī tan'dúúcā nduucudaⁿ'ai 'iiti daⁿ'āī ní vεε 'iini ch'εεte na nduucudaⁿ'ai tī. Ní ndúúcū 'iini ch'εεte yeⁿ'é nduucudaⁿ'ai tī chí diíⁿ tī daño chí ch'eenu yā chíi chεeti nyúⁿ'ú 'íyú. ¹¹ Ní canéeé 'áámá ángel ndíí tiiⁿ yeⁿ'e 'iiti s'eeⁿ, chííⁿ chí ángel yeⁿ'ē yiive yáⁿ'āa miiⁿ. Ní ángel miiⁿ chí duuchi Abadón na nduudu hebreo, ní Apolión ná nduudu griego chí neⁿ'e caaⁿ'maⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chí nada'tuūví tanducuéⁿ'ē.

¹² Maaⁿ ní chó'ōo 'áámá vaadī ya'āī chí canéeé chí chó'ōo naati véé na 'uūví vaadī ya'āī chí canéeé chí cho'oó.

¹³ Tuu'mi ní ndii chííⁿ ndii niyaaⁿ ángel miiⁿ idi'cuεεcú yā trompeta yeⁿ'é yā ní ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu chí cuchii naavtaⁿ'ā yeⁿ'e chí cuūⁿ

níⁿniⁿ tī chi adorno yeⁿ'ē nátai yeⁿ'e 'diiⁿnguā^an chi canéé nanááⁿ Ndyuūs naachi dich'εεté yā Ndyuūs. 14 Ní nduudu miiⁿ caⁿ'a chiī ndii niyaaⁿ ángel miiⁿ chi ndéé yā trompeta yeⁿ'é yā: Dii, ángel, n'daatí di ndu'u cuūⁿ ángeles chi snée i'yúú yā niiⁿnuúⁿ na yíícú ch'εετε chí nguuvi Eufrates.

15 Ní nín'daatí yā ndú'ū cuūⁿ ángeles s'eeⁿ caati cuuvi 'caāⁿ'nuⁿ yā 'iinū parte yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Ní canéé listo yā hora yeⁿ'ē. 16 Ní ch'iindiveéⁿ chi cheē dúúché yā soldados chi sndúu sa 'yuūdūu chí ngii sa tan'dúúcā 'uuvī ciento mil-lones.

17 Ní 'tíicā n'diichí 'yuūdūu s'eeⁿ taachi 'úú, Juan, cueⁿ'é ndúúcū espíritu yeⁿ'é. Ní 'iiⁿ'yāⁿ chi sndúu yā 'yúúdūu s'ééⁿ v'éé catecaí yā chi armadura yeⁿ'e pecho yeⁿ'é yā ní color cuá'a tan'dúúcā chi nguuchi yaⁿ'ā ndúúcū color cueéé nanguuvi ndúúcū color cuaaáⁿ. Ní 'yúúdūu s'eeⁿ ní tiíⁿ tī tan'dúúcā tiíⁿ 'yáíⁿyā^an cuá'aá. Ní na cheendí tī ican'daā nguuchi yaⁿ'ā ndúúcū 'yaaⁿ'miⁿ ndúúcū azufre.

18 Ní yeⁿ'e 'iinū naaⁿ dendu'ū s'túúcā chi can'daā yeⁿ'e cheendí tī ní 'áámá 'iinū parte yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ch'i yā ndúúcū nguuchi yáⁿ'ā miiⁿ ndúúcū 'yaaⁿ'miⁿ miiⁿ ndúúcū azufre miiⁿ.

19 Ní chi ditiinú yeⁿ'e 'yúúdūu s'ééⁿ canúúⁿ cheendí tī ndúúcū nduucudaⁿ'ai tī ti nduucudaⁿ'ai tī miiⁿ ní yaaaⁿ ní tan'dúúcā tíⁿ cúú, 'tíicā nduucudaⁿ'ai tī. Ní ndúúcū cheendí tī ndúúcū nduucudaⁿ'ai tī diíⁿ tī daño 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ.

20 Tanáⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū chi nguéé ch'i yā yeⁿ'e daños nguéé ndaācādaamí yā yeⁿ'e dendu'ū chi diíⁿ yā chi nguéé n'daacā. Ní i'téenu yā espíritu yeⁿ'e yááⁿ'n'guiinūⁿ ndúúcū santos

ídolos yeⁿe 'díⁿnguāⁿ ndúú^{cū} santos ídolos yeⁿe 'díⁿnguεε ndúú^{cū} santos ídolos yeⁿe cúú cuaaáⁿ ndúú^{cū} santos ídolos yeⁿe tuū ndúú^{cū} santos ídolos yeⁿe yáⁿá. Dendú'ū santos ídolos nguéé cuuvi inaaⁿ, ní nguéé cuuvi n'giindiveéⁿ, ndíí nguéé cuuvi ngiicá. ²¹ Ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ 'tiicá ntúūⁿ nguéé ndaācādaamí yā yeⁿe chí n'giiⁿnúⁿ yā 'iiⁿyāⁿ, ndíí nguéé ndúú yeⁿe ngaatu chi díⁿ yā, ndíí nguéé ndúú yeⁿe chí caⁿá yā ndúú^{cū} isaⁿā o n'daataá chí nguéé yeⁿé yā, ndíí nguéé ndúú yeⁿe chí duucu yā.

10

Yeⁿe ángel ndúú^{cū} libro 'lín

¹ Cuayiivi ní n'diichí 'áámá ángel chí véé n'deeé n'dái poder yeⁿe yā. Ní chiicá yā yeⁿe va'ai chεeti nguuvi ní chiyyá yā. Ní véé catecaí yā yeⁿe meēⁿ. Ní vmnaaⁿ tíⁿ yā canéé cuuⁿn'gúúⁿndí yeⁿe nanguuvi. Ní naáⁿ yā tan'dúú^{cā} dεεvε yeⁿe 'yáⁿā, 'tíicā ngii naáⁿ yā. Ní ca'á yā ní tan'dúú^{cā} columnas chí nguuchi yaⁿā. ² Ní na ta'á yā ndεε yā 'áámá libro 'lín chí canda'āī. Ní ángel miiⁿ s'neeⁿ yā ca'á yā lado ta cuaacú yā vmnaaⁿ na nuūⁿnīⁿyáⁿā. Ní s'neeⁿ yā ca'á yā lado tá 'cuee yā vmnaaⁿ na yáⁿāa. ³ Tuu'mi ní yuudu n'dái 'caí yā tan'dúú^{cā} chí n'gaī 'áámá 'yáíⁿyāⁿ cuá'aá. Ní ch'íínú 'cai yā ní ndεēchē daavi ní caⁿā ndúú^{cū} nduudu yeⁿe. ⁴ Taachí ch'íínú ngaⁿā ndu'ū ndεēchē daavi míⁿ 'úú ní canéé listo chí dinguúⁿ chiiⁿ chí n'diichí taachí ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu yeⁿe ná va'ai chεeti nguuvi chí caⁿa chíi 'úú: Nguéé dinguuⁿ di nduudu chí ngaⁿā ndu'u ndεεche daavi miiⁿ naati canúúⁿ n'de'ei di na staava yeⁿe di nduudu miiⁿ.

5 Ní ángel miiⁿ chi n'diichí chi chééndii vmnaaⁿ na nuūⁿnīⁿyáⁿā ndúúⁿcū vmnaaⁿ na yáⁿāa ch'εé yā ta'a yā lado ta cuaacú yā ndíí nanguuvi. 6 Ní diíⁿ yā 'áámá compromiso ní ngaⁿ'a yā: “Por Dios”, Ndyuūs chi canduuchi cuen'e daāⁿmaⁿ, Ndyuūs chí din'dái yā nánguuvu ndúúⁿcū tanducuéⁿ'ē dendu'ū chi vεε yeⁿ'ē, ndúúⁿcū yáⁿā ndúúⁿcū tanducuéⁿ'ē dendu'ū chi vεε yeⁿ'ē, ndúúⁿcū nuuⁿnīⁿyáⁿā ndúúⁿcū tanducuéⁿ'ē dendu'ū chi vεε yeⁿ'ē. Ní ángel miiⁿ caⁿ'a yā: 'Āā ntéé tiempo chi cuuvi 'naaⁿ. 7 Ti nguuvi taachi ndii chííⁿ ndii ndēēchē ángeles ní tucá'a yā 'cuεεcú yā trompetas yeⁿ'e yā tuu'mi ní chííⁿ chi Ndyuūs cunee n'de'εί yā ní 'cuiinu. Ní Ndyuūs tucá'a yā diíⁿ yā tanducuéⁿ'ē chi ngaⁿ'a yā ngii yā 'iiⁿ'yāⁿ profetas chi dichííⁿve yā Ndyuūs.

8 Tuu'mi ní nduudu chi ch'iindiveéⁿ ndii nanguuvi caⁿ'a ntúuⁿ yā ndúúⁿcū 'úú táámá vmneⁿ'ēe ní caⁿ'a 'tíicā: Dii, Juan, cuen'e di ní cuta'a di libro 'lííⁿ chi ngaadi chi ángel miiⁿ ndéε yā na ta'á yā, ángel chi chééndii yā vmnaaⁿ na nuūⁿnīⁿyáⁿā ndúúⁿcū vmnaaⁿ na yáⁿāa.

9 Ní cheⁿ'é nanááⁿ ángel miiⁿ ní caⁿ'á chíí ángel: Díí, ángel, tee di libro 'lííⁿ 'úú. Ní teé yā libro 'lííⁿ 'úú. Ní ángel miiⁿ caⁿ'a yā chíiyā 'úú: Cuta'a di ní ch'éé dí libro 'lííⁿ. Ní cuuvi yaadi na cheendi di tan'dúúⁿcā n̄di'i naati nduūⁿvī yaáá ná cheēti di.

10 Tuu'mi ní sta'á libro 'lííⁿ mííⁿ chi canéé na ta'a ángel miiⁿ ní che'é. Ní chíí yaadi cheendí tan'dúúⁿcā n̄di'i. Taachi 'āā ch'íínú che'é ní nduūⁿvī yaáá yeⁿ'e cheēti. 11 Angel miiⁿ ní nííⁿnúúⁿ nūuⁿ ngaⁿ'a yā ngii yā 'úú: Díí, Juan, taama vmnéⁿ'ēe canéé chí caaⁿ'maⁿ di nduudu cuaacu yeⁿ'é Ndyuūs yeⁿ'e

n'dee n'dái 'ii'yāⁿ ndúúcū 'yaaⁿ n'dái naciones ndúúcū 'yaaⁿ taavi 'ii'yāⁿ chi ngaⁿ'a davaacu s'eeⁿ chi ñ'dááⁿ ní ndúúcū reyes.

11

'Uuvi 'ii'yāⁿ chi ngaⁿ'a yā nduudu cuaacu

¹ Tuu'mi ní ángel miiⁿ tee yā 'aama taaⁿ nduu 'úú ti tan'dúúcā 'áamá nduucu chi dicaadí yā, 'tíicā. Ní ángel miiⁿ ngaⁿ'a yā ngii yā 'úú: Cuééndii di ní dicaadí dí yáacū yeⁿ'e Ndyuūs ndúúcū nátaī. Ní dīduuche di cheeti yaacū 'ii'yāⁿ chi i'téenu yā Ndyuūs. ² Naati chuva'āi yeⁿ'e yáacū na patio miiⁿ nguéé dicaadí dí miiⁿ ti chiiⁿ ní caⁿ'á 'ii'yāⁿ chi nguéé i'téenu yā Ndyuūs. 'Ii'yāⁿ s'eeⁿ ní 'caanca'a yā nducuéⁿ'ē yāāⁿ miiⁿ chi yeⁿ'é Ndyuūs 'uūvī ngεεcú 'uūvī 'iiyū. ³ Ní ngaⁿ'á yā 'tíicā. 'Úú ní dīcho'ó 'uūvī 'ii'yāⁿ chi ngaⁿ'a cuaacú yā yeⁿ'é, chi caaⁿ'máⁿ yā nduudu cuaacu yeⁿ'é 'áamá mil canee 'uūvī ciento ndúúcū 'iinu ngεεcu nguuvi. Ní catecai yā ní 'ii'yāⁿ chi luto yā.

⁴ Ná 'uūvī 'ii'yāⁿ s'eeⁿ chi ngaⁿ'a cuaacu yeⁿ'é, 'ii'yāⁿ s'eeⁿ ní tan'dúúcā 'uūvī yáⁿ'á yeⁿ'e olivas ndúúcū 'uūvī candeleros chi snéé nanááⁿ Señor chi 'iivi yeⁿ'e yáⁿ'āa. ⁵ Ní nduuti chi 'áamá 'ii'yāⁿ neⁿ'e yā díⁿ yā daño 'uuvi 'ii'yāⁿ chi ngaⁿ'a cuaacu yeⁿ'é tuu'mi ní can'dáā nguuchi yaⁿ'ā na cheendi 'uūvī 'ii'yāⁿ ní ch'iinū 'ii'yāⁿ chi contra yeⁿ'e yā. Ní 'tíicā cuuvi 'ii'yāⁿ chi neⁿ'é yā díⁿ yā daño 'uuvi 'ii'yāⁿ s'eeⁿ, canéé chi 'cuūvi yā ndúúcū nguuchi yaⁿ'ā. ⁶ 'Uuvi 'ii'yāⁿ chi caaⁿ'maⁿ cuaacu yeⁿ'é ni véé poder yeⁿ'e yā chi cuuvi nn'gaadí yā nanguuvi ní 'íicú nguéé cueeⁿ cúúvī 'naaⁿ tiempo chi ngaⁿ'á

yā nduudu cuaacu ye^{n'}é Ndyuūs. Ní cuuví yā díⁿ ntúuⁿ yā chi nuuⁿnīⁿ nduuví yuūúⁿ. Ní díⁿ yā chi ndáá n'deee n'dáí ca'ai ye^{n'}e 'ii^{n'}yāⁿ ye^{n'}e i^{n'}yeedí 'cūū, ní díⁿ yā chuū 'āā de'é nūuⁿ tiempo taachi ne^{n'}e yā. ⁷ Ní cuayiivi taachi 'cuiinu caa^{n'}máⁿ yā nduudu cuaacu ye^{n'}é Ndyuūs tuu'mí 'iiti taaⁿ chi nguuvi monstruo ní can'dáa tī ye^{n'}e yiive yá^{n'}āa ní díⁿ caandaá tī ndúúcū 'uuví 'ii^{n'}yāⁿ s'eeⁿ. Ní cuchεε tī ye^{n'}e yā ní 'caa^{n'}núⁿ tī 'uuví 'ii^{n'}yāⁿ s'eeⁿ. ⁸ Ní cuerpo ye^{n'}e 'uūvī tiná^{n'}ā s'eeⁿ cunéé na yúúⁿí ye^{n'}e yāāⁿ ch'εεε miiⁿ chi dáámá yāāⁿ miiⁿ naachi 'ii^{n'}yāⁿ ca'nééⁿnga'á yā Señor Jesucristo ye^{n'}e yú na cruz. Ní ndúúcū táámá nduudu yāāⁿ ch'εεε miiⁿ tan'dúúcā yāāⁿ Sodoma o yá^{n'}āa Egipto tī 'ii^{n'}yāⁿ chi nguéé n'daacā ch'εεtinéé yā miiⁿ. ⁹ Ní 'ii^{n'}yāⁿ ye^{n'}e yāāⁿ s'eeⁿ ndúúcū 'ii^{n'}yāⁿ ndaataa s'eeⁿ ndúúcū 'ii^{n'}yāⁿ ye^{n'}e n'deee n'dáí davaacu chi n'dááⁿ ndúúcū 'ii^{n'}yāⁿ ye^{n'}e 'naaⁿ naciones ca^{n'}á yā n'diichi yā 'uūvī cuerpo chi tiná^{n'}ā ye^{n'}e 'ii^{n'}yāⁿ chi n'diī ch'εεtī na 'íínú nguuvi canéé ma^{n'}a. Ní 'ii^{n'}yāⁿ s'eeⁿ nguéé 'cuaáⁿ yā chi 'ii^{n'}yāⁿ 'cuεεchi yā cuerpos ye^{n'}e tiná^{n'}ā ye^{n'}e 'ii^{n'}yāⁿ chi n'díí miiⁿ. ¹⁰ Ní 'ii^{n'}yāⁿ chi ch'εεtinéé yā na yá^{n'}āa ní neené cuuvi yeenu yā chi n'díí nduu 'uūvī profetas. Ní díⁿ yā 'viicu. Ní dicho'ó yā regalos ye^{n'}e 'aamá yā taama yā caati 'uuví profetas chi nga^{n'}a nduudu cuaacu ye^{n'}é Ndyuūs díⁿ yā chi 'ii^{n'}yāⁿ s'eeⁿ néené ch'eenu yā chií. ¹¹ Naati cuayiivi chi chó'ōo 'iinu nguuvi canéé ma^{n'}a Ndyuūs nadacuéeⁿ yā nduu 'uuví 'ii^{n'}yāⁿ s'eeⁿ ye^{n'}e nguaaⁿ tiná^{n'}ā. Ní nducyaaca 'ii^{n'}yāⁿ di'va'a yā ye^{n'}e chi n'diichi yā. ¹² Ní cuayiivi míⁿ 'uuví 'ii^{n'}yāⁿ s'eeⁿ ch'iindiveéⁿ yā 'áámá nduudu

yuudu n'dáí yeⁿe ná va'ai che^εti nguuvi chi caⁿā: Ndís'tiī, cuchéε nī 'muuⁿ. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní cuchéε yā na va'ai che^εti nguuvi na 'áámá meēⁿ. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi taaⁿ yā yeⁿe yā n'diichí yā chuū. ¹³ Ní hora miiⁿ nūuⁿ 'nuⁿ'u taaⁿ yáⁿ'āa ní 'áámá ndiichi parte yeⁿe yāāⁿ miiⁿ chi n'daā ní ndεēchē mil 'iiⁿ'yāⁿ ch'iī yā taachi n'nuⁿ'u yáⁿ'āa miiⁿ. Tanáⁿ'a yā ní dí'vá'a yā ní dich'εté yā Ndyuūs chi canéé na va'ai che^εti nguuvi.

¹⁴ Chó'ōo ndii 'uuvi vaadī yá'āī naati ní ndii chíⁿ ndii 'iinu miiⁿ ndaa núúⁿ.

Yeⁿe ángel chí di'cuεεcú yā ndí ndεēchē trompeta

¹⁵ Ní ndii chíⁿ ndii ndεēchē ángel miiⁿ di'cuεεcú yā trompetas yeⁿe yā ní ch'iindiveⁿ 'naaⁿ nduudu yuudu na va'ai che^εti nguuvi chi ngaⁿā:

Maaⁿ ní Señor Ndyuūs yeⁿe yú ndúúcū Cristo ní vεε poder yeⁿé yā tiempo maaⁿ chi caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyuⁿ yā cueⁿe daāⁿ'maⁿ yeⁿe nducuéⁿ'ē 'iiⁿ'ntyéⁿ'ē yeⁿe íⁿ'yeeⁿdī ndúúcū naachi ngaⁿ'a ntiiⁿnyuⁿ yā ti nducuéⁿ'ē ní yeⁿe Cristo maaⁿ. ¹⁶ Tuu'mi ní ndu'u ndiicú cuūuⁿ 'iiⁿ'ntyéⁿ'ē chi vεε yā na trono yeⁿe yā nanááⁿ Ndyuūs ch'εeti ndiitin'díi yā ndúúcū naaⁿ yā na yáⁿ'āa nanááⁿ Ndyuūs ní dich'εté yā Ndyuūs. ¹⁷ Ní ngaⁿ'a yā:

N'diī Señor Ndyuūs chi véé tanducuéⁿ'ē dendu'ū poder yeⁿe nī, n'diī chi canéé nī tiempo maaⁿ ní canéé nī tiempo ndíi vmnaaⁿ ní canéé nī ndíi tiempo chi cuchíi. Teé 'nū gracia n'diī, Ndyuūs, ti n'diī ní sta'á nī poder chi yeⁿé nī chí ch'εete n'dai. Ní n'diī ngaⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ nī maaⁿ.

18 Ní maaⁿ ní ndaa tiempo chi dituūví nī 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi idituuvi yā íⁿ'yeeⁿdī. 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e naciones chi nguéé i'téenu yā ní nduuvi taáⁿ yā ti ndaā nguuvi chi ca'á nī castigo yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní hora chi cuuvi n'diichí nī nuuⁿndi yeⁿ'e tináⁿ'ā s'ee. Ní ca'á nī premio 'iiⁿ'yāⁿ profetas chi dichí'vε n'diī ní ngaⁿ'á yā nduudu cuaacu yeⁿ'é nī. Ní ca'á nī nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ chi neⁿ'e yā n'diī ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi dich'εεté yā n'diī, 'iiⁿ'yāⁿ chi ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyúⁿ yā ndúúcū tanáⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ, nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ chi i'téenu yā Ndyuūs.

19 Tuuⁿ'mi ní 'áámá yā n'guaaⁿ yā cheendi va'āi yeⁿ'e yáacū yeⁿ'e Ndyuūs, yáacū chi canéé na va'ai chεeti nguuvi. Ní míⁿ canéé arca chi caja naachi canéé compromiso yeⁿ'e Ndyuūs. Ní canéé chεeti yáacū miiⁿ. Ní n'diichí 'cuāi ndúúcū n'dee n'dái ruido ndúúcū daavi n'nuⁿ'u na yáⁿ'āa ndúúcū 'aama cúúvī yuūⁿ.

12

N'daataá ndúúcū 'iiti dragón

1 Tuuⁿ'mi ní véé 'áámá seña chi nééné ch'εεε chi ch'iⁿ'i na va'ai chεeti nguuvi. N'diichí 'áámá n'daataá chi canuuⁿ tá catecai tan'dúúcā 'yáⁿ'ā. Ní 'iiⁿ'nyuⁿ miiⁿ ní canéé maaⁿ ca'a tá. Ní canúūⁿ tiiⁿ tá 'áámá corona ndúúcū ndichuuvi 'iiⁿ'nyuⁿ.
 2 Ní hora míⁿ nūuⁿ ní cuuvi 'cuundiyáāⁿ daiya tá ní 'cāi yiicu tá ndúúcū vaadī ya'ai chi cuuvi 'cuundiyáāⁿ daiya tá. Neené ch'eenu tá chiī ní 'āā 'cuéé 'cuundiyáāⁿ daiya tá. 3 Ní níⁿ'nuúⁿ nūuⁿ véé táámá seña chi nééné ch'εεε chi ch'iⁿ'i nanguuvi.

N'diichí 'áámá 'iiti cuá'āa chi ch'εεε ca chi nguuvi dragón. Ní véé ndεēchē tííⁿ tī ní ndiichí duuⁿniiⁿníⁿ tī. Ní canduu tííⁿ tī ndεēchē coronas 'áámá 'áámá ca'áámá cā'aama tííⁿ tī. ⁴ Ní dragón miiⁿ ndúúcu ndúúcudaⁿ'ai tī dííⁿ tī chín'daā na 'iinu parte yeⁿ'e 'iiⁿnyúⁿ yeⁿ'e nanguuvi ní chiiya ndii na yáⁿ'āa. 'Iiti dragón miiⁿ chééndii tī nanááⁿ n'daataá chí 'cuundiyáāⁿ daiya tá ní 'íícú cuuvi che'é tī daiya tá miiⁿ taachi 'cuundiyáāⁿ. ⁵ Tuu'mi ní n'daataá miiⁿ ní ch'iiⁿndiyáāⁿ 'áámá saⁿ'ā 'lííⁿ. Saⁿ'ā 'lííⁿ miiⁿ canéé chí diituu caaⁿ'maⁿ ntiⁿnyuⁿ sa yeⁿ'e tanducuéⁿ'ē naciones yeⁿ'e iⁿ'yeēⁿdī ndúúcu 'áámá nduucu cūū. Ní nííⁿnuúⁿ nūuⁿ 'áámá yā sta'a yā saⁿ'ā 'lííⁿ mííⁿ ni cunaⁿ'á yā ndúúcu dacuá'āa miiⁿ na va'ai chεeti nguuvi naachi canéé Ndyuūs chí véé yā na trono yeⁿ'e yā. ⁶ N'daata miiⁿ ní chéénū ta na yáⁿ'āa cuūⁿmaⁿ naachi nguéé ch'εεtinéé 'iiⁿ'yāⁿ ní miiⁿ nūuⁿ Ndyuūs din'dái yā 'áámá lugar cáávā táⁿ'ā miiⁿ. Ní miiⁿ Ndyuūs ca'á yā chí che'e tá 'áámá mil canee 'uūvī ciento nduuyu canéé 'iinū ngεεcu nguuvi.

⁷ Cuayiivi ní véé 'aama caandaá ch'εεε na va'ai chεeti nguuvi. Angel Miguel chí ngaⁿ'a ntiⁿnyuⁿ ndúúcu ángeles yeⁿ'é yā 'cuⁿ'u yā contra yeⁿ'e 'iiti dragón. Ní 'iiti dragón miiⁿ ndúúcu ángeles yeⁿ'é tī 'cuⁿ'u tī ndúúcu ángel Miguel miiⁿ. ⁸ Naati 'iiti dragón miiⁿ nguéé dííⁿ tī ganar caandaá ch'εεε miiⁿ. Ní 'āā ntéé véé lugar cááva tī na va'ai chεeti nguuvi. ⁹ 'Áámá 'iiⁿ'yāⁿ ch'εεcú yā 'iiti dragón miiⁿ ndúúcu nducyaaca ángeles yeⁿ'é tī ndíí iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. 'Iiti dragón miiⁿ chí ch'εεε ní 'iiti cúú miiⁿ ndíí vmnááⁿ vmnaaⁿ chí yááⁿ'n'guiinūuⁿ chí Satanás.

'Iiti cúu miiⁿ ní chinnche'éí tī núúⁿmáⁿ íⁿ'yeeⁿdī.

10 Tuu'mi ní ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu chí diitūū n'dai yeⁿe na va'ai che^εti nguuvi chí ngaⁿa 'tíicā: Maaⁿ ní ndaā tiempo chí Ndyuūs yeⁿe yú nadanguáⁿ'ai yā 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'é yā. Ní ch'iⁿ'í yā poder yeⁿ'é yā chí rey yā. Ní ngaⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yā yeⁿe tanducuéⁿ'ē dendu'ū yeⁿe yā. Ní Cristo ch'iⁿ'í yā chí 'iiⁿntyéⁿe yā caati saⁿ'ā miiⁿ chí Satanás chí ca'a sa nuuⁿndi yeⁿe hermanos yeⁿe yú ndíí nguúví ndíí n'gááⁿ nanááⁿ Ndyuūs, 'iiⁿ'yāⁿ ch'ε^εcú yā saⁿ'ā miiⁿ ndii va'ai che^εti nguuvi ndii na yáⁿ'āa. 11 Ní hermanos yeⁿe yú chiché^é yā yeⁿe yááⁿ'n'guiinūⁿ cáávā yuūⁿ yeⁿe Cristo chí nguuvi 'iiti cuūchī, ní cáávā chí ngaⁿ'á yā nduudu cuaacu yeⁿe Ndyuūs, ní cáávā chí ngué^é 'va'á yā yeⁿe vida yeⁿe maáⁿ yā chí ch'ii ya cáávā Señor Jesucristo yeⁿe yú. 12 Ndís'tī chí cané^é na va'ai che^εti nguuvi yeenú nī, naati de'ē chúúcā ya'āi yeⁿ'é nducyaaca chí sné^é na yáⁿ'āa 'cúū ndúúcū nducyaaca chí sné^é na nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā caati yááⁿ'n'guiinūⁿ ndaa sa nanáaⁿ yā. Ní neen^é taaⁿ sa ti deenu sa chí 'āā nté^é cuuvi 'naaⁿ sa na iⁿ'yeeⁿdī.

13 Taachi 'iiti dragón miiⁿ ní chicadínuuⁿ tī chí 'āā candiití tī ndíí na yáⁿ'āa, cheⁿe tī can'dáa tī n'daataá chí ch'iiⁿndiyáāⁿ daiya tá chí 'cueenu tá cuuvi. 14 Naati 'áámá yā ca'a yā n'daata miiⁿ 'uūví ngε^εchi tá tan'dúúcā ngε^εchi 'íí'yāa chí ch'ε^εte ca. Ní 'iicú cuuvi caavā tá nanguuvi ní caⁿ'a tá lugar yeⁿe tá naachi ngué^é 'iiⁿ'yāⁿ. Ní yaⁿ'ai canee tá yeⁿe 'iiti cúu chí yááⁿ'n'guiinūⁿ. Ní 'iiⁿ'yāⁿ ca'á yā chí che'e tá 'iīnū ndúuyū cané^é maⁿ'a. 15 Ní cúu miiⁿ tun'dáa tī na cheendi tī n'dee n'dáí nuūⁿnīⁿ tan'dúúcā nuūⁿnīⁿ yeⁿe 'áámá yíicú. Ní nuūⁿnīⁿ

miiⁿ ní nduuví yíícú chí cuuvi candεē táⁿā miiⁿ ti 'tíicā neⁿe cúú miiⁿ. ¹⁶ Naati yáⁿ'āa miiⁿ chinnee n'daataá míⁿ ti n'da'ai tan'dúúccā 'iiⁿyāⁿ n'da'ái yā cheendí yā ní yáⁿ'āa míⁿ chí'i nuūⁿnīⁿ miiⁿ ní cheēnū nuūⁿnīⁿ miiⁿ cheεti yáⁿ'āa, nuūⁿnīⁿ chí 'iiti dragón miiⁿ tun'dáa tī ndúúccū cheendí tī. ¹⁷ Ní ndúúccū chuū 'iiti dragón miiⁿ neené taaⁿ n'dái tī ndúúccū n'daataa míⁿ ní chéⁿ'e tī cuⁿ'ú tī ndúúccū tanáⁿ'ā 'iiⁿyāⁿ ndaata yeⁿ'ē n'daataa miiⁿ, 'iiⁿyāⁿ chí díⁿ yā chí ngaⁿ'a mandamiento yeⁿ'é Ndyuūs. Ní 'áámá caneé yā ndúúccū nduudu cuaacu yeⁿ'e Jesucristo.

13

Yeⁿ'e 'uūvī 'iiti taaⁿ chí nguuvi monstruo

¹ Tuuⁿ'mi ní taachi chééndí vmnaaⁿ yáⁿ'āa ndúútí yeⁿ'e nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā miiⁿ n'diichí chí can'daa 'áámá 'iiti chí ch'εεε taavi ca yeⁿ'e nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā. 'Iiti miiⁿ ní nguuvi monstruo ní véé ndεēchē tíⁿ tī ndúúccū ndiichi duuⁿniiⁿ'níⁿ tī. Ní vmnaaⁿ 'áámá 'aama duuⁿniiⁿ'níⁿ tī sndúūⁿ 'áámá corona. Ní caneé nguūⁿ ca'áámá cā'aama tíⁿ tī chí duuchi chí nguéé inee yíínūu Ndyuūs. ² 'Iiti chí monstruo chí ch'εεε míⁿ chí n'diichí ní tan'dúúccā 'iiti chí leopardo, 'tíicā tī. Ca'a tī ní tan'dúúccā ca'a oso, 'tíicā ca'a tī. Cheendí tī ní tan'dúúccā cheendí 'yáⁿyāⁿ cuá'aá, 'tíicā cheendí tī. 'Iiti dragón miiⁿ ca'á tī poder yeⁿ'é tī ndúúccū trono yeⁿ'é tī na ta'a 'iiti monstruo chí ch'εεε miiⁿ chí ngaⁿ'a ntiⁿ'nyúⁿ tī. ³ Ní n'diichí chí 'áámá chéé tíⁿ 'iiti monstruo chí ch'εεε taavi ca ní tan'dúúccā chí nca'āi 'áámá 'iiti chí n'díí ní nduūvā yeⁿ'é tī, 'tíicā 'áámá tíⁿ tī. Ní nducyáácá 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū nééné

cheⁿe yiinú yā yeⁿe chuū. Ní cuen^e yā ndúúcū 'iiti monstruo miiⁿ. ⁴ Ní nducyaacá yā s'téenu yā 'iiti dragón miiⁿ cáávā chi ca'á tī poder yeⁿé tī táámá 'iiti chi monstruo chi ch'εεε taavi ca. Ní 'iiⁿ'yāⁿ 'tiicá ntúūⁿ chi'téenu yā 'iiti monstruo miiⁿ. Tuu'mi ní caⁿ'a yā: ¿Du'u véé poder yeⁿé tan'dúúcā 'iiti monstruo 'cūū? ¿Du'u cúúví 'cuuⁿ'maⁿ ndúúcū 'iiti monstruo 'cūū ní cuchεε ndúúcū 'iiti 'cūū?

⁵ Ní 'iiti dragón ca'á tī poder 'iiti monstruo miiⁿ chi caaⁿ'máⁿ tī dendu'ū chi ch'εεε. Ní cunncāā ngaⁿ'a tī contra yeⁿe Ndyuūs. Ní di'tiinuū tī chi ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyuⁿ tī 'túúcā chééti 'uūví ngεεcu 'uūví 'iiyū. ⁶ Ní 'tiicá idiiⁿ 'iiti monstruo. Ní cunncāā ngaⁿ'a tī contra yeⁿe Ndyuūs ní ngaⁿ'a tī cunncāā contra yeⁿe chi duuchi Ndyuūs ní contra yeⁿe va'ai chεεti nguuvi naachi Ndyuūs ch'εεtinée yā ní contra yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chi snée yā ndúúcū Ndyuūs. ⁷ Ní 'tiicá ntúūⁿ 'iiti dragón ca'á tī poder 'iiti monstruo miiⁿ chi diiⁿ tī vaadī 'caa'va ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi yeⁿé Ndyuūs ndíí chi chεε tī ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. Ní ca'á tī poder 'iiti monstruo chi ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyúⁿ tī yeⁿe tanducuéⁿ'ē raza yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tanducuéⁿ'ē yāāⁿ ndúúcū yeⁿe tanducuéⁿ'ē davaacu ndúúcū yeⁿe tanducuéⁿ'ē nación. ⁸ Ní nducyaáacá 'iiⁿ'yāⁿ chi snée yā na yāⁿ'āa cu'téenu yā 'iiti monstruo miiⁿ. 'Tiicā néⁿe Ndyuūs. Ní nguée canée nguūⁿ chi duuchi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ na libro yeⁿe vida cuen^e daāⁿ'maⁿ chi yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chi duuchi 'iiti cuūchī. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ch'iiⁿ'núⁿ yā Cristo ndii tiempo chi Ndyuūs din'dái yā iⁿ'yeēⁿdī.

⁹ Nduuti chi 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ véé veéⁿ yā 'caandiveéⁿ yā nduudu 'cūū. ¹⁰ 'Iiⁿ'yāⁿ chi can'daa yā 'iiⁿ'yāⁿ chi cuuvi preso yā, 'tiicá ntúūⁿ maáⁿ yā canée chí

cuuvi preso yā. 'Iiⁿyāⁿ chi n'giiⁿ'nuⁿ yā 'iiⁿ'yāⁿ ndúúcu machete 'uūvī lados 'caāiⁿ canéé chí 'cuuvi ntúuⁿ yā 'tíicā. Ní cáávā chuū 'iiⁿ'yāⁿ chi yeⁿ'é Ndyuūs canéé chi véé 'viichεε'tíinūuⁿ ndúúcu yā ní canéé chi i'téenu yā Ndyuūs.

11 Cuayivi ní n'diichí táamá 'iiti monstruo chi ch'εετε ca chi can'dáa tī nguaaⁿ yáⁿ'āa miiⁿ. Véé 'uūvī duuⁿniiⁿ'niⁿ tī tan'dúúca 'áamá duuⁿniiⁿ'niⁿ 'iiti cuūchī 'tiicā tī. Ní 'iiti monstruo ndii 'uūvī indeé tī tan'dúúca 'áamá 'iiti dragón. 12 Ní véé tanducuéⁿ'ē poder yeⁿ'e 'iiti monstruo chi ndii 'uuvi chi ch'εετε taavi ca tan'dúúca poder yeⁿ'ē 'iiti monstruo ch'εετε ca chí vmnaaⁿ. Ní diíⁿ tī chí 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'ē iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ní cu'téenu yā 'iiti vmnááⁿ vmnaaⁿ chí 'iiti monstruo chí naca'ái tī ní nduūvā yeⁿ'é tī. 13 Ní 'iiti chí monstruo chí ndii 'uūvī diíⁿ tī vaadī n'giinu ch'εετε n'dai. Diíⁿ tī chí can'daa yaⁿ'ā yeⁿ'ē nanguuvi ndíi vmnaaⁿ yáⁿ'āa 'cūū ní n'dee n'dái 'iiⁿ'yāⁿ n'diichí yā chuū. 14 Ní caavā vaadī n'giinu chí diíⁿ tī taachi cheendií tī nanááⁿ 'iiti monstruo chí vmnááⁿ vmnaaⁿ chí teé tī lugar chí diíⁿ tī 'túúca, tuu'mi ní chinnche'éi tī 'iiⁿ'yāⁿ chí ch'εεtinée yā iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Ní ca'a tī orden 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí din'dái yā 'áamá santo ídolo tan'dúúca 'iiti monstruo chí nca'ái tī ndúúcu machete 'uūvī lados 'caāiⁿ ní cunduuchi tī chí cuuvi santo yeⁿ'e yā. 15 Ní 'iiti monstruo chí vmnááⁿ vmnaaⁿ ní ca'á tī poder 'iiti monstruo chiiⁿ ndíi 'uuví tī chí ca'á tī vida santo 'iiti ídolo miiⁿ. Ní 'íicú 'iiti santo tī cuuvi 'caaⁿ'máⁿ tī ní diíⁿ tī chí 'cuūvi nducyááca 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéé i'téenu yā 'iiti santo miiⁿ. 16 Ní cuayivi ní 'iiti monstruo chí ndii 'uūvī ní diíⁿ tī ntúūⁿ chí nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chí ngaⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yā ndúúcu tanáⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ ndúúcu 'iiⁿ'yāⁿ

chi 'cuiica ndúúcū 'iiⁿyāⁿ pobre yā ndúúcū 'iiⁿyāⁿ
 chi libre yā ní ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi 'áámá dichíí'vε
 yā 'iivi yā, 'iiti monstruo miiⁿ diíⁿ tī chi nducyaaca
 yā canéé chi ndεε yā 'áámá sello na ta'a cuaacú yā
 o nchεεté yā. ¹⁷ Ní diíⁿ ntúuⁿ tī 'tíicā. Mar 'áámá
 'iiⁿyāⁿ nguéé cuuvi cuái yā o n'diicui yā nduuti chi
 nguéé ndεε yā sello yeⁿe 'iiti monstruo ndii 'uūvī
 o chi duuchí tī o número yeⁿe chi duuchí tī. ¹⁸ Ní
 chuū ní 'iiⁿyāⁿ chi déénu yā cuuvi diíⁿ yā. 'Iiⁿyāⁿ
 chi déénu yā caⁿ'á yā ngaⁿ'a duuchi yā chi dúúchí
 'iiti monstruo ndíí 'uūvī miiⁿ tī número miiⁿ ní lado
 yeⁿe chi duuchi 'áámá saⁿ'ā. Ní número miiⁿ ní ngii
 jaāⁿ ciento canduū 'iinu ngεεcu jaaⁿ.

14

*Ngíitá 'iiⁿyāⁿ chi 'áámá ciento canéé 'uūvī ngεεcu
 cuūuⁿ mil yeⁿe chí nanguaⁿ'ai yā*

¹ Cuayivi ní n'diichí 'iiⁿyāⁿ chi nguuvi 'iiti
 cuūchī chi chééndii yā ná yīicū chi nguuvi Sión.
 Ní nduucú yā canéé 'áámá ciento 'uūvī ngεεcu
 cuūuⁿ mil 'iiⁿyāⁿ chi ndεε yā chi duuchí yā ndúúcū
 chi duuchi chiidá yā chi canee nguūⁿ nchεεté yā.
² Ní ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu chí ngeⁿ'ē na va'ai
 chεεti nguuvi. Ní nduudu miiⁿ tan'dúúcā chi
 yuūdūu n'gεεεε chi chí yā n'dai nuūⁿnīⁿ o tan'dúúcā
 chi n'gεεcu 'áámá daavi ch'εεε; ní nduudu miiⁿ
 ní tan'dúúcā chi n'gεεcu n'deeε n'dái arpas chi
 idi'cuεēcú 'iiⁿyāⁿ. 'Tíicā nduudu miiⁿ. ³ Ní 'iiⁿyāⁿ
 chi n'deeε n'dái miiⁿ chi snée yā nanáán trono
 miiⁿ ní nanáán ndu'u cuūúⁿ 'iiⁿyāⁿ miiⁿ ní nanáán
 'iīⁿntyéⁿ'ē miiⁿ ní ngíitá yā 'áámá canto chi ngai. Ní
 mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ nguéé ngii n'geeⁿ yā canto miiⁿ,

dámaāⁿ ndu'u chi 'áámá ciento 'uūvī nγεεcu cuūuⁿ mil 'iiⁿ'yāⁿ chí Ndyuūs nadanguáⁿ'ai yā nguaaⁿ 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. ⁴ Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí saⁿ'ā chí nguéé ngaⁿ'á yā ndúúcū mar 'áámá n'daataá ní nguéé n'giindivaacú yā. Ní caⁿ'a yā ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chí nguuvi 'iiti cuūchī 'āā tií nūuⁿ cuaaⁿ naachi caⁿ'á yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ Ndyuūs yaaⁿ'ví yā chí cuuvi yeⁿ'e yā yeⁿ'e nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chí vmnááⁿ vmnaaⁿ chí ch'īi yā cáávā chí dííⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é Ndyuūs ní yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chí duuchi 'iiti cuūchī. ⁵ 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéé ngaⁿ'á yā mar 'áámá nduudu yaadi ní nguéé véé nuuⁿndi yeⁿ'e yā nanááⁿ trono yeⁿ'e Ndyuūs.

Yeⁿ'e chí ngaⁿ'á 'iīnū ángeles

⁶ Tuuⁿ'mi ní n'diichí tááma ángel ngaá yā naavtaⁿ'ā nanguuvi. Ní ángel miiⁿ ní ndéε yā nduudu chí canéé cueⁿ'e daāⁿmaⁿ chí nduudu ngai chí nanguaⁿ'ai 'iiⁿ'yāⁿ. Ní ngaⁿ'á yā nduudu ngai miiⁿ nanááⁿ nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū, nanááⁿ nducuéⁿ'ē naciones ndúúcū nducuéⁿ'ē tribus yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ ndúúcū nducyaaca davaacu yeⁿ'e tanducuéⁿ'ē 'iiⁿ'yāⁿ ndúúcū nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chí snée yā na yáⁿ'āa 'cūū. ⁷ Ní ángel miiⁿ caⁿ'á yā ndúúcū 'áámá nduudu díitūu: Ndís'tiī 'va'á nī Ndyuūs, dich'εεté nī 'iiⁿ'yāⁿ ti 'āā ndaa hora chí dííⁿ yā juzgar nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ. Dich'εεté nī 'iiⁿ'yāⁿ chí din'dái yā nanguuvi ndúúcū yáⁿ'āa ndúúcū nuūⁿnīⁿyáⁿ'ā ndúúcū naachí icān'daa nuūⁿnīⁿ.

⁸ Ní n'diichí taama ángel can'dáa yā ángel miiⁿ ní ngaⁿ'á yā: Yáāⁿ Babilonia 'āā ntuūvī. Yáāⁿ Babilonia chí yáāⁿ ch'εεte miiⁿ 'āā ntuūvī ti 'iiⁿ'yāⁿ

yeⁿe yāⁿ miiⁿ ní diíⁿ yā chi tanáⁿā 'iiⁿyāⁿ yeⁿe nducuéⁿē nación dinuuⁿndi cá yā ní caⁿá yā ndúúⁿcū n'daataá ó isaⁿā chi nguéⁿé yeⁿé yā ti diíⁿ yā nuuⁿndi tan'dúúⁿcā chi diiⁿ 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ.

9 Ní cuayiivi ní n'diichí ndii 'íínú ángel miiⁿ can'dáa yā ángel s'eeⁿ ní caⁿ'a yuudu yā: Nduuti chi 'áámá 'iiⁿyāⁿ cu'téenu yā 'iiti monstruo miiⁿ ndúúⁿcū 'iiti santo chi dáámá ndúúⁿcū 'iiti miiⁿ ní 'iiⁿyāⁿ ndéε yā sello yeⁿé tī nchεεté yā o na ta'á yā, 10 canéé chi cuta'á yā neené taaⁿ castigo chi Ndyuūs caⁿ'á yā ca'a yā 'iiⁿyāⁿ miiⁿ. Ní castigo miiⁿ tan'dúúⁿcā 'áámá copa diituu ndúúⁿcū vaadī taaⁿ yeⁿe Ndyuūs. 'Tíicā va. Ní castigo miiⁿ ní chiiⁿ chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ cuuvi yá'ái yeⁿé yā ndúúⁿcū nguuchi yáⁿā ní ndúúⁿcū tuūu chi nguuvi azufre chi nguuchi yaⁿā ní cuuvi chó'oo chuū nanááⁿ ángeles yeⁿé Ndyuūs ní nanááⁿ 'iiⁿyāⁿ chi duuchi 'iiti cuūchī. 11 Ní 'yáán'míⁿ yeⁿé nguuchi yáⁿā miiⁿ chi castigo miiⁿ ngεε cueⁿe daāⁿmaⁿ yeⁿe lugar chi n'geenu yā ngii. Ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi n'geenu yā ngii ní i'téenu yā 'iiti monstruo miiⁿ chí ch'εεε taavi ca ndúúⁿcū 'iiti chi santo yeⁿé tī. Ní ndéε yā seña yeⁿé chi duuchí tī na cuerpo yeⁿé yā. 'Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ nguéé ntaavi'tuunúúⁿ yā yeⁿe chi ya'ái yā ndíí nguéé nguuvi ndíí nguéé n'gaaⁿ. 12 Ní cáávā chuū 'iiⁿyāⁿ chi yeⁿe Ndyuūs ní n'giindiveéⁿ yā mandamiento yeⁿé yā ní 'áámá canéé yā chi i'téenu yā Cristo ní canéé chi vεε paciencia yeⁿe yā.

13 Cuayiivi ní 'úú ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu yeⁿe va'ai chεεti nguuvi chi ngaⁿ'a ngii 'úú 'tíicā: Díí, Juan, dingúuⁿ di chuū. De'ē chúúⁿcā yeenu 'iiⁿyāⁿ chi caⁿ'á yā 'cuūvi yā tiempo 'cūū ndíí tiempo chi cuchí, 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā Señor. Ní

'tíicā cuuvi ngaⁿa Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ntaaviⁿtuunuúⁿ yā yeⁿ'e ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é yā ní candéé yā ndúúcu yā yeⁿ'e chi díⁿ yā.

Cosecha yeⁿ'e yáⁿ'āa 'cūū

14 Cuayiivi miiⁿ ní n'diichí 'áámá meēⁿ cuéē. Ní 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ véε yā vmnaaⁿ meēⁿ miiⁿ ní tandúúca Jesucristo chi duuchi Sáⁿ'ā chi Daiya 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Canduu tíⁿ yā 'áámá corona yeⁿ'e 'díⁿnguāⁿ ní na ca'á yā ní ndéε yā 'áámá hoz chi 'caāiⁿ. 15 Ní n'diichí táámá ángel can'dáa yā yeⁿ'e yaācū miiⁿ yeⁿ'e Ndyuūs ní yuudu caⁿ'a yā ndúúcu 'iiⁿ'yāⁿ chi véε yā na meēⁿ miiⁿ. 'Cáácá dí cosecha ndúúcu hoz yeⁿ'e di ti maaⁿ ní 'āā tiempo yeⁿ'e chi diiⁿ di cosechar ti cosecha yeⁿ'e yáⁿ'āa miiⁿ 'āā n'daacā.

16 Níⁿnuúⁿ nūuⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi véε yā na meēⁿ miiⁿ ch'iicá yā cosecha yeⁿ'e yā chi canéé na yáⁿ'āa ní nta'á yā.

17 Tuu'mi ní táámá ángel can'dáa yā yeⁿ'e yaācū miiⁿ chiiⁿ canéé na va'ai chεeti nguuvi. Ní 'tiicá ntúūⁿ ángel miiⁿ ndéε yā 'áámá hoz chi 'caāiⁿ. 18 Ní táámá ángel chi candéé yā cuidado yeⁿ'e nguuchi yaⁿ'ā vmnaaⁿ nátaī yeⁿ'e yaācū miiⁿ can'dáa yā yeⁿ'e nátaī ní caⁿ'a yuudu yā ángel chi ndéε yā hoz chí 'caāiⁿ. Dii 'caaca di ndúúcu hoz 'caāiⁿ yeⁿ'e di duuⁿnē 'líⁿ yeⁿ'e yáⁿ'á 'líⁿ miiⁿ ndúúcu n'gui'i chi uvas chi canéé na yáⁿ'āa ní cuta'a di uvas miiⁿ ti n'gui'í yeⁿ'e 'āā n'daacā maaⁿ.

19 Tuu'mi ní ángel miiⁿ ndúúcu hoz 'caāiⁿ yeⁿ'é yā ch'iica yā duuⁿne 'líⁿ yeⁿ'e yáⁿ'á chi snéé ndúúcu n'gui'i uvas yeⁿ'e chi canee vmnaaⁿ yáⁿ'á. Ní nta'á yā n'gui'i uvas ní s'néⁿ yā n'gui'i uvas miiⁿ na

trapiche naachi cuta'á yā nuūⁿnīⁿ uvas miiⁿ chi vino. Ní trujal miiⁿ ní tan'dúú^{cā} castigo chi ch'εε^εε n'dai chi Ndyuūs caⁿ'a yā chí ca'a yā 'iiⁿ'yāⁿ. ²⁰ Ní trapiche naachi cuta'á yā nuūⁿnīⁿ yeⁿ'e uvas miiⁿ canéé 'áámá lado yeⁿ'ē yāāⁿ miiⁿ. Ní yeⁿ'e trapiche can'daā n'deee n'dái yuū^u n chí yaacu. Ní yuū^u n miiⁿ tan'dúú^{cā} 'áámá yíícú ch'εε^εε yuū^u n chí ngii caadi 'iīnū ciento kilómetros yeⁿ'ē. Ní yaacu n'dái indáá ndii na freno yeⁿ'e 'yúudūu.

15

Angeles ndúú^{cū} tá ndεēchē yá'āī

¹ Cuayiivi ní n'diichí táámá señal na va'ai chεε^{ti} nguuví chí ch'εε^εε n'dai ní cheⁿ'e yiinú yeⁿ'ē. Ní vέέ ndεēchē ángeles ndúú^{cū} ndεēchē chí cuuvi 'nuūcá'ai chí 'cuiinu. Ní ndúú^{cū} ndεēchē chí cuuvi 'nuūcá'ai chí 'cuiinu, ndúú^{cū} chuú nūⁿ 'cuiinū tiempo chí Ndyuūs nduuví taáⁿ yā.

² Tuu'mi n'diichí 'áámá nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā chí tan'dúú^{cā} vidrio ndístaⁿ'a ndúú^{cū} nguūchī yáⁿ'ā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí chεé yā cuⁿ'u yā ndúú^{cū} 'iiti monstruo miiⁿ ndúú^{cū} 'iiti chí santo yeⁿ'é tī ndúú^{cū} 'iiⁿ'yāⁿ chí canéé chí duuchí tī ní número yeⁿ'é tī na cuerpo yeⁿ'e yā, 'iiⁿ'yāⁿ chí ichéε yā yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chééndii yā niiⁿnuúⁿ ná nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā chí vidrio miiⁿ, ní ndεε yā arpas chí Ndyuūs ca'á yā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. ³ Ní chiitá yā canto yeⁿ'e Moisés, chí saⁿ'ā chí dichíí'vε sa Ndyuūs. Ní chiitá yā canto yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chí nguuví 'iiti cuūchī. Ní 'túicā nduudu chí chiitá yā:

Dii Señor Ndyuūs chí vέέ tanducuén'ē dendu'ū poder ndúú^{cū} di. N'gεε^εε taavi ca dii ní

ngen'e yiinu yú ye'n'e tanducuén'ē dendu'ū
chi diiⁿ di. Dii rey ye'n'e tanducuén'ē nación
ní yúúní ye'n'e di ní cuaacu.

4 Díí, Señor, ¿du'ū nguéeé 'va'ā dii? ¿Du'ū nguéeé
caaⁿmaⁿ chi dii ní neené ch'εετε dii ti dámaaⁿ
dii chi δεεβε di? Ní ndaa 'iiⁿyāⁿ ye'n'e tan-
ducuén'ē naciones nanááⁿ dii chi dich'εετέ
yā dii caati nducyáá cá 'iiⁿyāⁿ n'diichi yā chi
diiⁿ di tanducuén'ē dendu'ū chi cuaacu ní
n'daacā n'dai.

5 Ní cuayivi ní n'diichí chi nanguaaⁿ cheendi
va'āi ye'n'e yáacū chi canéé na va'ai chεεti nguuvi,
ní chεεti yaācū miiⁿ, miiⁿ canéé cuarto chí yaānūu
naachi canéé tuūu ch'εετέ chi canéé nguūⁿ ley ye'n'e
Moisés. 6 Ní ye'n'e yaācū miiⁿ can'dāā ndεεchē
ángeles. Ní ndεε yā ndu'u ndεεchē chí n'nuu cá'ai
yā. Ní v'ée catecai yā ye'n'e tiīnūuⁿ chí nguuvi lino
chi cuéē ní δεεβε. Ní n'dεē chiīchí niiⁿnuⁿ yā ndúúcū
cinta ye'n'e 'díínguāaⁿ. 7 Núúⁿmáⁿ chεεtí nūuⁿ
'áámá 'iiⁿyāⁿ naachi na cuuúⁿ yā ní ca'a yā ndu'u
ndεεchē ángeles ndεεchē 'cuutí ye'n'e 'díínguāaⁿ
ca'áámá ca'áámá yā 'áámá 'cuutí chi ndiituú ye'n'e
castigo chí neene taaⁿ chí ye'n'e Ndyuūs chí can-
duuchi cueⁿe daāⁿmaⁿ. 8 Ní yaācū miiⁿ ndiituú
'yaaⁿmiⁿ chí can'dāā ye'n'e vaadī ch'εετε taavi ca
ye'n'e Ndyuūs ní ye'n'e poder ye'n'e yā. Ní mar 'áámá
'iiⁿyāⁿ cuuví cundaa yā na yaācū miiⁿ ndíí taachi
chó'ōo ndεεchē vaadī ya'ai chí ndεε ndu'u ndεεchē
ángeles.

16

Ndεεchē 'cuutí ye'n'e vaadī ya'ai

1 Tuu'mi ní ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu neene díítūu chi can'daā yeⁿ'e yaacu miiⁿ ní ngaⁿ'a ngii ndu'u ndεēchē ángeles miiⁿ: Ndís'tiī ángeles, cueⁿ'é nī ní n'daaviyaí nī vmnaaⁿ yáⁿ'āa yeⁿ'ē chi snúūⁿ chεεti 'cuutií yeⁿ'e nī chi castigo chi neené díítūu chi Ndyuūs ca'á yā 'iiⁿ'yāⁿ.

2 Ní ángel vmnááⁿ vmnaaⁿ cheⁿ'e yā n'daaviyaí yā chi snúūⁿ 'cuutií yeⁿ'e yā vmnaaⁿ yáⁿ'āa ní vmnaaⁿ nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi ndéε yā sello yeⁿ'e 'iiti monstroo na cuerpo yeⁿ'e yā, 'iiⁿ'yāⁿ chi i'téénu yā 'iiti santo yeⁿ'é tī. Ní can'dáā n'dúú'ví n'gεεε chi neené ya'ai na cuerpo 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ.

3 Tuu'mi ní ndii chííⁿ ndii 'uūvī ángel miiⁿ n'daaviyaí yā 'cuutií yeⁿ'e yā vmnaaⁿ nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā ní nduuví yuuúⁿ tan'dúúcā yuuúⁿ yeⁿ'ē 'aama tináⁿ'ā. Ní tanducuéⁿ'ē 'iiti chi sндуuchí chεεti nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā miiⁿ ch'i tī.

4 Ní ndii chííⁿ ndii 'íínú ángel miiⁿ n'daaviyaí yā 'cuutií yeⁿ'e yā vmnaaⁿ yeⁿ'e yíícú ní vmnaaⁿ yeⁿ'ē naachi can'daā nuūⁿnīⁿ miiⁿ. Ní nducuéⁿ'ē nuūⁿnīⁿ miiⁿ nduuvi yuuúⁿ. 5 Ní nīiⁿnuúⁿ nūuⁿ ch'iindiveéⁿ ángel yeⁿ'e nuūⁿnīⁿ miiⁿ chi ngaⁿ'a yā: Dii Señor, 'āā canéé dí cuááⁿ vmnaaⁿ, ní canee di maaⁿ. Dii ní cuaacu di ti n'diichi di nuūⁿndī 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. 6 Ní 'tíicā diiⁿ di caati 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní ch'iiⁿ'núⁿ yā 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e di ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi 'áámá diíⁿ yā ntiⁿnyuⁿ yeⁿ'e di ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chí caⁿ'a nduudu cuaacu yeⁿ'e di. Ní maaⁿ ní dii nca'a di yuuúⁿ yeⁿ'ē nuūⁿnīⁿ miiⁿ chi cu'ú yā caati 'tíicā chi n'daacā chi cu'ú yā yuūuⁿ miiⁿ cucáávā chi diiⁿ yā chí nguéé n'daacā.

7 Ní ch'iindiveéⁿ nduudu yeⁿ'e 'áámá yeⁿ'e nátai chi ngaⁿ'a ngii Ndyuūs, ní ngaⁿ'a: Dii, Ndyuūs, chí véé tanducuéⁿ'ē dendu'ū poder ndúúcū di, cuaacu

níⁿnyúⁿ n'diichi di nuuⁿndi yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ. Ní diiⁿ di chi cuaacu ní n'dai taavi.

8 Ní n'diichí ndíí cuū^u ángel miiⁿ n'daaviyaí yā 'cuutií yeⁿ'e yā vmnaaⁿ yeⁿ'e 'yáⁿ'ā. Ní ca'á yā poder 'yáⁿ'ā miiⁿ chi 'neeⁿ 'yáⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ ndúú^cū 'yáⁿ'ā yeⁿ'ē. 9 Ní nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ ní chiichi yā ndúú^cū 'iiⁿ'nūⁿ taáⁿ yeⁿ'e 'yáⁿ'ā miiⁿ. Ní neené taaⁿ ya'ai yeⁿ'é yā. Ní cuncáā caⁿ'a yā yeⁿ'e chi duuchi Ndyuūs chi véé poder yeⁿ'é yā yeⁿ'ē ndēēchē cá'ai 'cūū. Naati 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéé ndaacadaamí yā yeⁿ'e nuuⁿndi yeⁿ'é yā ní nguéé dich'εεté yā Ndyuūs.

10 Ní n'diichí ndii nyuⁿ'u ángel miiⁿ n'daaviyaí yā 'cuutií yeⁿ'e yā vmnaaⁿ yeⁿ'e trono yeⁿ'e 'iiti monstroo miiⁿ ní vmnaaⁿ yeⁿ'e tanducuéⁿ'ē chi ngaⁿ'á tī ntiⁿnyuⁿ yeⁿ'ē ní canéé ná 'áámá maāⁿ. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní cheⁿ'enéé yā chiiya yā cáávā chi ya'ai yā. 11 Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ cuncáā caⁿ'a yā yeⁿ'e Ndyuūs chi canéé yā na va'ai chεeti nguuvi cucáávā chi ya'ai yeⁿ'e yā ndúú^cū n'duuⁿ'vi yeⁿ'é yā. Ní nguéé nandaacadaamí yā yeⁿ'e nuuⁿndi yeⁿ'e yā.

12 Tuu'mi ní ndii chíⁿ ndii niyaaⁿ ángel miiⁿ n'daaviyaí yā 'cuutií yeⁿ'é yā vmnaaⁿ yí^cú ch'εεte chi nguuvi Eufrates ní nuūⁿnīⁿ yeⁿ'e yí^cú ch'εεte miiⁿ nti'i. Ní n'guaāⁿ 'aama yúúⁿí ní 'iicu 'iiⁿ'yāⁿ reyes cuuvi cuchii yā cuaaⁿ naachi can'daā 'yáⁿ'ā na yúúⁿí miiⁿ.

13 Tuu'mi ní n'diichí chí can'daā 'iinū espíritus yeⁿ'e yááⁿ'nguiinū^u chi tan'dúú^cā sapo, 'tíicā espíritus. Ní can'daā yeⁿ'ē cheendi 'iiti dragón miiⁿ ní yeⁿ'ē cheendi 'iiti monstroo chi ch'εεte taavi cá tī ní yeⁿ'e cheendi profeta chi ngaⁿ'a yā chi yeⁿ'e Ndyuūs 'yā, ní nguéé ngaⁿ'a yā nduudu

cuaacu yeⁿ'e maáⁿ yā. ¹⁴ Espíritus ndúú^{cū} espíritus yeⁿ'e yááⁿ'n'guiinū^un ní díⁿ yā señas yeⁿ'e vaadī n'giinu. Ní cueⁿ'e yā nanááⁿ nducyáá^{cá} reyes yeⁿ'ē núúⁿ máⁿ iⁿ'yeeⁿdí 'cūū chi nadaama yā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi cuuvi 'cuuⁿ'maⁿ yā nguuvi chi ch'εεεε chi yeⁿ'é Ndyuūs chi véé nducuéⁿ'ē dendu'u poder yeⁿ'e yā. ¹⁵ Ní Cristo ngaⁿ'á yā. Cuiⁿ'diichí nī. 'Úú ní cuchii tan'dúú^{cā} 'áámá chíduucu. De'ē chúú^{cā} n'dai 'iiⁿ'yāⁿ chi sндуuchi yā ní snú^un yā catecai yā ní nguéé 'cuεεtinée yā chi chiica yā chi yuucú yā chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ inaaⁿ yā ní 'íicú cuuvi 'cuiⁿáaⁿ yā. ¹⁶ Ní espíritus nduuvidaami yā reyes yeⁿ'e yáⁿ'āa na 'áámá lugar chi nguuvi Armagedón na davaacu hebreo.

¹⁷ Tuu'mi ní ndii chíⁿ ndii ndεεchē ángel miiⁿ n'daaviyai yā 'cuutií yeⁿ'e yā na 'yúúné. Ní yeⁿ'e yáacū miiⁿ chi canée na va'ai chεεti nguuvi míⁿ can'daā 'áámá nduudu neene díitūu lado yeⁿ'e trono miiⁿ chí ngaⁿ'ā 'túú^{cā}: Āā tunéeⁿ nducuéⁿ'ē.

¹⁸ Tuu'mi ní véé 'cuaī ndúú^{cū} nduudu s'eeⁿ ndúú^{cū} daavi ndúú^{cū} chi diituu n'dái n'nuⁿ'u yáⁿ'āa. Ní ch'εεεε ca nguéé ti tan'dúú^{cā} chi cunee ndii tiempo chi 'iiⁿ'yāⁿ canée yā iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. ¹⁹ Ní yáāⁿ ch'εεεε chi yáāⁿ Babilonia miiⁿ chíi 'iīnū taaⁿ ní nducuéⁿ'ē yáāⁿ yeⁿ'ē iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ní sndεεεε. Ní Ndyuūs nn'gáácú yā yeⁿ'e yáāⁿ ch'εεεε chi yáāⁿ Babilonia miiⁿ. Ní ca'á yā 'iiⁿ'yāⁿ chi canée na yáāⁿ s'eeⁿ chi cu'ú yā vino yeⁿ'é yā chi vino yeⁿ'e vaadī taaⁿ yeⁿ'é Ndyuūs. Ní vino miiⁿ chi ca'á yā ní castigo chi neené díitūu. ²⁰ Ní tanducuéⁿ'ē yáⁿ'āa islas ndúú^{cū} tanducuéⁿ'ē yiīcū n'gεεεε ní ndáá inaaⁿ. ²¹ Ní yeⁿ'e nanguuvi ní ndεεεε n'dee n'dái yuūúⁿ chi neené diituu vmaⁿ 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdī.

'Áámá áámá yuūuⁿ miiⁿ n'gii tan'dúúcā 'uūvī ngεεcu kilos. Ní 'iiⁿyāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdī caaⁿ'maⁿ taāⁿ yā yeⁿ'é Ndyuūs cáávā yeⁿe vaadī ya'ai miiⁿ yeⁿe yuūuⁿ ti castigo yeⁿ'ē vaadī ya'ai miiⁿ ní nééné díítūu.

17

Nuuⁿndi taavi yeⁿe 'áámá n'daataá chi nééné caⁿ'a tá ndúúcu saⁿ'ā s'eeⁿ

¹ Tuuⁿmī ní 'áámá ángel naachi ndεēche yā chi ndéε yā ndu'u ndεēchē 'cuutií ndáa yā nanááⁿ 'úú, ní caⁿ'a yā chii yā 'úú: Dii, Juan cuchí di nduucú ní 'úú ní 'cuuⁿmíⁿ dii castigo chi ch'εεte ca chi cuchii vmnaaⁿ 'áámá ndaataá chi véé cá saⁿ'ā yeⁿ'ē ta. N'daataá miiⁿ ní véε yā vmnaaⁿ nuūⁿnīⁿ'yāⁿ'ā s'eeⁿ.
² Saⁿ'ā reyes yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū cueⁿ'é yā ndúúcu n'daataá miiⁿ ní n'gεεtinée yā ndúúcu n'daataá miiⁿ. Ní nducyaaca 'iiⁿyāⁿ chi snée yā na yāⁿ'āa cueⁿ'é yā ndúúcu n'daataá ó isaⁿ'ā chi nguée yeⁿe yā tan'dúúcā chi cuuⁿ'ví yā ndúúcu vino yeⁿ'e tá yeⁿ'ē chi dinuuⁿndi cá yā 'tíicā.

³ Ní 'úú canée maáⁿ poder Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs ní ángel miiⁿ candéε yā 'úú na yāāⁿ cuuⁿmáⁿ naachi nguée ch'εεtinée 'iiⁿyāⁿ. Ní míⁿ n'diichí 'áámá n'daataá candúu tá 'áámá monstruo cuá'a tī chi ch'εεte ca. Ní nééné n'deēe chi duuchi chi contra yeⁿ'e Ndyuūs s'nééⁿ nguūⁿ na cuerpo yeⁿ'e 'iiti miiⁿ. Ní véé ndεεche tíⁿ tī ní véé ndiichi duuⁿniiⁿ níⁿ tī.
⁴ Ní n'daataá chi candúu ta monstruo cuá'a tī ní canuuⁿ tá vestido chi morado ndúúcu cuá'a. Ní véé adorno yeⁿ'ē tá chi 'díⁿnguāⁿ ndúúcu tuūu chi nééné yaⁿ'ai chíⁿ'vē ndúúcu perlas. Ní ndεε tá ná ta'a tá 'aama taza yeⁿ'e 'díⁿnguāⁿ chi diituú ndúúcu dendu'ū chi nguεε n'daacā chi

nuūⁿndī vaatii ndúú^{cū} chi dendú'ū yeⁿe chi cueⁿe tá ndúú^{cū} saⁿā s'eeⁿ chi ngu^{éé} yeⁿe tá. ⁵ Ní canéé nguūⁿ 'áámá chi duuchi ná nch^{εε}tē tá chi canúúⁿ n'de'ei chi neⁿe caaⁿ'maⁿ chi 'túú^{cā}. Yáāⁿ Babilonia ch'^{εε}tē chi ch^{εε}cuú nducyaaca n'daataá chi caⁿ'á yā ndúú^{cū} saⁿā chi ngu^{éé} yeⁿe yā ndúú^{cū} nducueⁿē cosas chí ngu^{éé} n'daacā na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū chi diiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. ⁶ Ní 'úú chicadiinúúⁿ chi n'daata miiⁿ ní cuu'vi tá caati cu'u ta yuūⁿ yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chi n'dí yā ti yeⁿe Ndyuūs ní yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chí ngaⁿ'á yā nduudu cuaacu yeⁿe Cristo. Ní taachi n'diichí chuū cueⁿe yiinú yeⁿē. ⁷ Tuu'mi ní ángel chi nd^{εε} yā 'úú ngaⁿ'a yā ngī yā 'úú: ¿Dē'ē cúúví chí ngeⁿe yiinú dí yeⁿe chuū? 'Úú ní cuuví dii chi canúúⁿ n'de'ei yeⁿē n'daataá miiⁿ ndúú^{cū} yeⁿe monstruo ch'^{εε}tē chi nd^{εé} tī ndaataá miiⁿ, monstruo miiⁿ chí véé nd^{εé}chē tíⁿ tī ní ndiichi duuⁿiiⁿníⁿ tī. ⁸ 'Iiti monstruo chi n'diichí di ní 'áámá tī chí ndii tiempo vmnaaⁿ canduuchí tī naati maaⁿ ní 'āā nt^{éé} tī, naati 'iiti miiⁿ cáámá canéé chí can'daá tī na yiiv^{éé} yeⁿe yáⁿ'āā vmnááⁿ vmnaaⁿ chí caⁿ'á ti di'cuuinú tī. Ní 'iiⁿ'yāⁿ chí snéé yā na yáⁿ'āā ní ngu^{éé} snéé chí duuchí yā na libro yeⁿe vida cueⁿe daāⁿmaⁿ ndí taachi Ndyuūs din'dái yā iⁿ'yeeⁿdí. 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní ngeⁿe yiinú yā taachi n'diichí yā 'iiti miiⁿ chí vmnaaⁿ canduuchí tī naati maaⁿ ní 'āā nt^{éé} tī. 'Āā ch'í tī naati nnguaacunéé tī ndaá tī.

⁹ Ní yeⁿē chúū véé cá chí cuuvi déenu 'iiⁿ'yāⁿ. Ndu'u nd^{εé}chē tíⁿ tī ní chíⁿ tan'dúú^{cā} chí nd^{εé}chē yīcū ch'^{εε}tē naachi n'daataá miiⁿ ní véé yā vmnaaⁿ yeⁿē. ¹⁰ Ní véé nd^{εé}chē reyes. Nyuⁿ'u reyes ní ch'i yā. Maaⁿ ní 'áámá rey miiⁿ ní ngaⁿ'a ntiiⁿnyuⁿ yā yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chí véé maaⁿ. Ní táámá rey ní canéé

chi ndaá yā. Ní taachi ndaá rey miiⁿ chi ndu'u chi ndeēchē nguéé 'naaⁿ tiempo caneeé yā íⁿ'yeēⁿdī. ¹¹ Ní táámá 'iiti monstruo chi vmnaaⁿ canduuchi tī ní maaⁿ ní 'āā ntéé tī tī ch'íí tī ní 'iiti miiⁿ chi rey miiⁿ ní nduuvídáámá tī ndúúcu ta ndeēché tī. Ní cuayiivi ní rey miiⁿ caⁿ'á yā cuuvi ndai yā chi vaadi n'gii yeⁿ'e ndii 'uūvī cuuvi chi infierno.

¹² Ní ndu'u ndiichi duuⁿniiⁿíⁿ tī chi n'diichi di chííⁿ chí ndu'ū ndiichi reyes chí 'āā cuéé cuta'á yā poder yeⁿ'é yā naachi ngaⁿ'ā ntiiⁿnyúⁿ yā. Taachi cuta'á yā poder ní chi cuuvi reyes ndúúcu 'iiti monstruo miiⁿ 'áámá hora nūⁿ. ¹³ Ní reyes s'eeⁿ ní dáámá nūⁿ vaanicadínūⁿ yeⁿ'é yā. Ní ca'a yā poder yeⁿ'é yā ndúúcu fuerzas yeⁿ'e yā na ta'a 'iiti monstruo miiⁿ. ¹⁴ Ní reyes ní 'cuuⁿ'maⁿ yā ndúúcu 'iiⁿ'yāⁿ chí nguuvi 'iiti cuūchī naati 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ chí nguuvi 'iiti cuūchī cuchéé yā yeⁿ'e reyes. Ní Señor ch'εεεε ca ní 'iivi nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ señores ní rey ch'εεεε ca yeⁿ'ē nducyaaca reyes. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí caneeé yā ndúúcu 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ní Ndyuūs yaa'ví yā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí cuuvi yeⁿ'é yā. Ní Ndyuūs ndεεvé yā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí yeⁿ'é yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní 'aama caneeé yā ndúúcu chí i'téénu yā Ndyuūs.

¹⁵ Ní ángel miiⁿ caⁿ'a yā chii yā 'úú: Nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā s'eeⁿ chí n'diichī di naachi véε n'daataá chí caⁿ'a tá ndúúcu saⁿ'a s'eeⁿ, nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā s'eeⁿ ní chííⁿ chí yáⁿ s'eeⁿ ndúúcu n'deeé n'dái 'iiⁿ'yāⁿ ndúúcu 'iiⁿ'yāⁿ chí ngaⁿ'a n'deeé n'dái davaacu chí n'dááⁿ ndúúcu naciones. ¹⁶ Ní ndu'u ndiichí duuⁿniiⁿíⁿ tī chí véé yeⁿ'e monstruo miiⁿ, nguéé neⁿ'e n'daataa mííⁿ. Ní cuta'a tī nducuéⁿ'ē yeⁿ'e n'daataa miiⁿ. Ní divíí tī catecai n'daataa miiⁿ ní s'neēⁿ táⁿ'ā chí yuucúū tá. Ní che'é tī yuūtē yeⁿ'e tá. Ní 'neeⁿ

ya'nā n'daataa miiⁿ ndúúcū nguuchi ya'nā. ¹⁷ Caati Ndyuūs s'néeⁿ yā na staaava yeⁿe reyes chi diíⁿ yā 'túúcā tan'dúúcā chi Ndyuūs neⁿ'é yā chi diíⁿ yā. Ní ndiichi duuⁿniiⁿníⁿ tī nduuvidaamí tī ní ca'á tī poder yeⁿ'é tī na ta'a 'iiti monstruo miiⁿ chi caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyúⁿ tī. Ní 'túúcā diíⁿ tī chi cuuví cuaacu nduudu chí ngaⁿ'a Ndyuūs. ¹⁸ Ní n'daataá chi n'diichī di chííⁿ chí yāāⁿ ch'εεεε chi caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e nducyaaca reyes chi snée yā ná iⁿ'yeeⁿdī.

18

Yāāⁿ Babilonia ntuūvī

¹ Ní cuayiivi miiⁿ ní n'diichí táámá ángel chi ngiicá yā yeⁿ'e na va'ai chεεti nguuvi ní véé poder ch'εεεε yeⁿ'é yā. Ní yáⁿ'āa miiⁿ canéé dεεεε ndúúcū dεεεε yeⁿ'e ángel miiⁿ. ² Ní 'cai yiicú yā ní caⁿ'a yā: Yāāⁿ chi ch'εεεε nituūvī, yāāⁿ Babilonia chi ch'εεεε ní nituūvī. Ní maaⁿ ní ch'εεtinee espíritus yeⁿ'e yááⁿ'n'giinūuⁿ ndúúcū espíritus chi nguéé n'daacā. Ní n'deeé n'dái 'yaada chi vaatí snée tī yāāⁿ miiⁿ, 'yaada chi ní nguéé 'iinéé yiinú yā 'iiti. ³ Caati n'daataa miiⁿ chi yāāⁿ Babilonia miiⁿ ní ca'a tá vino chi vaadī taaⁿ yeⁿ'e tá nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ ní cu'ú yā vino miiⁿ chííⁿ chi yeⁿ'e chi dinuuⁿndi tá. Ní reyes yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū cueⁿ'é yā na yāāⁿ miiⁿ ní dinuuⁿndí yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū diíⁿ yā negocios chi 'cuiica yā cucáāvā poder yeⁿ'e vaadī 'cuiica yeⁿ'e tá.

⁴ Tuu'mi ní ch'iindiveéⁿ táámá nduudu yeⁿ'e va'ai chεεti nguuvi chi ngaⁿ'a 'túúcā: Ndís'tīī, 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'é, nan'daa nī yeⁿ'e yāāⁿ miiⁿ caati nguéé

diín nī nuuⁿndi ndúúcū tá. Ní nguée cuta'á nī yeⁿe vaadī yá'āi yeⁿe tá. ⁵ Tí núúⁿndí yeⁿe tá n'deee n'dái chí ndaā ndii na va'ai chεeti nguuvi. Ní Ndyuūs nin'gaacu yā yeⁿe chí diín tá chí nguée n'daacā. ⁶ Ní ndís'tiī diín nī ndúúcū tá tan'dúúcā chí diín tá nduucú nī. Ní ca'á nī táⁿ'ā miiⁿ 'uūvī vueltas yeⁿe chí tee tá ndís'tiī. Ní didiitú nī ndúúcū vino yeⁿe taza yeⁿe tá ndúúcū vino chí 'uūvī veces ditiinúú yeⁿe chí tee tá ndís'tiī. ⁷ Ní diín nī chí 'cueenu taavi tá cuuvi ní cuuvi yá'ai yeⁿe tá n'deee cá tan'dúúcā chí maaⁿ tá dich'εεε maaⁿ ta táⁿ'ā ndúúcū chí véé cá chí sta'a tá cáávā maaⁿ tá. Ní 'tíicā nacadiinuuⁿ tá maaⁿ tá na staava yeⁿe tá. 'Muuⁿ caneé ní 'úú véé tan'dúúcā 'aama reina véé yā. Nguée n'daata nguá'āa 'úú. Ní nguεε 'cueenú cuuvi. ⁸ Ní yāⁿ Babilonia, cáávā chí diín tá 'túúcā, n'deee n'dái vaadī yá'āi ní ndaā vmnaaⁿ yeⁿe tá na 'áámá nguuvi nūuⁿ, chíⁿ chí cuuvi yá'ai yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. Ní 'cuūvi yā ní chεēcu yā chí ya'ai yā. Ní cuiicu yā ní cuūcu 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ndúúcū nguuchi yáⁿ'ā ti Señor Ndyuūs miiⁿ ní véé poder yeⁿ'é yā chí ch'εεε taavi ca ní ngaⁿ'á yā chí condenado yā.

⁹ Ní reyes yeⁿ'e yáⁿ'āa 'cūú chí cueⁿ'é yā ndúúcu tá ní dinuuⁿndí yā ndúúcu tá, ní n'deee n'dái véé yeⁿ'é yā ti diín yā tan'dúúcā chí diín tá. Reyes miiⁿ cuéécú yā ní yuudu n'dái cuεεcú yā taachi snaaⁿ yā táⁿ'ā miiⁿ chí cuūcu tá ní snaaⁿ yā 'yaaⁿ'miⁿ yeⁿ'ē tá. ¹⁰ Ní 'va'á yā yeⁿ'ē tá cáávā castigo yeⁿ'e tá ní cuééndii yā yaⁿ'ai yeⁿ'e tá ní caaⁿ'máⁿ yā: De'ε chúúcā ya'ái díí, de'ε chúúca ya'ái díí n'daataá chí yāⁿ Babilonia chí ch'εεε chí véé poder ch'εεε yeⁿ'ē, ti chεeti 'áámá miníⁿyúⁿ nūuⁿ ndaā castigo yeⁿ'e di.

¹¹ Ní 'iiⁿ'yāⁿ chí diín yā negocio na iⁿ'yeⁿndí 'cūú

cuεεcú yā ní yuudu n'dáí cuεεcú yā cáávā yáāⁿ Babilonia miiⁿ. Ní ya'ai yā cáávā yáāⁿ miiⁿ ti nguéé véé mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ chi cuuvi cuái yā yeⁿe mercancia chi ndεε yā. ¹² Mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ nguéé cuái yā yeⁿe chi ndεε yā chi 'díⁿnguāⁿ ndúúcū 'díⁿnguēε, ndúúcū tuūu chi yaⁿ'ai chííⁿvē, ndúúcū perlas ndúúcū tiīnūuⁿ n'dai ca chi nguuvi lino, ndúúcū tiīnūuⁿ seda, ndúúcū tiīnūuⁿ n'dai ca chi cuái'ā ndúúcū tíīnūuⁿ n'dai ca chi morado, ndúúcū tanducuénⁿē clase yeⁿe yáⁿ'á chi yuūdū ngééⁿ, ndúúcū cosas yeⁿe marfil, ndúúcū nducuénⁿē cosas yeⁿe yáⁿ'á chi yaⁿ'ai chííⁿvē ndúúcū cūū cuááⁿ, ndúúcū cūū, ndúúcū tuūu mármol, ¹³ ndúúcū canela, ndúúcū especias chi yuudu ngééⁿ, ndúúcū cúⁿúyaa, ndúúcū unguento chi nguuvi mirra ndúúcū perfumes chi dεεve ngééⁿ, ndúúcū vino, ndúúcū aceite, ndúúcū harina fino, ndúúcū trigo. Ní ndéé yā ntúūⁿ 'iiti s'eeⁿ yeⁿe carga ndúúcū 'iiti cuūchī s'eeⁿ, ndúúcū 'yuūdūu s'eeⁿ, ndúúcū carros, ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi esclavos. ¹⁴ Ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi díⁿ yā negocios miiⁿ ngaⁿ'á yā yeⁿe yáāⁿ ch'εεε miiⁿ: Tanducuénⁿē cosas yeⁿe chi nguéé n'daacā n'dai chi neⁿe 'iiⁿyāⁿ yeⁿe yáāⁿ 'āā ntéé véé. Ní nducuénⁿē chi vaadī 'cuiica ndúúcū cosas chi n'dai taavi yeⁿe yáāⁿ miiⁿ 'āā ntéé véé. Ní 'āā ntéé cuuví nndaāca yā tanducuénⁿē dendu'ū yeⁿe.

¹⁵ Ní 'iiⁿyāⁿ chi díⁿ yā negocios ndúúcū 'iiⁿyāⁿ yeⁿe yáāⁿ ch'εεε miiⁿ, chííⁿ chi díⁿ chi 'cuiicá yā. 'Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ cuεεtindíí yaⁿ'ái yā ti 'va'a yā yeⁿe castigo yeⁿe yáāⁿ miiⁿ. Ní cuεεcú yā ní yuudu n'dai 'cuai yā. ¹⁶ Ní ngaⁿ'a yā: Dε'ε chúúcā ya'ai yeⁿe yáāⁿ Babilonia ch'εεε ti tan'dúúcā 'áámá n'daataá chi véé vestido yeⁿe tiīnūuⁿ lino chi yaⁿ'ai chííⁿvē

ndúúcū tínnūⁿ chi cuá'ā ndúúcū morado. Ní véé adorno yeⁿe tá chi 'díⁿnguāⁿ ndúúcū tuūu chi yaⁿ'ai chíⁿ'vē ndúúcū perlas. ¹⁷ Ní chεeti 'áámá hora nūⁿ tanducuéⁿ'ē vaadī 'cuiica yeⁿe yāⁿ miiⁿ ní ch'iinu. Ní nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ capitanes chi ngaⁿ'a ntiiⁿnyuⁿ yeⁿe barcos ti díⁿ yā negocios cucáávā barcos yeⁿe yā ní ndúúcū nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi caⁿ'á yā na barcos, ndúúcū nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi díⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿe barcos, nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ní chεetíndii yaⁿ'ai yā. ¹⁸ Ní taachi n'diichí yā 'yaaⁿ'miⁿ yeⁿe nguuchi yaⁿ'ā yeⁿe yāⁿ miiⁿ 'cai yiiⁿcú yā: ¿Chεε táámá yāⁿ tan'dúúcā yāⁿ 'cūū?

¹⁹ Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní s'neéⁿ yā iyaācá vmnaaⁿ tíⁿ yā ní chεecú yā. Ní yuudu n'dai chεecú yā. Ní 'caí yā: Dε'ē chúúcā ya'ai, dε'ē chúúcā ya'ai yeⁿe yāⁿ ch'εεte miiⁿ. Ní nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi véé barco yeⁿe yā vmnaaⁿ nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā ní 'cuíca yā cáávā vaadī 'cuiica yeⁿe yāⁿ miiⁿ, chεeti 'áámá hora nūⁿ ch'iinu yāⁿ ch'εεte miiⁿ ndúúcū chi véé yeⁿ'ē.

²⁰ Naati ndís'tiī chi canéé na va'ai chεeti nguuvi ndúúcū ndís'tiī chí apóstoles, ndúúcū ndís'tiī chi ngaⁿ'a nduudu yeⁿ'é Ndyuūs ní ndúúcū nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi yeⁿ'é Ndyuūs, nducyáácá nī yeenú nī yeⁿe yāⁿ miiⁿ ti Ndyuūs caⁿ'a yā chi condenado yāⁿ miiⁿ. Ní Ndyuūs díⁿ yā justicia yeⁿe ndís'tiī.

²¹ Tuu'mi ní ángel chi neené ditiinú yā sta'á yā 'áámá tuūu ch'εεte chi tan'dúúcā 'áámá tuūu ch'εεte yeⁿe molino. Ní canuúⁿ yā tuūu miiⁿ na nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā ní ngaⁿ'á yā. 'Tíicā: Ní diitu dituví yā yāⁿ Babilonia chi yāⁿ ch'εεte miiⁿ ní 'āā ntéé cuuvi n'diichí yā yāⁿ miiⁿ. ²² Ní 'āā ntéé n'giindiveeⁿ yā na yúúní yeⁿe yāⁿ miiⁿ música yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chi di'cuεecú yā arpas, ndúúcū música

yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ músicos, ndúúcū música yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chi i'tiiví yā flautas, ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi di'cuεεcú yā trompetas. Ní nguéé véé 'iiⁿ'yāⁿ chi idiiⁿ ntiiⁿnyuⁿ na yáāⁿ miiⁿ. Ní nguéé n'giindiveéⁿ yā chi 'cuεεcu tuūu yeⁿe molino na yáāⁿ miiⁿ. ²³ Āā ntéé n'diichí yā chidεεve yeⁿe lámparas yeⁿe yáāⁿ miiⁿ. Āā ntéé n'giindiveéⁿ yā ruido yeⁿe 'viicú chi diiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi n'giindivaacú yā. 'Áará chi 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿe yáāⁿ miiⁿ ní diiⁿ yā negocios ní ch'εεte n'dai ca poder yeⁿé yā nguéé ti tanáⁿ'a yā yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū, ní 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿe yáāⁿ miiⁿ ní chinnche'éi yā 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿe tanáⁿ'ā naciones ndúúcū dendu'ū yeⁿe vaadī ngaatu chi diiⁿ yā.

²⁴ Ní na yáāⁿ ch'εεte miiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ nndaāca yā yuūuⁿ yeⁿé 'iiⁿ'yāⁿ chi ngan'á yā nduudu cuaacu yeⁿé Ndyuūs ndúúcū yuūuⁿ yeⁿé 'iiⁿ'yāⁿ chí yeⁿé Ndyuūs ndúúcū yuūuⁿ yeⁿe nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū chi ch'īi yā.

19

¹ Cuayivi miiⁿ ní ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu chi ch'εεte n'dai yeⁿe na va'ai chεεti nguuvi chi yeⁿe nééné 'yaaⁿ n'dai 'iiⁿ'yāⁿ. Ní ngan'a yā:

Aleluya. Dich'εεte yú Ndyuūs ti nadanguáⁿ'ai yā s'uuúⁿ. Ní vaadī dεεve n'gii ndúúcū tandu-
cuéⁿ'ē poder ní yeⁿe Ndyuūs yeⁿe yú.

² Caati Ndyuūs n'diichí yā nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ ndúúcū nduudu cuaacu chí n'dai. Ngan'á yā chi n'daataá chi cueⁿ'e tá ndúúcū saⁿ'ā s'eeⁿ ní condenado tá ti n'daataa mííⁿ ní diiⁿ tá chi 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿe yáⁿ'āa 'cūū ní dinuuⁿndi yā cáāvā chi nééné dinuuⁿndi tá. Ndyuūs ca'a yā castigo táⁿ'ā miiⁿ caati ngée tá yuūuⁿ

yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chi dichíí'vε yā Cristo taachi ch'iiⁿ'nuⁿ tá 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ.

³ Ní n'deee n'dái 'iiⁿ'yāⁿ ngaⁿ'a ntúuⁿ yā: Aleluya. Dich'εεε yú Ndyuūs. 'Yaaⁿ'miⁿ yeⁿ'e n'daataá miiⁿ chi cuucu yaⁿ'ā táⁿ'ā 'áámá chεε 'yaaⁿ'miⁿ yeⁿ'e tá chi castigo yeⁿ'e tá cueⁿ'e daāⁿmaⁿ.

⁴ Ní ndu'u ndiicú cuūuⁿ 'iiⁿ'ntyéⁿ'ē ndúúcū ndu'u cuūuⁿ 'iiⁿ'yāⁿ ch'eēndiitín'dii yā nanááⁿ Ndyuūs chi véε yā na trono yeⁿ'é yā ní nducyaaca yā ndúúcū naáⁿ yā na yáⁿ'āa chi'téenu yā Ndyuūs ní caⁿ'a yā 'tíicā: Aleluya. Dích'εεε yú Ndyuūs.

⁵ Ní ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu yeⁿ'e trono miiⁿ chi ngaⁿ'a 'tíicā:

Nducyáácá nī canéé chi dich'εεé nī Ndyuūs yeⁿ'e yú. Ndís'tiī chi ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyúⁿ nī ndúúcū tanáⁿ'a nī, nducyaaca nī chi dichíí'vε nī Ndyuūs ní 'va'á nī yeⁿ'e yā.

'Viicu yeⁿ'ē chi ch'iindivaacú 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī

⁶ Ní táámá vmnéⁿ'ēe ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu yeⁿ'e n'deee n'dái 'iiⁿ'yāⁿ tan'dúúcā chi n'gεεcú naachí 'yaaⁿ n'dái nuūⁿ'nīⁿ ní tan'dúúcā chi n'gεεcu diituu n'dái daavi. Ní ngaⁿ'a yā:

Aleluya. Dich'εεε yú Ndyuūs ti Señor yeⁿ'e yú, Ndyuūs yeⁿ'e yú chi véé tanducuéⁿ'ē dendu'ū poder nduucú yā 'āā ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyúⁿ yā yeⁿ'e tanducuéⁿ'ē dendu'ū.

⁷ Maaⁿ ní yeenu taavi yú ní véé vaadī yeenú nanáaⁿ yú ní caⁿ'a yú chi ch'εεε taavi ca Ndyuūs ti ndaā tiempo chi 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī ní 'caandavaacú yā. Ní n'daataá

yeⁿe yā 'āā vée yaaⁿ tá. N'daataá miiⁿ ní nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi i'téenu yā Cristo.

⁸ Ní ca'á yā n'daataa yeⁿe yā 'áámá vestido chi yeⁿe lino chi yaⁿ'ai chííⁿ'vē chi dεεεε ní cuéε.

Ní tiīnūuⁿ lino miiⁿ ní chííⁿ chi vida chi n'dai taavi yeⁿ'é 'iiⁿ'yāⁿ chi yeⁿ'é Ndyuūs.

⁹ Tuu'mi ní ángel chi candée yā 'úú caⁿ'a yā chii yā 'úú. Díí, Juan, dīngúuⁿ di 'tíicā: Dε'ε chúúcā n'dai cáávā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi 'áámá 'caí yā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi cuchíí yā naachi 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuví 'iiti cuūchī 'caandavaacú yā ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ che'e nguīnú yā yeⁿ'e 'viicu miiⁿ. Ní ángel miiⁿ caⁿ'a yā chii yā 'úú: Nduudú 'cūú ní yeⁿ'é Ndyuūs ní cuaacu.

¹⁰ Ní 'úú chiintii'yá na ca'a ángel miiⁿ chi dich'εεé ángel miiⁿ. Ní caⁿ'a yā: Nguéé 'tíicā diiⁿ di. 'Úú ntúūⁿ dichii'vé Ndyuūs tan'dúúcā díí ndúúcū hermanos yeⁿ'é di dichíí'vε nī Ndyuūs ní ngaⁿ'a nī nduudu cuaacu yeⁿ'e Jesucristo. Dii, cu'téenu di Ndyuūs. Ní 'iiⁿ'yāⁿ chi ngaⁿ'a yā nduudu cuaacu yeⁿ'é Cristo ní ngaⁿ'á yā cáávā chi Ndyuūs ch'iⁿ'í yā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chiiⁿ chi ngaⁿ'á yā.

Yeⁿ'e 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ chi canduú yā 'yuūdūu cuéε

¹¹ Tuu'mi ní n'diichí chi canda'āi va'ai chεεti nguuví ní can'dāā 'áámá 'yuūdūu cuéε. Ní Cristo chi canduú yā 'yuūdūu miiⁿ chi duuchí yā ní 'Áámá N'daacā N'dai yā ní Cuaacú yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ní dííⁿ yā tanducuéⁿ'é chi cuaacu taachi dííⁿ yā caandaá ní n'diichí yā nuuⁿndi yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. ¹² Ní nduutinaáⁿ yā miiⁿ ní tan'dúúcā nguuchi yaⁿ'ā, 'tíicā nduutinaáⁿ yā. Ní canéé n'dee n'dái coronas na tííⁿ yā. Ní canéé nguūⁿ 'áámá chi duuchi yā chi mar 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ nguéé n'diichí yā. Dámaāⁿ

'ii'n'yān miiⁿ deenú yā de'ē chi duuchí yā. ¹³ Ní catecaí yā chi canuuⁿ yā ndiituú yúuúⁿ. Ní chi duuchí yā ní Nduudu yeⁿ'é Ndyuūs. ¹⁴ Ní cuaaⁿ daamí yā ní n'dáa n'deee n'dái soldados yeⁿ'e va'ai cheeti nguuvi ndúúcū catecaí yā chi lino chi yaⁿ'ai chíí'vē chi cuéē ní deεεε. Ní soldado candúu ntúuⁿ yā 'yuūdūu cuéē yeⁿ'e yā. ¹⁵ Ní na cheendí Cristo can'daā 'áamá machete nduu 'uūvī lados 'caāiⁿ. Ní ndúúcū chuū n'nuū cá'ai yā 'ii'n'yān yeⁿ'e naciones. Tuu'mi ní caaⁿ'maⁿ ntiiⁿ'nyúⁿ yā diituú yeⁿ'e naciones ndúúcū 'áamá nduucu cūū. Ní ngii ca'a yā lugar chi 'ii'n'yān s'eeⁿ sta'á yā vino chi nuūⁿnīⁿ yeⁿ'e n'gui'i uvas chi 'ii'n'yān dinde'éí yā ndúúcū ca'á yā. Ní Cristo ca'a yā 'ii'n'yān s'eeⁿ chi cu'u yā vino miiⁿ chi castigo yeⁿ'e vaadī taaⁿ yeⁿ'é Ndyuūs chi véé tanducuéⁿ'ē poder chi véé ní yeⁿ'e yā. ¹⁶ Ní canéé nguūⁿ na vestido yeⁿ'e yā ní na 'diiⁿ'má yā chi duuchí 'cūū: Rey ch'εεε yeⁿ'ē nducuéⁿ'ē reyes chi véé, Señor 'iiví yā ch'εεε yeⁿ'e nducyaaca señores 'iiví chi véé.

¹⁷ Ní cuayiví nūuⁿ n'diichí 'aama ángel cheendii yā vmaaaⁿ 'yá'nā. Ní ángel miiⁿ yuudu n'dái n'gai yā ní caⁿ'a yā chii yā nducyaaca 'iiti chi ngaá tī nánguuvi: Ndís'tiī 'iiti s'eeⁿ cuchíí nī ní nduuvidaamá nī chi cheⁿ'e nguuiⁿú nī chi yeⁿ'ē 'viicu yeⁿ'é Ndyuūs chi ch'εεε. ¹⁸ Cuchíí nī ní che'é nī yuute yeⁿ'e reyes ndúúcū yuute yeⁿ'ē capitanes ndúúcū yuute yeⁿ'e saⁿ'ā chi véé ca fuerzas yeⁿ'e yā ndúúcū yuute yeⁿ'e 'yuūdūu ní yeⁿ'e nducyaaca 'ii'n'yān chi sндуú yā 'yuūdūu ndúúcū yuute yeⁿ'e nducyaáca 'ii'n'yān, 'ii'n'yān chi libre yā ní 'ii'n'yān chi esclavo yā, 'ii'n'yān chi ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyuⁿ ndúúcū taná'nā 'ii'n'yān.

¹⁹ Tuu'mi ní n'diichí 'iiti monstruo chi ch'εεε ca

ndúúcū reyes yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ndúúcū soldados yeⁿ'é yā chi nduuvidaamá yā ndúúcū 'iiti miiⁿ chi diiⁿ yā caandaá ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi canduú yā 'yuūdūu cuéē miiⁿ ndúúcū soldados yeⁿ'é yā. ²⁰ Ní 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ chi canduú yā 'yuūdūu cuéē miiⁿ sta'á yā monstruo miiⁿ chi 'iiti preso tī. 'Tiicá ntúūⁿ sta'á yā chi preso sa 'áámá saⁿ'ā chi ngaⁿ'a sa chi profeta sa, ní nguéé profeta sa. Naati saⁿ'ā miiⁿ diiⁿ sa señas ndúúcū vaadi n'gíinūu ní chinnche'éi yā 'iiⁿ'yāⁿ chi canéé ndúúcū sello yeⁿ'é tī na cuerpo yeⁿ'é yā. Ní i'téenu yā 'iiti santo yeⁿ'é tī. Níicú nduu 'uuví sa chi preso sa, 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ sta'á yā nduu 'uuví sa neⁿe chi canduuchi sa ní chin'dáá nuúⁿ yā nduu 'uuví sa na nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā yeⁿe ngiichi yaⁿ'ā chi ngiichi ndúúcū tuūu chi azufre. ²¹ 'Áámá yā ndúúcū machete 'uuvi lados 'caāⁿ chi canéé na cheendí yā chi canduú yā na 'yuūdūu cuéē ch'iiⁿ'núⁿ yā tanáⁿ'ā soldados yeⁿe 'iiti monstruo. Ní nducyaaca 'yáádá che'é tī nducuéⁿ'ē yuūtē yeⁿe soldados ní chiitu 'yáádá s'éeⁿ yeⁿe yúútē yeⁿe yā.

20

Yeⁿ'e mil nduūyū

¹ Cuayiivi ní n'diichí 'áámá ángel chi cuch'éeⁿ yā yeⁿ'e va'ai cheⁿeti nguuvi ní ndéé yā na ta'a yā llave yeⁿ'e yiive yáⁿ'āa ndúúcū 'áámá cadena ch'ete ca. ² Ní ángel miiⁿ sta'á yā 'iiti dragón chi cúu miiⁿ chi canéé tī ndii tiempo chi chó'ōo chi nguuvi diablo o yááⁿ'n'guiinūuⁿ chi Satanás. Ní ángel miiⁿ dichiiichí yā 'iiti dragón miiⁿ ndúúcū cadena ch'ete ca. Ní canéé tī 'tíicā cheⁿeti 'áámá mil nduūyū. ³ Ní ángel miiⁿ chin'dáá nuúⁿ yā 'iiti dragón miiⁿ na

yiiive yá'n'āa naachi canee chiichí tī. Ní nan'gaadí yā cheendi va'ai ye'n'ē. Ní s'neén yā 'áámá sello vmaaaⁿ cheendi va'ai miiⁿ. Ní 'iiti dragón miiⁿ 'āā ntéé cuuvi cannche'éí tī 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e naciones ndíí 'cuiinu 'áámá mil nduūyū. Ní cuayiivi ní canéé chi n'daatíí yā 'iiti dragón miiⁿ 'áámá tiempo 'lííⁿ nūuⁿ.

⁴ Ní cuayiivi ní n'diichí tronos ní 'iiⁿ'yāⁿ véε yā na tronos. Ní 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ ca'á yā poder 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí dííⁿ yā juzgar 'iiⁿ'yāⁿ. Ní n'diichí almas yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ ndiitaá daandu yā ti caⁿ'a cuaacú yā yeⁿ'e Jesucristo. Ní caⁿ'a ntúuⁿ yā nduudu cuaacu yeⁿ'é Ndyuūs. 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéé chí'téenu yā 'iiti monstroo miiⁿ, ní nguéé chí'téenu yā 'iiti santo yeⁿ'é tī. Ndíí nguéé ndúú ca'a yā lugar 'iiti monstroo miiⁿ chí s'neén tī sello yeⁿ'é tī ncheεté yā o ta'á yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ch'εεtinduuchí ntuuⁿ yā ní ngaⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yā dáámá ndúúcū Cristo cheεti 'áámá mil nduūyū. ⁵ Chuū miiⁿ ní vmaááⁿ vmaaaⁿ chí 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nanduuchí ntuuⁿ yā naati tanáⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ chí n'díí yā nguéé nduuchí ntúuⁿ yā ndíí chí chó'ōo 'áámá mil nduūyū miiⁿ. ⁶ De'ε chúúcā yeenú 'iiⁿ'yāⁿ chí yeⁿ'é Ndyuūs, 'iiⁿ'yāⁿ chí vmaááⁿ vmaaaⁿ caⁿ'á yā ch'εεtinduuchí ntuuⁿ yā yeⁿ'ē nguaaⁿ tináⁿ'ā. Maaⁿ ní ndii chííⁿ ndii 'úúví cuuvi 'cuūvi 'iiⁿ'yāⁿ nguéé véé poder yeⁿ'e chí tuneenⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí 'cuūvi yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní cuuvi chiiduú s'eeⁿ yeⁿ'e Ndyuūs ní yeⁿ'e Cristo ní caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyúⁿ yā dáámá ndúúcū Cristo cheεti 'áámá mil nduūyū.

⁷ Ní taachi ch'iinu 'áámá mil nduūyū miiⁿ n'daatíí yā yááⁿ'guiinūuⁿ chí ndíchiichi sa ní cucheε sá yeⁿ'e yiivéē chí vácūū naachi canéé sa.

⁸ Ní caⁿ'a sa chiica sa chí cannche'ei sa 'iiⁿ'yāⁿ

yeⁿe naciones yeⁿe núúⁿmáⁿ íⁿ'yeeⁿdī chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ caⁿ'á yā lado yeⁿ'ē sa. Ní canche'ei sa rey Gog ndúú^cū yāⁿ Magog chi yāⁿ yeⁿ'e yā. Ní nadidáámá sá nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi diiⁿ sa caandaá. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ndúú^cū sa ní n'deeⁿ n'dái yā tan'dúú^cā yaⁿ'ā ndúútī yeⁿ'ē yí^cú. ⁹ Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ cueⁿ'é yā nuuⁿmaⁿ iⁿ'yeeⁿdī ní cuaaⁿ diituu ní nuuⁿmaⁿ ndiivi yeⁿ'e campamento yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi yeⁿ'é Ndyuūs ní yeⁿ'e yāⁿ Jerusalén chi Ndyuūs neené neⁿ'e. Ní Ndyuūs dicho'ó yā chi chingéé nguuchi yaⁿ'ā yeⁿ'ē na va'ai cheⁿeti nguuvi. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ngiichi ndúú^cū nguuchi yaⁿ'ā miiⁿ ní di'cuiñú yā. ¹⁰ Ní yááⁿ'nguiñúⁿ miiⁿ chi diablo chi chinche'ei sá 'iiⁿ'yāⁿ, 'áámá yā chin'dáánuúⁿ yā saⁿ'ā miiⁿ ndii nuūⁿñ'íⁿ'yáⁿ'ā chi ngiichi ndúú^cū tuū azufre naachi 'āā chin'dáánuúⁿ yā 'iiti monstruo miiⁿ ndúú^cū profeta chi nguéé caⁿ'a yā nduudu cuaacu. Ní 'cueenú yā cuuvi na lugar miiⁿ ndii nguuvi ndíⁿ n'gaaⁿ. Ní cueⁿ'e daāⁿmaⁿ ní 'cueenú yā cuuvi.

Cristo n'diichí yā nuuⁿndi yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ taachi ch'iindí yā na trono cuéé yeⁿ'e yā

¹¹ Cuayiivi ní n'diichí 'áámá trono chi ch'εεε ní cuéé ní 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ véε yā na trono miiⁿ. Ní na yáⁿ'āa ndúú^cū nanguuvi cueⁿ'e yeⁿ'ē nanáaⁿ yā. 'Āā ntéé mar táámá lugar naachi cuuvi cuεεtineē na yáⁿ'āa ndúú^cū nanguuvi. ¹² Ní n'diichí 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí n'dīi yā, tináⁿ'ā chi n'gεεε yā chi ngaⁿ'a ntiiⁿnyuⁿ yā ndúú^cū tanáⁿ'ā tináⁿ'ā. Nducyaaca yā ní cheⁿεtíndii yā nanááⁿ Ndyuūs. Ní Ndyuūs nan'guaáⁿ yā libros yeⁿ'e yā. Ní nan'guaáⁿ yā táámá libro chí libro yeⁿ'e vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ. Ní

Ndyuūs n'diichí yā nuuⁿndi yeⁿe tináⁿ'ā s'eeⁿ yeⁿ'é dendu'ū chi canéé nguūⁿ na libro s'eeⁿ tan'dúúccā chi diíⁿ yā. ¹³ Ní 'iiⁿ'yāⁿ chi ch'īi yā nguaaⁿ nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā ní nan'dáa yā. Ní tanáⁿ'ā chi snuú yā na lugar yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi n'díí ní nan'dáa yā. Ní Cristo n'diichí yā nuuⁿndi yeⁿ'e ca'áámá ca'aamá yā tan'dúúccā chi diíⁿ yā. ¹⁴ Tuu'mi ní vaadī n'gii ndúúccū lugar yeⁿ'e ndúúccū 'iiⁿ'yāⁿ chi n'díí yeⁿ'e 'áámá yā cannuúⁿ yā ná nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā chí ngi-ichi. Ní nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā chí ngiichi miiⁿ, chííⁿ chí ndíí 'úúví vaadī n'gii ní yeⁿ'é 'iiⁿ'yāⁿ chí n'díí yā. ¹⁵ 'Áámá 'iiⁿ'yāⁿ chin'dáa nuuⁿ yā na nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā chí ngiichi miiⁿ nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéé canee n'guūⁿ chí duuchi yeⁿ'e yā na libro yeⁿ'e vida cuen'e daāⁿmaⁿ.

21

Yeⁿ'e va'ai cheeti nguuvi ngai ndúúccū in'yeeⁿdi ngai

¹ Maaⁿ ní n'diichí táámá va'ai cheeti nguuvi chí ngai ndúúccū 'áámá yáⁿ'āa chí ngai ti va'ai cheeti nguuvi chí vmnááⁿ vmnaaⁿ miiⁿ ndúúccū yáⁿ'āa chí vmnááⁿ vmnaaⁿ miiⁿ ní chó'ōo yeⁿ'ē. Ní 'tiicá ntúūⁿ 'āā ntéé véé nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā. ² Ní 'úú, Juan, n'diichí yāāⁿ chí dεεvε chí yāāⁿ Jerusalén chí ngai chí chiicā yeⁿ'e na va'ai cheeti nguuvi naachi canéé Ndyuūs. Ní yāāⁿ miiⁿ ní yeεvε taaví tan'dúúccā 'aama n'daataá chí caama 'caandavaacu tá ní dεεvε idiiⁿ tá ndúúccū tá cáávā novio yeⁿ'e tá. ³ Ní ch'iindiveéⁿ 'áámá nduudu ch'εεte yeⁿ'e na va'ai cheeti nguuvi chí caⁿ'a 'túúccā: Cuin'diichí nī maaⁿ. Va'ai yeⁿ'e Ndyuūs ní canee ndúúccū 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní Ndyuūs canée yā nguaaⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. Ní Ndyuūs

canée yā ndúúcū 'ii'yāⁿ s'eeⁿ. Ní 'ii'yāⁿ s'eeⁿ ní cuuvi 'ii'yāⁿ yeⁿ'é yā. Ní maááⁿ Ndyuūs miiⁿ ní cuuvi Ndyuūs yeⁿ'é yā. ⁴ Ndyuūs didεεvé yā nuūⁿnīⁿ nduutinaáⁿ yā yeⁿ'e nduutináaⁿ 'ii'yāⁿ s'eeⁿ. 'Āā ntéé cuuvi 'cuūvi yā. 'Āā ntéé cuuvi ya'ai ca yā ní 'āā ntéé cuεεcu yā. 'Āā ntéé cuuvi 'cueenú yā cuuvi ti dendú'ū yeⁿ'e cuááⁿ vmnaaⁿ 'āā chó'ōo.

⁵ Tuu'mi ní 'ii'yāⁿ chi véε yā na trono miiⁿ ní caⁿ'a yā: Ndís'tiī n'diichí nī. 'Úú ní diīⁿ tanducuén^{'ē} dendu'ū chi nduuví ngai. Ní 'ii'yāⁿ miiⁿ caⁿ'a yā chii yā 'úú: Dii, Juan, dingúuⁿ di nduudu s'eeⁿ ti nduudu s'eeⁿ ní nduudu cuaacu. Ní nducyaaca 'ii'yāⁿ cuuvi cu'téenu yā nduudu s'eeⁿ.

⁶ Cuayiivi caⁿ'a yā chii yā 'úú 'tíicā: 'Úú dīn'daí nducuén^{'ē}. 'Úú ní yeⁿ'e cuaaⁿ naachi inga'ā ní ndíí cuaaⁿ ná 'cuiinu tan'dúúcā letras A ndíí Z yeⁿ'e alfabeto. 'Ii'yāⁿ chi yaaca yā 'úú ní ca'á nuūⁿnīⁿ chi cu'u yā tanducuén^{'ē} chi neⁿ'é yā ní nguéé nadíí^{vε} yā cáávā nuūⁿnīⁿ miiⁿ chi vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ. ⁷ 'Ii'yāⁿ chi cuchéε yā yeⁿ'e tanducuén^{'ē} 'úú ní ca'á tanducuén^{'ē} chuū chi cuuvi yeⁿ'é yā. Ní 'úú cuuvi Ndyuūs yeⁿ'e yā ní 'ii'yāⁿ s'eeⁿ ní cuuvi daiyá. ⁸ Naati 'ii'yāⁿ chí 'va'a yā ndúúcū 'ii'yāⁿ chí nguéé i'téenu yā o 'ii'yāⁿ chi nguéé neⁿ'e yā 'ii'yāⁿ, ndúúcū 'ii'yāⁿ chi n'giiⁿ'núⁿ yā 'ii'yāⁿ, ndúúcū 'ii'yāⁿ chi caⁿ'á yā ndúúcū n'daataá o isaⁿ'ā chi nguéé yeⁿ'e yā, ndúúcū 'ii'yāⁿ chi nadiiⁿ dendu'ū yeⁿ'e ngaatu, ndúúcū 'ii'yāⁿ chi i'téenu yā santos chi ídolos, ndúúcū 'ii'yāⁿ chi yaadí yā, nducyaaca 'ii'yāⁿ s'eeⁿ ní canée chi caⁿ'á yā nuūⁿnīⁿ'yáⁿ'ā chi ngiichi ndúúcū yaⁿ'ā ní ndúúcū tuūu azufre. Chuū ní chiiⁿ chii ndii 'uūvī cúúví 'cuūvi yā.

Yeⁿ'e yáāⁿ Jerusalén chí ngai

9 Tuuⁿ'mi ní ndaā nanááⁿ 'úú 'áámá chεε ángel naachi ndεēchε yā chí véé 'cuūtií yeⁿ'é yā, 'cuūtií s'eeⁿ ndúúcū ndεēchē vaadi ya'ai yeⁿ'e cuaaⁿ na 'cuiinu. Ní caⁿ'a yā chíi yā 'úú: Díí, Juan, cuchíi dí 'muuⁿ ní 'úú 'cuuⁿ'míⁿ dii du'u chí novia chí n'daataá yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chí nguuvi 'iiti cuūchī.

10 Ní chuū ní yeⁿ'e chí n'diichí taachi canéé maaⁿ poder yeⁿ'e Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs. Angel candéε yā 'úú naachi véé 'áámá yiicū ch'εεte ní yaacu. Ní ch'iⁿ'í yā 'úú yáāⁿ ch'εεte ní dεεve chí nguuvi Jerusalén chí cuch'ééⁿ yeⁿ'e na va'ai chεeti nguuvi yeⁿ'e nanááⁿ Ndyuūs. 11 Yáāⁿ miiⁿ ní dεεvé ngii ndúúcū yeⁿ'é Ndyuūs chí dεεvé ngii. Ní dεεvé ngii yeⁿ'e yáāⁿ miiⁿ ní tan'dúúcā 'áámá tuūu chí yaⁿ'ai chí'vē chí tan'dúúcā tuūu jaspe chí dεεvé tan'dúúcā cristal. 12 Ní véé 'áámá nchεētī nuuⁿ'maⁿ ndiivi na yáāⁿ miiⁿ ndúúcū ndichúúví cheendi va'āī ch'εεte yeⁿ'ē. Ní véé ndichúúví ángeles 'áámá 'áámá yā ní nguaindaí yā 'áámá 'áámá cheendi va'āī ch'εεte miiⁿ. Ní chí duuchi chí canéé nguūⁿ vmnaaⁿ ca'áámá ca'áámá cheendi va'ai ch'εεte miiⁿ ní 'áámá yeⁿ'e chí duuchi yeⁿ'e chí ndu'u ndichúúví tribus yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chí Israel chí judíos. 13 Ní véé 'iinū cheendi va'āī n'gεεte 'áámá 'áámá lado yeⁿ'ē yáāⁿ miiⁿ. Cuaaⁿ naachí can'daā 'yáⁿ'ā vεε 'iinū cheendi va'āī. Ní cuaaⁿ na 'niiⁿ'nuⁿ véé 'iinū cheendi va'āī, ní cuaaⁿ ndiyyā véé 'iinū cheendi va'āī, ní cuááⁿ na ngiyya 'yáⁿ'ā véé 'iinū cheendi va'āī. 14 Ní cimientu yeⁿ'e yáāⁿ miiⁿ véé ndichúúví tuūu chí cimientu yeⁿ'ē. Ní chí duuchi yeⁿ'e ndu'ū ndichuuví apóstoles yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chí duuchi 'iiti cuūchī, 'áámá 'áámá chí duuchí yā canéé nguūⁿ

vmnaaⁿ 'áámá 'áámá tuūu miiⁿ.

15 Ní ángel miiⁿ chí ngāⁿ'a yā ndúúⁿcū 'úú ndéε yā 'áámá tááⁿ ndúúⁿ yeⁿ'e 'díⁿnguāⁿ chí dicaadí yā yāāⁿ miiⁿ ndúúⁿcū cheendi va'āī ch'εεε miiⁿ yeⁿ'ē ndúúⁿcū ncheētī miiⁿ yeⁿ'ē. 16 Ní yāāⁿ miiⁿ ní cuadrada ní chí ch'ee'nuu dáámá nūuⁿ ndúúⁿcū chí ch'eēnūu. Ní ángel miiⁿ ní dicaadí yā yāāⁿ miiⁿ ndúúⁿcū nduu yeⁿ'e 'díⁿnguāⁿ. Ní caadi yeⁿ'e yāāⁿ miiⁿ ní 'uūvī mil canée 'uūvī cientos kilómetros yeⁿ'ē. Ní chí ch'ee'nuu miiⁿ ní chí ch'eēnūu ní chí yaacu yeⁿ'e yāāⁿ miiⁿ 'āā daamá nūuⁿ. 17 Ní ángel miiⁿ dicaadí yā nanchεētī miiⁿ. Ní ngí 'iinū ngεεcu cuūuⁿ metros chí ángel miiⁿ dicaadí yā. Ní caadí miiⁿ ní dáámá ndúúⁿcū caadí yeⁿ'e chí caadí 'ii'yāⁿ chí snee iⁿ'yeeⁿdí 'cūū.

18 Ní ncheētī miiⁿ ní chin'dai ndúúⁿcū tuūu jaspe. Ní yāāⁿ miiⁿ ní chin'dai yeⁿ'e dámaāⁿ 'díⁿnguāⁿ puro. Ní tan'dúúⁿcā chí 'nááⁿ vidrio δεενε, 'tíicā yāāⁿ miiⁿ. 19 Cimientu yeⁿ'e ncheētī miiⁿ ndí adornado ndúúⁿcū tanducuéⁿ'ē tuūu chí yaⁿ'ai chíí'vē. Cimientu chí vmnááⁿ vmnaaⁿ miiⁿ ní yeⁿ'e tuūu jaspe, ndii chííⁿ ndii 'uūvī miiⁿ ní yeⁿ'e tuūu zafiro, ndii chííⁿ ndii 'ínú miiⁿ ní yeⁿ'e tuūu ágata ní ndii chííⁿ ndii cuūuⁿ miiⁿ ní yeⁿ'e tuūu esmeralda. 20 Ndií chííⁿ ndii nyuⁿ'u miiⁿ ní yeⁿ'ē tuūu ónice, ní ndii chííⁿ ndii niyaaⁿ miiⁿ ní yeⁿ'ē tuūu cornalina, ní ndii chííⁿ ndii ndεēchē ní yeⁿ'e tuūu crisólito, ní ndii chííⁿ ndii niiⁿniⁿ ní yeⁿ'e tuūu berilo, ní ndii chííⁿ ndii nuuⁿ ní yeⁿ'e tuūu topacio, ní ndii chííⁿ ndii ndiichi ní yeⁿ'e tuūu crisoprasa, ní ndii chííⁿ ndicháámá ní yeⁿ'e tuūu jacinto, ní ndii chííⁿ ndichúúví ní yeⁿ'e tuūu amatista. 21 Ní ndu'u ndichúúví cheendi va'āī n'gεεε miiⁿ ní ndiichúúví

perlas. Ní ca'áámá ca'áámá cheendi va'āi ch'εετε miiⁿ ní 'áámá perla nūuⁿ. Ní yúúní ch'εετε yeⁿ'e yáāⁿ miiⁿ dámaāⁿ 'díⁿnguā^an puro ní dinááⁿ tan'dúúcā vidrio δεεβε.

22 Ní 'úú nguéé n'diichí mar 'áámá yaācū na yáāⁿ miiⁿ ti Señor chi Ndyuūs chi véé tanducuén^{'e} dendu'ū poder yeⁿ'e yā ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī miiⁿ, 'iiⁿ'yāⁿ s'uuuⁿ chi Ndyuūs chi yaācū yeⁿ'e yáāⁿ miiⁿ. 23 Ní yáāⁿ miiⁿ nguéé neⁿ'e 'yáⁿ'ā ndíi nguéé ndúú 'iiyū chi δεεβε yeⁿ'ē ti Ndyuūs chi δεεβε ngii ní δεεβε yeⁿ'e yáāⁿ miiⁿ, ní 'iiⁿ'yāⁿ chi duuchi 'iiti cuūchī ní δεεβε yeⁿ'e yáāⁿ miiⁿ. 24 Ní 'iiⁿ'yāⁿ chi nadanguaⁿ'ai yā yeⁿ'e naciones chiicá yā ná δεεβε yeⁿ'e yáāⁿ miiⁿ. Ní reyes yeⁿ'e yáⁿ'āa 'cūū ndéε yā ch'εετε yeⁿ'e maáⁿ yā ndúúcū honra yeⁿ'e maáⁿ yā nduucú yā ndii yáāⁿ miiⁿ. 25 Ní cheendi va'ai n'gεετε yeⁿ'e yáāⁿ miiⁿ nguéé nduudi núúⁿmán nguuvi. Ní 'āā ntéé véé n'gaaⁿ miiⁿ. 26 Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'e naciones yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ní ndéé yā yeⁿ'ē chi ch'εετε ndúúcū honor yeⁿ'e naciones yeⁿ'é yā. 27 Nguéé cuuvi cundaā na yáāⁿ miiⁿ dendu'ū chi nguéé δεεβε, ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi diiⁿ yā chi nguéé n'daacā, ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi ngaⁿ'a yā nduudu yaadi. Dámaāⁿ cundaa 'iiⁿ'yāⁿ chi canéé nguūⁿ chi duuchi yā na libro yeⁿ'e vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ chi ndéε 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī.

22

1 Tuu'mi ní ángel miiⁿ ch'iⁿ'i yā 'úú 'áámá yíícú δεεβε naachi canéé nuūⁿnīⁿ yeⁿ'e vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ. Nuūⁿnīⁿ miiⁿ ní δεεvé tan'dúúcā cristal ní ican'daā yeⁿ'e trono yeⁿ'e Ndyuūs ndúúcū trono yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuvi 'iiti cuūchī. 2 Ní náávtaⁿ'a

yeⁿe yúúni ch'εετε yeⁿe yáāⁿ miiⁿ ní nduu 'úúví lado yeⁿe yíícú mííⁿ cáta'ai yáⁿ'á yeⁿe vida cuen^e daāⁿmaⁿ chi ngii ndu'ū ndichúúví naaⁿ n'gui'i. Ní ca'aama 'íyú ní ngii 'áámá 'áámá naaⁿ n'gui'i yeⁿ'ē. Ní tá'ā yáⁿ'á miiⁿ chííⁿ chi diiⁿ chi nduūvā yeⁿ'e vaadī ya'ai yeⁿ'e naciones. ³ 'Āā ntéé véé mar 'áámá dendu'ū miiⁿ chi Ndyuūs caⁿ'a yā chi condenado chí canéé na yāāⁿ miiⁿ. Trono yeⁿ'e Ndyuūs ndúúcu trono yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi nguuví 'iiti cuūchī canéé na yāāⁿ miiⁿ. Ní 'iiⁿ'yāⁿ chí dichíí'vē Ndyuūs canéé yā miiⁿ. ⁴ Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'een ní snaán yā naāⁿ Ndyuūs ní canéé nguūⁿ chí duuchi Ndyuūs nchεεté yā. ⁵ Ní nguéé cuuví n'gaaⁿ yāāⁿ miiⁿ. 'Iiⁿ'yāⁿ s'een chí n'gεεtinée yā miiⁿ nguéé neⁿ'é yā mar 'áámá dεεvε yeⁿ'e lámpara ní nguéé dεεvε yeⁿ'e 'yáⁿ'ā caati 'iivú Ndyuūs ngíí dεεvε yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ s'een caaⁿ'maⁿ ntiⁿ'nyuⁿ yā cuen^e daāⁿmaⁿ cuen^e daāⁿmaⁿ tan'dúúccā reyes.

Tiempo taachi cuchíí Jesucristo ní 'āā canéé niiⁿnuúⁿ

⁶ Cuayiivi miiⁿ ní ángel caⁿ'á yā chíi yā 'úú: Nduudú 'cūū ní nduudu cuaacu. Ní 'iiⁿ'yāⁿ cuuvi cu'téenu yā nduudu miiⁿ. Señor chí maaⁿ Ndyuūs yeⁿ'e espíritus yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ profetas chí Ndyuūs ndεεvé yā, maāⁿ yā dicho'ó yā ángel yeⁿ'e yā chí ángel 'cuuⁿ'míⁿ yā 'iiⁿ'yāⁿ chí dichíí'vē Ndyuūs dendu'ū chí 'āā canéé chí chó'ōo ní 'āā snee niiⁿnuúⁿ.

⁷ Jesús ngaⁿ'á yā ngii yā ndís'tiī. 'Caandiveéⁿ nī. 'Úú ní ndaá nuuⁿ. Dε'ε chúúccā yeenu 'iiⁿ'yāⁿ chí 'caandiveéⁿ yā nduudu cuaacu yeⁿ'e Ndyuūs, nduudu chí canéé nguūⁿ na libro 'cūū.

8 'Úú, chi Juan, ch'iindiveén ní n'diichí dendú'ū chi 'túúcā. Ní cuayiivi chi n'diichí ní ch'iindiveén chuū, candiitin'dií ná ca'a ángel chi ch'i'n'i yā 'úú dendu'ū chi 'túúcā chi ne'n'é i'teenú ángel miiⁿ.
 9 Naati ángel miiⁿ ca'n'a yā chii yā 'úú: Nguéé diiⁿ di 'tíicā. 'Úú ntúūⁿ dichii'vé Ndyuūs tan'dúúcā dii ndúúcū hermanos ye'n'e di chi nga'n'á yā nduudu cuaacu ye'n'é Ndyuūs ndúúcū nducyáácá yā chí 'caandiveénⁿ yā nduudu cuaacu chi canéé nguūⁿ na libro 'cūū. Díí, cu'téenu di Ndyuūs.

10 Ní ángel miiⁿ ní ca'n'a ntúūⁿ yā chii yā 'úú: Nguéé cunuuⁿ n'dé'ei di nduudu cuaacu ye'n'é Ndyuūs chi canéé nguūⁿ na libro 'cūū caati tiempo ye'n'e dendú'ū chi 'túúcā 'āā snee niiⁿnuúⁿ. 11 Maaⁿ ní cu'néeⁿ nī 'iiⁿyāⁿ chí nguεε n'daacā idiíⁿ yā chí 'tíicā diíⁿ yā. 'Tíicá ntúūⁿ 'iiⁿyāⁿ chí nadacadiinúúⁿ yā ye'n'e dendu'ū chí nguεε n'daacā, cu'néeⁿ nī chí 'tíicā diíⁿ yā. 'Iiⁿyāⁿ chí din'daacá yā, cu'néeⁿ nī chí diíⁿ yā 'tíicā. 'Iiⁿyāⁿ chí 'áámá diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ ye'n'e Ndyuūs cu'néeⁿ nī chí 'aama diíⁿ yā 'tíicā.

12 'Caandiveénⁿ nī chiiⁿ chí ca'n'a Jesús. 'Úú ní núúⁿ nūuⁿ ndaá. Ní ndεé premios chí ca'n'á ca'á 'áámá 'áámá 'iiⁿyāⁿ premios chí tuneé yā ye'n'é ntiiⁿnyuⁿ chí ye'n'e yā. 13 'Úú ní 'iiⁿyāⁿ vmnááⁿ vmnaaⁿ ndíí naachi 'cuiinu. 'Úú ní caneé naachi chinga'ā ndíí cuayiivi chí 'cuiinū tan'dúúca letras ye'n'e alfabeto A ndíí Z, 'tíicā 'úú, nga'n'a Jesús.

14 Dε'ε chúúcā yeenu 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chí nandεεvé yā catecai yā caati cuuvi cuta'á yā n'gui'i ye'n'é yá'n'á ye'n'e vida, ní cuuví cundaa yā cheendi va'ai ye'n'e yáāⁿ miiⁿ ní cho'ó yā cuaaⁿ chεētī va'ai chεeti nguuvi. 15 Naati cuaaⁿ daami yáāⁿ miiⁿ ch'εetinée

'iiⁿyāⁿ chi nguéé chi'téenu yā Ndyuūs ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chí ngaatu, ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chí caⁿ'á yā ndúúcū ndaataá o isaⁿ'ā chi nguéé yeⁿ'é yā, ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi n'giiⁿ'núⁿ yā 'iiⁿyāⁿ, ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā santos o ídolos ndúúcū nducyáácá 'iiⁿyāⁿ chi neⁿ'é yā nginnche'éi yā 'iiⁿyāⁿ ní ngaⁿ'a yā nduudu yaadi.

16 'Úú Jesús idicho'ó ángel yeⁿ'é chi caaⁿ'maⁿ cuaacú yā yeⁿ'e nducuéⁿ'e cosas chi 'túúcā nanáán ndís'tiī chi 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e yaācū s'een. 'Úú ní 'iiⁿyāⁿ vmnáán vmnaaⁿ yeⁿ'e ndaata yeⁿ'e David 'úú. 'Úú ní 'íⁿnyúⁿ chí ngíi δεεβε nguεεtiyaaⁿ.

17 Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs ndúúcū 'iiⁿyāⁿ s'een chí yeⁿ'é Ndyuūs ngaⁿ'a yā 'tíicā: Ndís'tiī cuchíi nī. Ní 'āā du'ú nūuⁿ 'iiⁿyāⁿ chí n'giindiveén yā nduudu yeⁿ'é ní canéé chí caaⁿ'máⁿ yā: Cuchíi nī. Ní n'diī chí yaaca nī cuchíi nī. Cuchíi nī ndúúcū 'āā du'ú nūuⁿ 'iiⁿyāⁿ chí neⁿ'é yā. Cuchíi nī ní cu'u nī yeⁿ'e nuūⁿnīⁿ yeⁿ'e vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ. Ní nguéé δε'ε vεε cūndi'i yeⁿ'é nī nuūⁿnīⁿ yeⁿ'e vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ.

18 'Úú ngaⁿ'á ngī nduudu cuaacu ca'áámá ca'áámá 'iiⁿyāⁿ chí n'giindiveén yā nduudu yeⁿ'e dendú'ū chí canéé chí cuchíi chí canéé nguūⁿ na libro 'cūū. Nduuti chí 'áámá yā cu'neeⁿ ca n'deēe nduudú nguéé ti chí canéé nguūⁿ na libro 'cūū Ndyuūs ca'á yā 'iiⁿyāⁿ miiⁿ castigo yeⁿ'e yā yeⁿ'e nducuéⁿ'ē vaadī ya'ai chí canéé nguūⁿ na libro 'cūū. 19 Ní nduuti chí 'áámá 'iiⁿyāⁿ divíi yā naⁿ'a nduudu yeⁿ'é Ndyuūs yeⁿ'e dendú'ū chí cuchíi chí canéé nguūⁿ na libro 'cūū, 'tiicá ntúūⁿ Ndyuūs nadvíi yā parte chí cuuvi yeⁿ'e yā yeⁿ'e libro yeⁿ'e

vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ ndúú^{cū} parte chí cuuvi yeⁿ'é yā yeⁿ'e yāāⁿ chí dεεvε yeⁿ'e chí canéé nguūⁿ na libro 'cūū.

²⁰ 'Iiⁿ'yāⁿ chí ngaⁿ'a cuaacú yā dendu'ū chí 'túú^{cā}, 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ngaⁿ'a yā: Cuaacu níⁿ'nyuⁿ chí 'āā cuchii nuúⁿ. 'Tíí^{cā} cuuvi. Cuchíi nī Señor Jesucristo.

²¹ Ní maaⁿ ní Señor Jesucristo yeⁿ'e yú té^e yā ndís'tiī nducuéⁿ'ē chí n'daacā yeⁿ'é yā, ní canéé yā ndúú^{cū} ndís'tiī. 'Tíí^{cā} cuuvi.

**Nduudu n'dai ye^{n'}e Ndyuūs ye^{n'}e cuicateco
ye^{n'}e Tepeuxila
New Testament in Cuicatec, Tepeuxila
(MX:cux:Cuicatec, Tepeuxila)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Tepeuxila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Tepeuxila [cux], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Tepeuxila

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

28b090dc-326e-56c7-994e-5d3354d1d54f